

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1928

JUULI

SISUKS PEALE MUU:

III Balti riikide statistika konverents.

Eesti-Läti-Leedu statistika konverentsi resolutsioonid.

Palgaolud tööstuses 1926—27 a.

Haigekassad ja nende liikmed 1921—27 a.

Välis- ja rannasõit ja kauba- ning reisijate vedu 1927 a.

Nr. 80 (7)

TALLINN

Nr. 80 (7)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.	Page
III Balti riikide statistika konverents	397	La III conférence des statisticiens des pays Baltés 397
Eesti-Läti-Leedu statistika konverentsi resolutsioonid	397	Les résolutions adoptées par la conférence des statisticiens d'Estonie, de Lettonie et de Lituanie 397
Palgaolud tööstuses 1926—27 a. R. Sõrmus	401	Gains des ouvriers industriels en 1926—27. R. Sõrmus 401
Haigekassad ja nende liikmed 1921—27 a. R. Sõrmus	418	Nombre de caisses de secours et de leurs membres en 1921—27. R. Sõrmus. 418
Välis- ja rannasõit ja kauba- ning reisijate vedu 1927 a.	421	Navigation et transports maritimes des marchandises et des voyageurs en 1927. 421

TABELID — TABLEAUX

(Standard-numerat-sioon)		(Numération permanente)
Tab. 1. Sisesevdu mais	438	Tab. 1. Importation en mai 438
" 2. Väljavedu mais	439	" 2. Exportation en mai 439
" 3. Sisse- ja väljavedu mais (tähtsamad ained)	440	" 3. Importation et exportation des principaux articles en mai 440
" 4. Tolliametite läbikäik mais	442	" 4. Commerce extérieur en mai (par les douanes) 442
" 5. Tolliasutiste tulud mais	442	" 5. Recettes douanières en mai 442
" 6. Ühendatud riigiraudteede tegevus aprillis	443	" 6. Chemins de fer unis en avril 443
" 7. Tallinna sadama tegevus juunis	444	" 7. Mouvement du port de Tallinn en juin 444
" 8. Eesti Panga äriseis 31. V. 1928	444	" 8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 31. V. 1928 444
" 9. Maapanga äriseis	225	" 9. Situation financière de la Banque agraire 225
" 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. III. ja 1. IV. 28	445	" 10. Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. III. et 1. IV. 28 445
" 11. Üksikute pankade ärisaisu summad 1. III. ja 1. IV. 28	445	" 11. Montant des bilans des banques au 1. III. et 1. IV. 28 445
" 12. Riigi sissetulekud veebruaris	332	" 12. Recettes de l'Etat en février 332
" 13. Valvuta hinnad Tallinna börsil juunis	446	" 13. Cours du change à Tallinn en juin 446
" 14. Vabartiigi piiridest ülesõitnud aprillis	332	" 14. Nombre des personnes passées les confins de la République en avril 332
" 15. Elanikkude arv linnades mais	390	" 15. Mouvement de la population dans les villes en mai 390
" 16. Liikvel olev raha mais	391	" 16. Billets en circulation en mai 391
" 17. Rahakate mais	391	" 17. Ouverture en mai 391
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus mais	391	" 18. Mouvement de la chambre de compensation en mai 391
" 19. Protestitud veksliid aprillis	391	" 19. Effets protestés en avril 391
" 20. Kapitali emissioonid mais	391	" 20. Emissions des capitaux en mai 391
" 21. Tööstustoodang märtsis ja aprillis	391	" 21. Production de quelques industries en mars et avril 391
" 22. Loomataudid märtsis	391	" 22. Epizooties en mars 391
" 23. Tapamajade tegevus märtsis	391	" 23. Fonctionnement des abattoirs en mars 391
" 24. Suurmüügitihinnad mais ja juunis	447	" 24. Prix de gros en mai et juin 447
" 25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järele 1925—28	332	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—28 332
" 26. Turuhinnad juunis	448	" 26. Prix de détail en juin 448
" 27. Elumaksumusindeksid	449	" 27. Nombres-indices du coût de la vie 449
" 28. Suurmüügitindeksid	449	" 28. Nombres-indices des prix de gros 449
" 29. Tööbõrsid ja eravahetajatekontorid mais	450	" 29. Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en mai 450
" 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1. juuniks	451	" 30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. juin 451
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtteis mais	452	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en mai 452
" 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	452	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr. 452
" 33. Nakkushaigused mais	452	" 33. Maladies contagieuses en mai 452

III BALTI RIIKIDE STATISTIKA KONVERENTS.

(5—10 juunini 1928 Tallinnas).

III Balti riikide statistika konverentsist võtsid osa Leedu statistika esitajad juba ametlikult ja vastuvõetud resolutsioonid hakkavad maksma ühtlaselt kõigis kolmes riigis. See suurendab konverentside tagajärgede tähtsust ja avab uued võimalused kolme lähedase riigi andmeist huvitatuile.

Allpool on toodud konverentsi resolutsioonid ilma lisadeta, mis omaette suure vihu kujundavad ja millede avaldamist ei luba meie ruum.

La III CONFÉRENCE des STATISTIENS des PAYS BALTES.

(de 5—10 juin 1928 à Tallinn).

La troisième conférence statistique des pays baltes tenue à Tallinn de 5—10 du juin courant, groupait déjà les représentants de trois pays: nos confrères lithuaniens ont pour la première fois pris part à cette réunion.

Les résolutions adoptées concernent, en premier lieu, les recensements futurs. Les méthodes d'établissement de la valeur des capitaux agricoles lors du recensement agricole furent discutées en détail, ainsi que le nombre et la portée des divers formulaires du recensement. On a décidé, en outre, un recensement des exploitations moins de 0,5 ha, d'après le programme raccourci.

Furent établis également la portée et les formulaires du recensement industriel et commercial entrepris simultanément avec le recensement agricole. Le recensement des établissements commerciaux, d'un type essentiellement nouveau, comprend en outre les questions sur les locaux, personnel employé, genre d'activité commerciale et les capitaux, frais et impôts.

Pour les travaux préparatifs du recensement de la population de 1930 une commission spéciale composée de représentants de trois pays fut désignée.

On a décidé en outre de publier chaque année les résultats de la production agricole, industrielle et forestière sous la forme d'un tableau strictement uniforme.

La nomenclature commune pour le commerce extérieur sera introduite à partir de 1 janvier 1929, simultanément dans les trois pays.

EESTI—LÄTI—LEEDU STATISTIKA KONVERENTSI RESOLUTSIOONID.

(Tallinnas 5—10 juunini 1928 a.)

Les RÉSOLUTIONS ADOPTÉES par la CONFÉRENCE des STATISTIENS d'ESTONIE, de LETTONIE et de LITHUANIE

(5—10 juin 1928 à Tallinn)

I. 1928/30 a. PÕLLUMAJANDUSE ÜLESKIRJUTUSEST.

Üleskirjutuse programmist.

1. Üleskirjutuse vormularidesse võetakse kõik küsimused, mis on toodud II konverentsi resolutsioonides, järgmiste üleskirjutuse programmi kohta tehtud täiendustega.

Põllumajandusliikude kapitalide hindamisest.

2. Põllumajandusliikude kapitalide üldise väärtuse määramiseks, ühenduses 1929 a. põllumajanduse üleskirjutusega, hinnatakse nad raha

väärtuses. Hindamisele tulevad põhikapitalid: maa-, maaparandus-, ehitus-, viljapuu-, metsa-, looma- ja masinriistade kapitalid. Tegevuskapital (tagavarad ja raha) hindamisele ei kuulu.

3. Kapitalide hindamist toimetakse soetamiskulude järele üleskirjutusaegsete hindade alusel.

4. Hindamistööde hõlbustuseks ja ühtlustuseks kogu üleskirjutuse territooriumil töötatakse välja iga üksiku kapitali jaoks erilised hindamisnormid (tabelid).

5. Kapitalide hindamine teostatakse osalisel valikviisil. Hindamisele tulevad majapidamised valitakse proportsionaalselt majapidamiste koosseisule üksikute talundliikide järele ning nad peavad olema iga rajooni kohta tüübilised.

6. Hindamise andmeil tuletatakse iga põllumajandusliku kapitali ühiku kohta tema keskmine väärtus üleskirjutuse ajal, mille alusel arvestatakse kõigi üleskirjutusel arvestatud kapitalide väärtus kõigis talundeis.

Väikemajapidamiste arvestusest.

7. Väikemajapidamised, mille maakasutus on alla 1 hektaari põllumajandusliku maa ehk alla $\frac{1}{2}$ hektaari põllumaa, arvestatakse erilise lühendud kava järele ja nimelt:

- a) Arvestatakse maakasutuse üldine pindala, märkides, palju sellest on aia ning kartuli all. Tähendatakse üles, kas maa on oma ehk renditud riigilt, omavalitsuselt või eraisikult.
- b) Loomad ja viljapuud arvestatakse üldise kava järele.
- c) Ehitustest arvestatakse eluhooned ja üldsummas muud majapidamise-hooned.
- d) Eluta inventarist arvestatakse ainult veo- ja sõiduriistad.
- e) Arvestatakse majapidamise tegelik elanikkude arv, eritades perekonna liikmeid ja palgalisi soo ja vanuse järele: kuni 15 a. ning üle 15 a. van.
- f) Tähendatakse üles tööstus- ehk majandusala nimetus, samuti tööala, mis on majapidamise peasissetuleku allikaks.

8. Konverents loeb soovilikuks ühes põllumajanduse üleskirjutusega arvestada merikalandust.

Elanikkude vanusilisest rühmitusest.

9. Põllumajanduse üleskirjutusel elanikud arvestatakse järgmiste vanusrühmade järele: kuni 15 a. ning 15 a. ja van. eritades neid soo järele.

Sissetuleku allika registreerimisest.

10. Kõigi alla 5 hektaari põllumajandusliku maaga majapidamiste kohta märgitakse, kui ei ole oma majapidamine, siis mis tööala on peasissetuleku allikaks.

Üleskirjutuse vormularidest.

11. Põllumajanduse üleskirjutusel tarvita- takse järgmisi vormulare:

1. Talundileht põllumajapidamiste üleskirjutuseks.
2. Väikemajapidamiste üleskirjutusleht.
3. Põllumajandusliikude kapitalide hindamise vormular.
4. Saakide arvestusleht.
5. Loomatoodangu arvestusleht.
6. Põllumajandussaaduste kasutamise arvestusleht.
7. Ümbrikud vormularide jaoks.
8. Kokkuvõtte lehed.

Vormularide ja instruksioonide tehniline väljatöötamine teostatakse pärast põllumajanduse üleskirjutuse kohta Rooma Rahvusvahelise Põllumajanduse Instituuti otsuste saamist, kuid mitte hiljem 1 detsembrist 1928 a.

II. TÖÖSTUSLIKUST ÜLESKIRJUTUSEST.

(lisa I—küsimuste loetlus)

12. Üleskirjutusele kuuluvad järgmised tööstusalad:

- I. Murrud ja kaevandused—mineraaltooresainete ja põlevkiivi tootmine, masinajõul turbatööstused.
- II. Mineraalide ümbertöötamine.
- III. Metallitööstus.
- IV. Keemiatööstus.
- V. Nahatööstus.
- VI. Tekstilltööstus.
- VII. Puutööstus.
- VIII. Paberitööstus.
- IX. Poligraafiatööstus.
- X. Toidu- ja maitseainete ning jookide tööstus.
- XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus.
- XII. Elektri- ja gaasijaamad.

Üleskirjutusele (registreerimisele) ei kuulu järgmised alad ja üksikud asutised:

Külmetusmajad.

Piimaärid (piima steriliseerimine ja laia- lüvedu).

Mõned parandustöökodade liigid (postitelegr. peavalitsuse parandustöökodad, raudtee depood, milledes tehakse parandustööd kitsamas mõttes, samuti sõjamineisteriumi töökodad).

13. Registreerimisele kuuluvad nimetatud aladel kõik tööstusasutised, milledel olemas jõumasin ehk tööstuslik patent. Väikestest tööstusasutistest, milledel kumbagi pole, registreeritakse tähtsamates alades ainult need, mis on omanikule peasissetulekuallikaks ja mis omavad selgelt avalduva tööstusasutise välise tunnemärgi (sildi, ehk asutise välimuse, mis tema tegevuslaadi selgelt välja laseb paista), vastava tööstusalade nimekirja järele.

Registreeritakse asutised, mis üleskirjutuse päeval on tegevuses; peale selle ka asutised, millised üleskirjutuse päeval seisavad, kuid 1928 a. töötasid, kui nende kohta igaaastast jooksvat statistikat peetakse.

14. Üleskirjutuse üksuseks on iga üksik töösutusasutis (tootev üksus, mis esineb organilise tervikuna). Asutised, millede tegevus kuulub mitmele alale, mis esinevad antud riigis harilikult erialadena (omaette aladena), annavad teated iga tegevusala kohta eraldi.

15. Üleskirjutamisel on tarvitusel kaks üldist küsimuslehte. Leht A.—asutiste jaoks, millel olemas jõumasin ehk vähemalt läbistikku 5 palgalist töötajat isikut.

See sisaldab järgmisi küsimusi:

- I. Üldküsimused.
- II. Sissesead.
- III. Tegevuses olevad isikud.
- IV. Toodang.
- V. Materjalide tarvitus.
- VI. Maksud ja muud sunduslikud väljaminekud.
- VII. Turud.

Leht B.—väikestele asutistele ilma jõumasinana, kus läbistikune töötavate isikute arv ei ole üle nelja. Leht sisaldab samu küsimusi, peale p. II ja VII.

Leht A küsimuste täielik loetelu on toodud lisas.

16. Kõik teated antakse 1928 kalendri- ehk selle aruandeaasta kohta, mis kõige ligem 1928 kalendriaastale. P. III sisaldab peale selle küsimuse tegevusesolevate isikute arvu kohta üleskirjutuse päeval.

Asutise sissesead.

17. Valmistus- ja mehaanilisel jõul käivad masinad kirjutakse üles väljatöötatud nimekirjade järele.

Mehaanilise jõu masinad ja vesirattad kirjutatakse üles kõik, tähendades ka nende normaalset efektiivvõimet hobujõududes ehk kilovattides.

Mehaanilise jõu hulk, mis aasta jooksul saavutatud primäärjõumasinatest (väljaarvatud tuulejõulisid), arvestatakse andmete põhjal, mis asutisel olemas, ehk tuletakse vastavate arvestuste abil.

Elektri mootorid, mis voolu saavad teistest asutistest, arvestatakse lahus elektrimootoritest, mis voolu saavad asutise enda jõumasinast.

Toodang.

18. Arvestusele kuuluvad kõik aasta jooksul asutise enda materjalist valmistatud kaubad ning tööd, mis tehtud tellijate materjalist. Esimesed arvestatakse viimastest lahus, hulga ja väärtuse järele. Kõik tähtsamad kaubad näidatakse eraldi; vähem tähtsamat kaubad näidatakse üldsummas, väärtuse järele, üleslugedes kaupade nimetusi. Instruktsioonis tuuakse nimestik kaupade ja kaubarühmade kohta, millised eraldi tulevad näidata; samas näidatakse, missugustes mõtudes teated tulevad anda. Statistika keskasutused saavad üksteisele nimekirjade projektid 1 oktoobriks 1928 a.; nende lõpulik kuju määratakse järgmisel konverentsil.

19. Kaupade väärtuse all mõeldakse tegelikku müügiäärtust franko asutis. Müümata kaubad hinnatakse viimase kuu keskmiste tehiste järele. Kaubad, mis lähevad ümbertöötamiseks sama ettevõtte teistesse asutistesse, hinnatakse asutise raamatute andmeil kas või omahinna järele.

Kaubad, mis tellijate materjalist tehti, arvestatakse eraldi, näidates hulka ja ümbertöötamise eest saadud summasid.

Tarvitatud materjalid.

20. Arvestatakse kõik aasta jooksul tarvitatud pea- ja abiaained, kütte- ja määrdematerjalid; niisama ka need pakkimismaterjalid, millede väärtus on arvatud valmistatud kaupade väärtuse hulka. Materjalid näidatakse hulga ja väärtuse järele.

Loetlus materjalidest ja materjali rühmadest, millised eraldi tulevad näidata, tuuakse instruktsioonides. Materjalid hinnatakse tegeliku ostuhinna järele franko asutis.

Materjalidel, mis ümbertöötamiseks tulid sama ettevõtte teistest asutistest, arvatakse hind asutise raamatute järele.

21. Töötellijate materjalid näidatakse ainult hulga järele ning lahus materjalist, mis muretsetud asutise kulul.

22. Tarvitatud materjalide osas näidatakse ka summad, mis on makstud teistele asutistele ehk üksikuile isikuile, eriti kodustöötajale, nende poolt tehtud tööde eest.

23. Tarvitatud kütteenete hulka ei arvata personaalile korterite kütteks antud kütet, mis on näidatud p. III all—naturaal töötasu hulgas.

III. KAUBANDUSLIKUST ÜLESKIRJUTUSEST.

(lisa II — näitelne küsimuste loetelu).

24. Kaubandusliku üleskirjutuse alla käivad kõik asutised, millel olemas kaubanduslik pa-

tent ja alaline kauplemise ruum, peale pankade, krediitasutiste, kindlustusseltside, teatrite ja

kinode. Üleskirjutuse alla käivad peale selle ka puhastustööstusesse kuuluvad asutised (saunad, juukselõikamisärid, pesumajad).

25. Kaubandusasutiste üleskirjutus näeb ette järgmisi küsimusi.

- I. Üldküsimused.
- II. Ruumid ja sissesead.
- III. Äriteenijad.
- IV. Kaubanduslik tegevus ja kapitalid.
- V. Ärikulud ja maksud.

Märkus: Asutiste kohta, millel puudub käup-

luse iseloom, üleskirjutamisel ei täideta p. II ja p. IV küsimusi (lisa II).

26. Teated üldistest küsimustest ruumide, sisseseade, äriteenijate ja kapitalide üle käivad üleskirjutuse päeva kohta; läbikäigu ja ärikulude üle aga 1928 a. kohta.

Kapitalide arvestamise viisid määratakse kindlaks järgmisel konverentsil.

27. Kaubandusliku ja tööstusliku üleskirjutuse vormularide ja instruksioonide tehniline väljatöötamine sünnib, konvereerivate büroode vahel kirjalikult, hiljemalt 1 detsembriks 1928 a.

IV. EEOLEVA5T RAHVALUGEMISEST.

28. Statistilised keskasutused hoolitsevad selle eest, et 1929 a. üleskirjutuste ja rahvalugemise vaheajal ei teostataks ühtegi suuremat statistilist operatsiooni ja võimalikult lühendataks ka nende jooksvate andmete kogumist, mille juures vajalik on laiaade rahvakihtide abi.

29. Rahvalugemise kavasse võetakse ainult vajalikumad teated demograafiliste ja kutsealaliste tunnuste ja korteriolude kohta.

30. Vajalikkude tehniliste eeltööde teostamiseks moodustatakse erikomisjon (v. lisa III), millele tehakse ülesandeks ettevalmistada neljandaks konverentsiks järgmised küsimused.

- a) Vormularide ja arvestatavate tunnuste ühtlustamine, kolmes riigis ühesuguste vormularide tarvitusele võtmiseks ja arvestatavate tunnuste ühelaadiliseks piiritleuks.
- b) Andmete läbitöötamise viisi kindlaksmääramine, eriti Powers'i jne. masinate kasu-

tamise kaalumise andmete ühelaadilise avaldamise eesmärgil. Erilist tähelepanu tuleb pöörata viimaste kokkuvõtte andmete ühisele läbitöötamisele (sorteerimis-masinate), kuna nimetud masinate ostu võiks teostada ühiselt.

- c) Ühenduses eelmise küsimusega isikliku kaardi tarvitamise või selle korterivormulariga asetamise küsimus.
- d) Vormularide ja materjalide, nende suurima odavuse ja häduse saavutamiseks, ühise valmistamise küsimus.
- e) Üleskirjutust teostavate asutuste vahel tööajal alalise kontakti mooduse leidmine.
- f) Üleskirjutuse ajal ühest riigist teise ülesõitjate ja üleminejate isikute arvestamise kord.

V. RAHVA ÜLEPIIRI LUKLEMISE ARVESTAMISEST.

31. Rahva ülepiiri liiklemise demograafilise tähtsuse ja naaberriikide piirisuhtlemise elavuse tõttu on vajaik seda liiklemist arvestada täielikult ja avaldada iga kuu andmed kõigist ülepiiri käijatelt (sisse ja väljasõitjatest), liigitades neid soo, riikkondsuse (rahvuse) ja dokumentide laadi (diplomaatiline, välis- või sisepass) järele,

eriteledes tähtsamaid piiripunkte. Legitiimatsioonikaartidega ülepiiri käijaid statistiliselt ei arvestata.

32. Konverents teeb ülesandeks statistilistele keskasutustele leida kuni järgmise konverentsini viisi selle statistika teostamiseks.

VI. ÜHISEST VÄLISKAUBANDUSE NOMENKLATUURIST.

33. Konverents kiidab heaks Eesti ja Läti statistikute poolt väljatöötatud sisse- ja väljaveokaupade nomenklatuuri ja klassifikatsiooni, milles kaubad on rühmitatud 5 pea- ja 30 allrühma ja otsustab selle nomenklatuuri (kolmes riigis) ellu viia 1 jaanuarist 1929 a.

34. Transiitkaupade arvestamisel võetakse tarvitusele eriline lühendatud nomenklatuur, mis nagu sisse- ja väljaveokaupade nomenklatuur sisaldab 5 pea- ja 30 allrühma ja kokku seatud

samadatel alustel. Transiitnomenklatuur viiakse ellu ühel ajal sisse- ja väljaveo nomenklatuuriga.

35. Edaspidi hoitakse alal täielik identsus sisse-, väljaveo ja transiitkaupade klassifikatsioonis, rühmade sisus, kaupade nimetustes ja numeratsioonis. Tarbekorral võetakse ette muudatusi vastastikusel kokkuleppel nomenklatuuris üks kord aastas (1 jaanuariks).

36. Nomenklatuuri täiendused ei või müüta numeratsiooni. Juurevõetud kaupade nimetusele

antakse eelmise kauba number sellele ladina alfabeedi tähti juure lisades.

Märkus: Leedu Statistika Valitsus teeb 1 oktoobriks 1928 a. teatavaks täiendused (resolutsi-

oonide p. 4 korras) ja mõnede nomenklatuuri numbrite ühendamisid, millised tarvilikud on nomenklatuuri praktiliseks läbiviimiseks Leedus.

VII. PÖLLUMAJANDUSE, METSANDUSE JA TÖÖSTUSE KOGUTOODANGU ARVESTAMISEST.

37. Kõiges kolmes riigis avaldatakse iga aasta andmed põllumajanduse, metsanduse ja tööstuse kogutoodangu kohta järgmistel alustel:

a) Põllumajanduse toodang arvestatakse esimese Eesti-Läti statistika konverentsi resolutsioonide (III, p. 18) järele järgmise muudatusega:

toodangu koguväärtusest arvatakse maha seemne ja remoniloomade väärtus.

b) Tööstuse toodangut arvestatakse:

1. Tootva tööstuse toodang—tegelikkude realiseerimishindade järele franko asutis; toodangu osa, mis läks sama ettevõtte teistesse asutistesse tarvitamiseks ehk ümbertöötamiseks arvatakse omahinna järele.

2. Ümbertöötava tööstuse toodang arvestatakse esimese Eesti-Läti statistika konverentsi resolutsioonide (IV, p. 20) järele järgmise muudatusega: valmis-

tatud kaupade väärtusest arvatakse maha väljaspoolt saadud elektrivoolu ja tarvitatud kütteenite (peale puude, kändude ja labidaturva) väärtus.

3. Ehitus- ja puhastustööstuse toodangut ei arvestata.

c) Metsanduse toodanguna võetakse metsa aastane juurekasv. Tema väärtus arvatakse metsamaterjalide hindade järele koha peal (ilma väljaveota metsast).

38. Tööstuse toodang arvestatakse:

a) Suurtööstusel—iga aasta kogutud andmete põhjal.

b) Kesktööstusel—iga aasta kogutud andmete järele ehk arvestatakse ligikaudu kaudsete tunnuste põhjal, üleskirjutusel saadud normide alusel.

c) Väiketööstuse toodangut ei arvestata.

Eesti-Läti-Leedu statistika konverentsist võtsid osa:

Eesti poolt: Delegatsiooni juhina A. PULLERITS.

Liikmed: A. TOOMS, H. REIMAN, J. ÖISMAN ja J. KURKUS.

Läti poolt: Delegatsiooni juhina V. SALNAIS.

Liikmed: A. MALDUPS ja B. GERNETS.

Leedu poolt: Delegatsiooni juhina D. MICUTA.

Liige: A. RIMKA.

LES DÉLÉGATIONS À LA CONFÉRENCE ONT ÉTÉ COMPOSÉES COMME SUIT:

De la part du Bureau Central de Statistique de l'Estonie:

Chef de la délégation: A. PULLERITS.

Membres: A. TOOMS, H. REIMAN, J. ÖISMAN et J. KURKUS.

De la part du Bureau Central de Statistique de la Lettonie:

Chef de la délégation: V. SALNAIS.

Membres: A. MALDUPS et B. GERNETS.

De la part du Bureau Central de Statistique de la Lithuanie.

Chef de la délégation: D. MICUTA.

Membre: A. Rimka.

PALGAOLUD TÖÖSTUSES 1926—27 a. *)

GAINS des OUVRIERS INDUSTRIELS en 1926—27.

Sisu: 1) Andmete saavutamisviis, lhk. 402. 2) Töö tasumisviis ning teenistuse elemendid suur- ja kesktööstuses, lhk. 402. 3) Teenistus üksikuis tööstusharudes ja selle erinevus tööliste soo järele, lhk. 407. 4) Keskmise teenistuse suur-, kesk- ja väiketööstuses, lhk. 408. 5) Keskmise teenistuse riigi- ja eratööstuses, lhk. 410. 6) Tööliste tegeliku teenistuse liikumine suur- ja kesktööstuses 1923—27 a., lhk. 410. 7) Rauratööstus ja lihtmetallitööstuse reaalteenistuse liikumine 1913—27 a., lhk. 411. 8) Eesti tööliste reaalteenistuse rahvusvahelises võrdluses, lhk. 412. 9) Tööliste jaotus teenistusrühmadesse ja nende teenistus kutseala (ameti) järele juulis 1927, lhk. 413.

1. Andmete saavutamisviis.

Méthodes d'établissement des données.

1926 a. juulist peale on põhjalikult muudetud tööstuses tegevate palgaliste kohta tööstatistiliste andmete kogumise korda ja sisu. Ennem kogutud andmeid avaldas Keskbüroo absoluutarvusi suur- ja kesktööstuses tegevate isikute arvulisest liikumisest, tehtud tööajast, teenistusest rahas ning avaldas samuti neil andmeil arvutatud tööliste normaaltööaja ja bruttotööstuse (tunniteenistuse) aritmeetilisi keskmisi. Peale selle avaldati teenistuse keskmisi (mediaane) ka tööliste kutsealade järele (mediaanide arvutamistest v. E. Stat. Nr. 37 (4), lisa, lhk. 6, 7, 12 ja 13).

Need andmed sisaldasid aga mõningaid puudusi, mille tõttu andmete kogumise korras ja sisus parandused olid mõõdapärase. Tööstusharude järele antavate teenistuse aritmeetiliste keskmiste ainsaks, kuid väga tähtsaks puuduseks oli see, et nad ei võimaldanud eritada teenistust tööliste soo järele. Meeste ja naiste teenistus oli arvestatud üheskoos. Kutsealade järele antavate päevateenistuse mediaanide puudulikkus seisis aga selles, et neil polnud ühist alust. Nad sisaldasid tööpäeva —teenistust rahas, vaatamata tööpäeva pikkusele. Kuna aga tööpäeva pikkus—üksikulil kuul alati ja kutsealadel vahest, tulbist kõlkuv, siis ei olnud päevateenistuse mediaanid omavahel täpselt võrreldavad.

Üns andmetel kogumise kord on kujunenud järgnevalt. Suur- ja kesktööstuselt kogutavad andmed on nii sisu, kui ka andmete kogumise sageduse suhtes täiesti ühildused. Neilt ettevõtelt kogutakse 4 liiki andmeid: 1) ettevõtte isikliku koosseisu liikumisest—andmeid kogutakse iga kuu ja avaldatakse igakuuliste kokkuvõtetenä; 2) üldarvulisi andmeid ettevõtetele tehtud tööajast ja tegelikust teenistusest—andmeid kogutakse ja töötatakse läbi poolaastate viisi kaks korda aastas; 3) tööliste palganormidest—kogutakse üks kord aastas juulil esimese tööpäeva kohta ja 4) n. n. isikliku palgateateid—andmeid kogutakse samuti kord aastas, kõigi juulil kuus töötanud isikute kohta.

Uue korra järele kogutavad andmed pakuvad paremusi. Nii võime näha eraldi, missugune on üksikutes tööstusharudes mees- ja naistööliste teenistus (p. 2 andmeil). Tööliste teenistuse vaatlamiseks kutsealade järele on andmete kogumine rajatud uue korra kohaselt täiesti uuele alusele. Seks kasutatakse kõigi ettevõtte palgaliste kohta antavaid isikliku palgateateid (p. 4).

Isiklikud palgateated sisaldavad eraldi: iga palgalise kohta andmeid: palgalise kutsealast, soost, vanusest, juulil kestel tehtud tööajast normaali- ja ületunnitööaja eriteluga ja lõpuks andmeid tegelikust teenistusest täpselt tööajale vastava eriteluga. Peale selle on ette nähtud tööaja ja teenistuse eritelu aja- ja tükitööli. Need andmed võimaldavad välja arvata 8-tunnilise tööpäeva teenistuse ning teha rühmitusi ja tuua keskmisi kutsealade järele. See on isiklikkude palgateadete tähtsam ülesanne. Peale selle nad võimaldavad ette võtta eriuurimusi töötingimuste suhtes, näiteks, selgitada tööpäeva pikkust kutsealade järele, teenistustingimusi aja- ja tükitööli jne. milliseid aga praeguste Keskbüroo koosseisude juures ei suudeta teostada.

Peale nende ühekordsete palgateadete Keskbüroo kogub andmeid väljavalitud ametite kohta umbes 20-ilt Tallinnas asuvalt ettevõtelt veel kolm korda aastas—jaanuaril, aprillil ja oktoobril kohta. Need andmed kogutakse ehitus-, metalli-, mööblitööstuse ettevõtelt rahvusvaheliseks tööliste palga võrd-

luseks, mida toimib Rahvusvahel. Tööstbüroo. Need isiklikud palgateated on ühtlasi andmeid, mis annavad võimaluse—ehkki piiratud vaatluse alusel—jooksva teenistuse liikumise jälgimiseks. Kuid, nagu näeme allpool, nad on küllalt tabavad ja täpsed teenistuse liikumise näitajaks.

Väiketööstuse kohta jooksvat statistikat üldse ei peeta. See oleks liiga tülikas ja koormav ettevõtjatele ning üle jõu ka Keskbüroole. Selle tõttu neilt ettevõtelt kogutakse andmeid ainult kord aastas, nimelt tööolude kohta juulis. Küsimustik on olude uurimise haaravuse mõttes väga tagasihoidlikult kokku seatud, sisaldades iga palgalise kohta ainult järgmisi küsimusi: amet, vanus, sugu, palganorm, juulis tehtud tööpäevade ja töötundide arv ning tegelik teenistus eraldi rahas ja natuuras.

Läbitöötatud andmete ulatuse hindeks malnime, et suur- ja kesktööstuses oli 1927 a. tööliste keskmine arv (12 kuu keskmine) 26 839, 1 juulil 1927 aga 28 822. Samal ajal oli kesktööstuse keskmiselt aastas 4 009 ja 1 juulil 4 058 töölit. Tööstusinspektori tegevuse aruannete andmeil oli väiketööstuses tegevaid 31. XII. 1927 a. 4 182 isikut. Tugedes toodud arvudele näeme, et suur- ja kesktööstus andmetega rikkalikult on esitatud. Sealjuures kõige täielikumalt on esitatud suur- ja kesktööstuse, sellele järgneb kesk- ja viimasel kohal on väiketööstus. Üldarvulised andmed tehtud tööajast ja tegelikust teenistusest, milliste põhjal tööstusharude järele on välja toodud teenistuse keskmised ja teenistuse elementide analüüs (v. tab. 2.), käivad suur- ja kesktööstuses 97,4% tegevuses olnud palgaliste arvu kohta. Kesktööstuse kohta on need andmed veidi laiaulatuslikumad, kui kesktööstuses tegevate palgaliste arvu statistikas, sest on töötatud läbi andmeid ka nitsuguste ettevõtete kohta, mis isikliku koosseisu statistikas mõnesuguseil põhjusil puudusid. Isiklikud palgateated, milliseil eraldi riigi- ja eratööstuses töölistel on jagatud nn. teenistustredeli järele ja teenistuse andmed antud ka tööliste kutsete järele eraldi (v. tab. 11.), käivad suur- ja kesktööstuses 73% ja kesktööstuses 45,5% kohta tegevuses olnud tööliste arvust. 1926 a. kohta on suur- ja kesktööstuse isiklikud palgateated läbitöötatud veidi väiksemal määral. Läbitöötamiseks kõlbulikuks osutunud väiketööstuse andmed käivad 28,8% kohta tööstusinspektori andmeil 1. XII. 1927 väiketööstuses tegevuses olnud palgaliste arvust. Andmete väike ulatus on tingitud sellest, et andmeid ei tulnud kõigilt ettevõtelt. Väär- te suhtes olid aga esitatud andmed üldiselt rahuldavad. Läbitöötamiseks kõlbmatute andmete % polnud mitte suur.

2. Töö tasumisviis ning teenistuse elemendid suur- ja kesktööstuses.

Modes de paiement en grandes et moyennes entreprises.

Töö tasumisviisi andmete allikaks on palganormide teatelehed, milliseid kogutakse juuli kohta kord aastas.

Andmeist selgub kõigepealt, et töö tasumisviis suur- ja kesktööstuses tunduvalt erinev on. Suurtööstuses on rohkem tükitöölisi, kui kesktööstuses, kesktööstuses aga moodustavad ajatöölised-tunnil-, nädala- kuutöölised jne.—üle 1/3 tööliste üldarvust.

*) Suurtööstuseks on arvestatud 20 ja enam, kesktööstuseks 5—19 ja väiketööstuseks 4 ja vähem töötajaga ettevõtted.

Suur- ja kesktööstusele osutub siiski ühiseks iseloomulikuks jooneks see asjaolu, et mõlemas rühmas ajatöölise % meeste hulgas kõrgem on, kui naiste hulgas. Nii suurtööstuses oli ajatöölisi mehi üldse 55,6%, naise 42,6% ja kesktööstuses mehi 85,3%, naise 82,8%. Teised tegid tükitööd kas alaliselt ehk vaheldamisi ajatööga. Üksikuis tööstusharudes aja- ja tükitöölise arvuline vaherkord on suurtööstuses väga kõrkuv. On tööstusharusid, kus peamiselt ainult ajatöölised ja ümberpöörduid. Kõrge mees-ajatöölise % esinevad naha- (72%), tekstiil- (72,9%), paberi- (77,6%), poligraafia- (98,8%), toidu- ja maitsainete- (95,2%), kehakatte- (80,4%) ja ehitustööstus (90,1%) ning elektri- ja gaasijaamad (100). Meestöölise tükitöö on aga suuremal määral tarvitusel murdudes ja kaevandusis (83,5%), mineraalide ümbertöötamise tööstuses (57,2%) ja metallitööstuses (81,4%). Naistöölise jaotus üksikuis tööstusharudes töö tasumisviisi järele annab veidi teistsuguse pildi. Vastupidiseid nähtusi märgime metallitööstuses, kus meestest ajapalgalisi ainult 18,6%, naistest aga ajapalgalised ülekaalus (57,5%), samuti tekstiil- ja paberitööstuses, kus meestöölised ajatöölisi umbes 3/4, naistest aga ajatöölisi tekstiiltööstuses ainult 26,9% ja paberitööstuses 49,7%. Ajapalgaliste arv on suhteliselt ligikaudu sama kõrge, kui meestelgi: murdudes ja kaevandusis (16,4%), keemia- (83,4%), meestel 84,3%), naha- (85,7%), puu- (57,3%), meestel 66,1%), poligraafia- (93,6%) ja kehakatte- tööstuses (74,8%).

Kesktööstuses on ajatöölise suhtarv üksikuis tööstusharudes ühtlasem, kui suurtööstuses. Meeste hulgas võime märkida suurema % tükitöölisi mineraalide ümbertöötamise tööstuses (54,5%—koos arvatud alaliselt ja vaheldamisi ajatööga tükitöötajad), kehakatte- (42,9%) ja puhastustööstuses (35,7%). Naiste tükitöö on aga silmapaistval määral tarvitusel kesktööstuses järgmisis tööstusharudes: mineraalide ümbertöötamise- (48,8%), metalli- (20,2%), puu- (38,3%) ja- kehakattetööstuses (25,7%).

Peale ajatöö (põhipalk), ületunnitöö—ehk tükitöötasu makstakse tööliste mitmesuguseid lisatasusid ja preemijaid. Peale selle mõned ettevõtted varustavad omi tööliste naturas kas täiesti maksuta ehk alandatud hinnaga mitmesuguste soodustusesemete ja ainetega. Osa ülevaate aluseks olevast arvulisest materjalist (v. tab. 2) annab vastuse küsimusele: millest öleti koosneb tööliste teenistus tema täies ulatuses ja milline on eriline kaal teenistust koostavil elementidel. Enne aga, kui asuda teenistuse koosseisu vaatlusele, mainime lühidalt mil määral ja missugustes tööstusharudes makstakse lisatasusid, millised on need lisatasud ning millised on nende normid. Tähtsamaiks

lisatasudeks on perekonnaabiraha, nn. varustusraha ja preemiad. Kui suure osa tegelikust teenistusest moodustab igauks neist, on teadmata, sest algandmeis on nad arvestatud koos. Lisatasude maksmise viis on enam omane suurtööstusele. Kesktööstuses on neid õige vähe.

Suurtööstuses makseti perekonnaabiraha 1927 a. juulis ainult 42 ettevõttes, mis teeb ettevõtete üldarvust 15,2%. Perekonnaabiraha saajaid tööliste oli samal ajal 5565 ehk 19,3%; neil oli perekonnaliikmeid, kelle pealt makseti perekonnaabiraha, 10 475. Perekonnaabiraha saajate perekonnaliikmeid kuulusid perekonna- (töölise) järele metalli- ja tekstiiltööstusesse kummagisse 26,9%, paberi- 21,5% ja puutööstusesse — üksi A/S. A. M. Lutheri mööblivabriku arvel—12,3%. Üksi muu puutööstusettevõtte, peale A/S. A. M. Lutheri vabriku, oma tööliste perekonnaabiraha ei maksnud. Peale selle langes 8,2% perekonnaabiraha saajaid perekonnaliikmeid mineraalide ümbertöötamistööstuse (tsemendivabrikute) peale. Perekonnaabiraha saajate kõrge protsendi tingivad metallitööstuses riiklikud ettevõtted, kus tööliste perekonnaabiraha seadusega on kindlustatud. Tekstiiltööstuses maksid perekonnaabiraha 4 suuremat ettevõtet, mis juba kogu tööstuse kohta annab suure %.

Perekonnaabiraha määrad on mitmekesised. Nii maksis üks ettevõtte tööliste naistele 15 mk päevas, 4 suuremat tekstiilvabrikut maksid nii tööliste naistele kui ka tööliste perekonnaliikmelle võrdse 18 mk päevas. 36-st perekonnaabiraha maksjast ettevõtte 31 ettevõtet maksid abiraha tööliste naistele 25 mk päevas. See abiraha norm on maksev riigiettevõtteis ja oli pandud maksma ka eratööstuse kohta Vabrikantide Ühisuse, viimase, 14 juuni 1921 a. palgatariffiga.*)

Abiraha lastele ja teistele perekonnaliikmelle maksid üldse 42 ettevõtet, kuid neist 6 ettevõtet tööliste naistele perekonnaabiraha ei maksnud. Peale tekstiilvabrikute, kus kõik neli ettevõtet tööliste lapsele maksid abiraha 18 mk päevas, maksis suurem osa ettevõtteid (33) abiraha iga lapse pealt 15 mk päevas. Erandina kolm ettevõtet maksid lapsele 27 mk ja 2 ettevõtet 3 mk päevas.

N. n. varustusraha on veel sõjaajast pärit. Toiduainete saamine vabal turul oli sõjaajal väga raske. Selle tõttu töösturid hakkasid varustama tööliste palga arvel toiduainetega. Toiduainetega varustamine lõppes jäädavalt 1921 a. Ennem antavate toiduainete asemele võeti 14 juuni 1921 a. palgatariffi lisatasuna nende väärtus Mk 45,12 päeva kohta. Selle lisatasu maksmine oli alalhoidunud kuni 1. a. juulini suurtööstuses veel ainult 8 ettevõttes.

*) Palgaolud suurtööstuses 1924 a. R. Sõrmus, E. Stat. Nr. 37 (4), 1925, lisa, lk. 3—4.

Neist 6 ettevõttest maksid varustusraha ülalnimetatud määral, üks 600 mk ja üks 300 mk kuus. Lõviosa (73,6%) varustusraha saajaist töölisist langeb puutööstuse arvele (A/S. A. M. Lutheri vabrik), 12,0% paberi- ja 12,2% metallitööstuse arvele. Varustusraha saajad moodustasid üldiselt ainult 6,2% suurtööstuse töölise arvust.

Ettevõteteis, kus perekonnaabiraha ja varustusraha maksmine on ära jäetud, on see juure arvatud tükitöö hindadele ja päeva-, nädala- ehk kuupalga normidele.

Preemiat said ainult 8,5% töölise üldarvust ja seda makseti peamiselt üle teatud hulga ehk väljatöötatud saaduste kogutoodangu pealt. Suhteliselt kõrgeim preemiasaajate töölise arv oli keemia- (42,4%), paberi- (28,2%) puu- (17,3%), mineraalide ümbertöötamise- (13,0%) ning toidu-, jookide- ja maitseainete tööstuses (9,0%). Preemia saajate arv tõstavad kõrgele keemia tööstuses tuletikuvabrikud. Preemiat ei maksetud üldse naha-, poligraafia-, ehituse- ja puhastustööstuses ning elektri- ja gaasijaamades.

Kesk tööstuses tuleb lisatasude süsteem harva ette. Nii perekonnaabiraha maksid 453 ettevõttest ainult 5. Abirahasajate arv oli 17 ehk 0,4% töölise üldarvust. Nende perekonnaliikmeid abirahasajaid oli vaid ainult 29 inimest. Varustusraha maksid töölisile ainult üks paberitööstuse ettevõtte üldse—8 töölisele. Ka preemiate maksimine pole ulatuslikult kuigi tähtis. Neid maksid ainult 8 ettevõtet (1,8%) 25 töölisele (0,8%).

Peale eelnimetatud lisatasude rahas paljud ettevõtted varustavad omi töölisi veel mitmesuguste tarbeesemete ja ainetega naturaas. Enam levinud naturaaltasuna osutub korterivarustus, kas täielikult—korter, küte, valgustus—ehk osa-

litselt—korter kütteta ehk valgustusega. Peale korterivarustuse tuleb ette töölise varustust aiaaaga, toiduainetega, põllu- ja heinamaaga jne. Naturaas antakse varustust osalt täiesti maksuta, sel korral kujuneb ta täielikult lisaks teenistusele rahas ehk antakse seda alandatud hinnaga. Ettevõtted annavad andmeid antud varustuse hulga, naturaas tasu saajate töölise arvu ning maksulise varustuse eest töölisilt kinnipeetud rahasumma kohta. Maksuta antud varustuse väärtus ja alandatud hinnaga antud varustuse hinnavahe, mis koos annavad töelise lisa teenistusele rahas, on Keskbüroos arvatud välja turuhindade kohaselt.

Lõpuks peame selgitava märkusena tähendama ületunnitöö tasumisviisi kohta, et ettevõtete sisekorra määrused pole ületunnitöö tasu küsimuses ühtlased. Osa ettevõtete sisekorra määrustist näeb ette ületundide eest lisaprotsentide maksmist 50% määral põhipalgast, kuna osa, eriti viimast ajal, tööinspektoritele kinnitamiseks ettepanekuvais sisekorra määrustis jätab ületunnitöö eest lisaprotsentide maksmise küsimuse ettevõtja ja töölise omavahelise kokkuleppe asjaks. Tööinspektorid ei saa selle vastu, loomulikult, öelda mitte midagi, sest nad võivad jätta kinnitamata sisekorramäärused ainult sel juhul, kui nad käivad maksvate seaduste ehk määruste vastu. Vaba kokkuleppet seadus aga ei keela, kui pole ettenähtud just erilist normi.

Veel ebaühtlasem on tegelikult ületunnitöö eest tasumine. Mõnes ettevõttes saavad töölised ületunnitöö lisatasu 50%, mõnes rohkem, mõnes vähem. Väga tihti ühes ja samas ettevõttes ületunnitöö eest maksetakse lisatasu kord vähemal, kord suuremal määral.

Kõik eeltoodud seletused ja arvulised andmed lisatasude ja naturaalsoodustuste kohta on küllaldased, et orienteeruda teenistuse koosseisu kohta antud arvulises andmeis (v. tab.2). Peatume ligemalt teenistuse koosseisu vaatlusel vaid iseäraldusil, mis kaaluliselt eriti tähtsad ja silmapaistvad. Seks toome esiteks võrdlevaid üldarvulisi andmeid.

Töölise tegeliku teenistuse koossels 96%-des suur- ja kesk tööstuses 1927 a.
Effectif du gain des ouvriers dans les grandes et moyennes entreprises en 1927 en %.

1.	Suurtööstus Grandes entreprises		Sellest — Dont				Kesk tööstus Moyennes entreprises	
			50 ja enam töötajaga ettevõtteis dans les entrepr. ayant plus de 50 travailleurs		20—49 töötajaga ettevõtteis dans les entrepr. ayant 20—49 travailleurs			
	I poolaasta	II poolaasta	I semestre	II semestre	I poolaasta	II poolaasta	I poolaasta	II poolaasta
Mehed — Hommes								
Normaal- ja ületunnitööaja teenistus	91,2	90,8	90,0	89,9	96,7	96,6	97,3	97,4
Lisatasud ¹⁾	8,8	9,2	10,0	10,1	3,3	3,4	2,7	2,6
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100
Naised — Femmes								
Gain pour le travail ordinaire et supplément. . .	93,9	94,0	93,5	93,5	98,6	98,1	98,5	98,5
Autres ²⁾	6,1	6,0	6,5	6,5	1,4	1,9	1,5	1,5
Total	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabellist näeme, et teenistuse koosseisu poolaastate viisi võtetult ei avaldu kuigi suuri muutusi. See on vaid erinev ettevõtete suuru-

se—töötajate arvu järele ettevõtteis—ja töölise soo järele. Tegelikult teenistuse tähtsam osa—normaaltööaja- ja ületunnitöö teenistus tõu-

¹⁾ Lisatasud: perekonnaabiraha, varustusraha, preemiad, naturaaltasud (korter, küte, valgustus, toiduained) jne.

²⁾ Autres: allocations familiales, primes, subvention en nature (logement, éclairage, chauffage, denrées alimentaires) etc.

TÖULISTE KESKMINE TEENISTUS TUNNIS (mlc) JA SELLE KOOSSEIS SUUR- JA KESKTÖÖSTUSES 1927 a. MOYENNE du GAIN HORAIRE des OUVR. (en mk) et EFFECTIF du GAIN dans les GRANDES et MOYENNES ENTREPR. en 1927.

Table with columns: Etevõtete arv, Keskmine tööliste arv kelle kohal andmed käivad, Teenistuse koosseis, 96%, GAIN HOIRAIRE p. ouvr, 96%, and Total. Rows are categorized by year (1927 a. I poolaasta, 1927 a. II poolaasta) and industry (Mehed - Hommes, Naised - Femmes), with further breakdowns into 'Suurtööstus' and 'Kesk-tööstus'.

1) Iga liigi all saadud teenistussumma jagatud tehtud töötundide üldarvule. 2) Chaque composant divisé par le nombre total des heures du travail. 3) Sellist ettevõtet 50 ja enam töötajaga - Dont les entreprises, ayant plus de 50 travailleurs. 4) Sellist ettevõtet 20-49 töötajaga - Dont les entreprises ayant 20-49 travailleurs.

seb suhteliselt nii mees- kui naistöölil käsi-
käs ettevõtete suuruse langemisega. Nii 1927 a.
I poolaastal moodustas see osa teenistusest
meestel 50 ja enam töötajaga ettevõtteis (A
rühm) 90,0%, 20—49 töötajaga ettevõtteis (B
rühm) aga 96,7% ja kesktööstuses (5—19 tööta-
jaga ettevõtted) veel rohkem—97,3%. Naistel
moodustas see osa teenistusest vastavais ette-
võtete rühmes veidi suurema osa, nimelt: 93,5%
(A rühm), 98,6% (B rühm) ja 98,5% (kesk töö-
stus). Muud tasud, kus on arvestatud perekonna-
abiraha, varustusraha, preemiad, lisatasud na-
tuurasa jne. andsid, ümberpöörduvalt, suurema
protsendi suuremais ettevõtteis. Nii said mehed
1927 a. I poolaastal muude tasudena A rühmas
10%, B rühmas 3,3%, kesktööstuses 2,7% teenis-
tusest; naised aga said vastavais rühmes 6,5%,
1,4% ja 1,5%.

Korrigeeriva märkusena peame tähendama, et muude tasude
osa meestel tõeliselt natuke vähem ja naistel seevõrra suurem
on, sest osa soodustusi naturas, näiteks korter leibkondadele,
kust mees ja naine mõlemad samas ettevõttes tööl käivad on
kantud täielikult mehe arvele. Oigem aga oleks arvestada
sel korral osa naturaalsoodustust naise kasuks. Tehnilisil põh-
jusil on see aga naturaaltasude arvestuses läbiviimata.

Siin muude tasude all mõeldud teenistuse
osa oli mõne aasta eest suurem. Tähtsam osa
sellest—perekonnaabiraha ja varustusraha, mis
oli ettenähtud 14 juuni 1921 a. palgatariffis—on
ajajooksul peaaegu täiesti ära jäänud. Seda
maksavad, nagu eelpool nägime, ainult üksikud
suuremad ettevõtted.

Peale selle on mõnes ettevõttes tasu naturas ra-
ha peale üle viidud ja kalkuleeritud palganormide
ja tükitööhindade juure. See teostus peamiselt
1926 a. teisel poolel, mil tööliste palgaküsimus
Valitsuse kaastegevusel päevakorda võeti. Töö-
liste varustamine naturas: korteri, kütte, val-
gustusega jne. kaotati osalt ära, selle asemel
tõsteti rahalist tasu. Mil määral naturaaltasud on
vähenenud, näeme järgmisist andmeist:

Naturaalsoodustused andsid lisa tööliste tee-
nistusele rahas suurtööstuses 1925 a. juuli kohta
2,3 milj. marka ehk 1,92%. Arvestades naturaaltasude
lisa sama protsendiga terve aasta kohta,
võime hinnata 1925 a. suurtööstuses töölistele
naturas antud mitmesuguseid soodustusi üm-
marguselt 80 milj. marga peale. Tööliste terve
aasta teenistust rahas oli tööstatistikas suur-
tööstuses arvestatud ettevõtteis 1925 a. 1.624
miljoni mk.

1927 a. said töölistes suurtööstuses lisatasuks
naturas 10,2 miljoni mk, mis annab lisa
teenistusele rahas, endise 1,92% asemel ainult
0,6%. Sellega tegi naturaaltasude vähenemine
suurtööstuses 1927 a., võrreldes 1925 a., abso-
luut arvudes ümmarguselt 20 miljoni marka.
Kuna 1927 a. suurtööstuse andmete kokkuvõte
vaatlusalal ulatuslikult haarab 97,4% määral ja

teiseks—välja on jäänud väiksemad ettevõtted,
kus tasud naturas ei või moodustada kuigi
suurt summasid, siis on 1925 ja 1927 a. andmed
omavahel võrreldavad; ka tööliste arvus pole
suurt vahet.

Tuleme teenistuse koosseisu vaatluse juure
tagasi. Et teenistuse koosseis küllalt stabiilne,
väljaarvatud vähesed erandid, siis kasutame
seks ainult 1927 a. II poolaasta andmeid,—seda
enam, et need on hilisemad andmed.

Tegeliku teenistuse koosseisus on arvestatud
eraldi teenistus normaal-tööaja ja ületunnitöö
eest, muud lisatasud ja viimaks tasud naturas.
Nõnda võime näha, milliseis kombinatsioones
koostavad need eri-elementid teenistuse ter-
velt. Suurtööstuses moodustab normaal-tööaja
teenistus meestel üksikuis tööstusharudes üm-
mardatud arvudes 73—94%, ületunnitöö teenis-
tus kõigub 5—15%, muud tasud 1—15% ja soo-
dustused naturas, jättes kõrvale puhastustöös-
tuse, kus naturaaltasu suhteliselt erakordselt
kõrge—0,3—5,5% teenistuse üldsummast. Neljas
tööstusharus ei antud naturaaltasusid üldse.
Siilmapaisva osa andis ületunnitöö teenistus
murdudes ja kaevandusis (10,6%), keemia- (13,9%),
tekstiil- (13,7%), puu- (11,6%), paberi- (15,5%) toi-
du- ja maitseainete- (11,8%), ja ehitustööstuses
(10,4%) ning elektri- ja gaasijaamades (12,3%).
Tähtsamaist tööstusharudest, kus rahalise lisa-
tasu osaline tähtsus võiks kõne alla tulla, on
mineraalide ümbertöötamise (7%) ja metalli-
tööstus (11%), ning puu- (15,5%) ja paberitööstus
(15,9%). Tasud naturas andsid kõrgeima % mine-
raalide ümbertöötamise tööstuses (5,5%). Tse-
menditehased, mis selles rühmas arvestatud,
andsid kõigile töölistele osalt täiesti maksuta,
osalt alandatud hinnaga korteri, valgustuse,
aiamaad jne. Samuti varustasid töölisti naturas
ka ses tööstusharus arvestatud klaasi- ja tellis-
kivitehased.

Ka naistel on ses rühmas naturaaltasude osa
suhteliselt suur (5,5%).

Kesk tööstuses teenisid mehed ületunni-
tööga 7,2% teenistuse üldsummast, seega ligi
3% võrra vähem, kui suurtööstuses. On aga
põhjusi kahelda, et töölistes kesktööstuses tee-
vad vähem ületunnitööd, kui suurtööstuses.
Kaudseil andmeil võime kinnitada, et paljuiski
ettevõtteis ei peeta ületi tööaja arvestust.
Tööd tehakse tihti üle 8 tunni, kuna tööliste
palgaraamatus ja arveraamatuis tööaega mär-
gitakse ikkagi ainult 8 tundi. Seda sama võib
osaliselt öelda ka suuremate ettevõtete kohta.
Seda tähtist korrigeerivat märkust peame sil-
mas pidama ka teenistuse keskmiste hindel.

Rahalisi lisatasusid on kesktööstuses õige
vähe: Nad tegid välja ainult 1,3%—suurtöös-
tes 8,9%—teenistuse üldsummast. Lisatasu natu-
ras on kesktööstuses suhteliselt eriti kõrge

tekstiil- (2,7%), paberi- (4,2%) ning toidu- ja maitseainete tööstuses (4,2%). Naturaaltasu osatähtsuse tõstavad kõrgele toidu- ja maitseainete tööstuses meiereid. Neis antakse peaaegu kõigile töölilise lisaks teenistusele rahas piima ja piimasaadusi. Peale selle, osa meiereide töölisi saab kas täielikult ehk osaliselt ka korterivarustust.

Normaal-töötaja teenistus on naistel suur- tööstuses ja veel enam kesk- tööstuses suuremas ülekaalus teiste palga elementide üle kui meestel. Tööpäev on naistel üldiselt lühem kui meestel, sellepärast ületunniteenistuse % on väike—suur- tööstuses 5,5%, kesk- tööstuses 4,0%,—meestel, vastavalt 10,1% ja 7,3%. Sama palju kui naised

teenisid ületunnitööga, said nad üldiselt lisatasu rahas. Suurtööstuses oli kõige kõrgem lisatasu % keemiatööstuses (preemiad tuletikutööstuses). Tasusid natuuras on naistel üldiselt vähe.

3. Teenistus üksikuis tööstusharudes ja selle erinevus tööliliste soo järele.

Gains dans les diverses industries et différences d'après le sexe.

Teenistus üksikuis tööstusharudes pole kaugeltki mitte ühtlane. Samuti on mees- ja naistööliliste teenistusel suur vahe. Vastavad suht-

arvud toome ettevõtteis tehtud töötaja ja tegeliku teenistuse 1927 a. II poolaasta üldarvulisi andmeid.

Tööliliste teenistuse suhe tööstusharude ja tööliliste soo järele 1927 a. II poolaasta andmeid.

Relation du gain des ouvriers d'après les industries et le sexe des ouvriers en II semestre 1927.

3.	Teenistuse suhe üldise keskmisega %%-des Relation du gain à la moyenne		Naistööliliste teenistuse suhe meestööliliste teenistusele %%-des (meestööliliste teenistus = 100) Relation du gain des ouvrières au gain des ouvriers (gain des ouvriers = 100)
	M.-H.	N.-F.	
	A. Suurtööstus — Grandes entreprises.		
I. Murrud ja kaevandused	91,9	113,4	76,9
II. Mineraalide ümbertöötamine	95,7	90,3	60,1
III. Metallitööstus	120,1	114,3	59,2
IV. Keemiatööstus	94,6	95,4	62,7
V. Nahatööstus	114,3	96,3	52,4
VI. Tekstiilitööstus	79,4	93,1	72,9
VII. Puutööstus	94,3	101,4	66,9
VIII. Paberitööstus	88,5	96,3	67,6
IX. Poligraafiatööstus	134,7	135,5	62,6
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus	97,1	108,3	69,3
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	141,1	133,2	58,9
XII. Ehitustööstus	102,0	94,9	58,0
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	128,4	122,1	59,3
XIV. Puhastustööstus	110,9	103,2	58,0
Keskmine	100	100	62,4
	B. Kesk- tööstus — Moyennes entreprises.		
I. Industries extractives	—	—	—
II. " minérale	95,1	92,9	63,2
III. " des métaux	101,6	104,0	66,2
IV. " chimique	107,5	93,4	56,2
V. " des cuirs et peaux	92,2	87,4	61,3
VI. " textile	98,4	91,4	61,4
VII. " du bois	94,3	97,0	66,2
VIII. " du papier	85,0	89,9	68,5
IX. " polygraphique	100,0	115,7	74,8
X. " de l'alimentation et des boissons etc.	102,0	105,1	66,7
XI. Confection de vêtements et fabr. de mercerie	110,5	97,0	56,8
XII. Constructions	106,5	83,3	50,9
XIII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	118,3	—	—
XIV. Industrie du nettoyage	129,4	109,1	54,5
Moyenne	100	100	64,7

Vaadeldes erinevusi tööstusharude järele, näeme seal kaks momenti. Esiteks—tööstusharude järele meestööliliste teenistuse kõikumuse amplituud on palju laiem, kui naistööliliste omal. Teiseks—erinevus tööstusharude järele on kesk- tööstuses—nii meestel, kui naistel—vähem kui suurtööstuses. Suurtööstuses kõrgeim teenistus meestel ületas üldist keskmist 41,1% võrra (kehakattetööstuses), kuna minimaalne—tekstiil- tööstuses oli 20,3% alla üldise keskmise. Seega on alam- ja ülemmäära vahe 60 punkti. Kand-

vama osa moodustavad, kehakattetööstuses arvestatud osas, saapavabrikud ja kaks pudukaupu valmistavat ettevõtet—A/S. „Rauaniit“ ja O. Kilgase trikoo- ja sukavabrik. Mehed teenivad kes- tööstusharus isegi rohkem kui trükite- tööstuses. Üldisest keskmisest oli meestel suurtööstuses tunduvalt kõrgem teenistus veel trükil- (34,7%), elektri- ja gaasijaamade- (28,4%), metalli- (20,1%) ja keemiatöölilisel (14,3%). Tekstiilitöölilisel on ta alati olnud ja on ka praegu madalam, moodustades alla 1/3 (79,4%) üldisest keskmisest.

Ülenevas järjekorras teisel kohal—tekstiiltöölise järele—on paberitöölise teenistus (11,5% alla üldise keskmise).

Samal ajal andis suurtööstuses naistöölisel kõrgeima teenistuse trükitööstus (35,6% üle keskmise) ja madalaima (9,7% alla keskmise)—mineraalide ümbertöötamise tööstus, resp. tsemendi-, klaasi- ja telliskivitööstus. Seega on ülem- ja alamäärade vahe 45,2 punkti 60 punkti vastu meestel.

Suurtööstuses naistrükitöölise teenistusele on väga ligidane kebakatteöölise oma—esimesil 35,6%, teisel 33,2% üle üldise keskmise. Peale selle, üldist keskmist ületavad veel, samuti kui meestelgi, metallitööstus (14,3%) ning elektri- ja gaasijaamad (22,1%).

Kesk- ja väiketööstuses andsid meestele üldisest keskmisest kõrgema teenistuse puhastustööstus (29,4%), elektri- ja gaasijaamad (18,3%), kehakatte- (10,5%), keemia- (7,5%) ja ehitustööstus (6,5%). Peaaegu kõigis teistes tööstusharudes oli teenistus madalam üldisest keskmisest. Naistel oli kõrgeim teenistus trükitööstuses—15,7% üle üldise keskmise. Peale selle ületas keskmist veel puhastus- (9,1%), metalli- (4%) ning toidu- ja maitseainete tööstus. Kõik teised tööstusharud tasusid alla üldise keskmise, sealjuures kõige vähem ehitustööstus—16,2% alla keskmise.

Üldiselt naiste teenistus on meeste omast madalam suurtööstuses 37,6% ja kesk- ja väiketööstuses 35,3% võrra. Seda tingib arvatavasti asjaolu,

et suurtööstuses on meeste hulgas nähtavasti rohkem kõrge kutseoskusega üldisest palgani-voost kõrgemalt tasutavaid tööjõude. Peale selle naiste teenistuse keskmise surub suurtööstuses alla madal teenistus tekstiiltööstuses. Arvuliselt on aga tekstiiltöölisi suurtööstuses ümmarguselt 50% naistöölise üldarvust.

Suurtööstuses meestöölise teenistusele ligemal on naistöölise teenistus murdudes ja kaevandusis (76,9% — % sama rühma meestöölise omast) ning tekstiiltööstuses (72,9%). Keemiatööstuses aga näiteks ümberpöörduvalt, naiste teenistus oli meeste omast ainult 52,4%. Erandina võime märkida, et ühel ja samal tööl naised teenivad vahest ka rohkem kui mehed. Niisuguseid juhte on tulnud ette tekstiiltööstuses, kus töö juures üksikute tehniliste tööoperatsioonide täitmisel mõõduandev on kiirus.

Kesk- ja väiketööstuses meestöölise teenistusele lähedaim oli naiste teenistus trükitööstuses. Ehitustööstuses said aga naised ainult vaevalt üle poole (50,9%) meeste teenistusest, keemiatööstuses 56,2%; enamikus teistes tööstusharudest aga ümmarguselt 60—65%.

4. Keskmise teenistuse suur-, kesk- ja väiketööstuses.

Gain moyen comparé dans les grandes, moyennes et petites entreprises.

Selleks võrdluseks kasutame suur- ja kesk- ja väiketööstuse kohta 1927 a. II poolaasta, väiketööstuse kohta aga 1927 a. juuli tegeliku teenistuse keskmisi (v. tab. 2).

Keskmine teenistus töölisel tunnis (mk) suur-, kesk- ja väiketööstuses 1927 a. II poolaastal ja selle võrdlus %des.

Gain moyen des ouvriers (par heure en mk est.) dans les grandes, moyennes et petites entreprises industrielles en II semestre de 1927 et leur comparaison en %.

4.	Töölise %, kelle kohta andmed käivad <i>Nombre des ouvriers, dont les données sont fournies</i>	Keskmise teenistuse tunnis (mk) <i>Gain moyen horaire (mk)</i>		% suurtööstus = 100 <i>Grandes entreprises = 100</i>	
		Mehed <i>Hommes</i>	Naised <i>Femmes</i>	Mehed <i>Hommes</i>	Naised <i>Femmes</i>
Suurtööstus— <i>Grandes entreprises</i>	97,4	33,0	21,5	100	100
Kesk- ja väiketööstus— <i>Moyennes et petites</i>	100,0	30,6	19,8	92,7	92,1
Väiketööstus— <i>Petites</i>	28,8)	28,8	17,0	87,8	79,1

Suur- ja kesk- ja väiketööstus on andmestikus küllaldaselt esitatud, kuna väiketööstus, kahjuks, on esitatud nõrgalt. Absolutarvudes väiketööstuse andmed käivad 950 mees- ja 255 naistöölise kohta. Ent pidades silmas, et kokkuvõttes on kasutatud ainult täiesti usaldusväärseid andmeid, võib arvata, et nad tabavad küllalt tõetruult tegeliku olukorda.

Kuna palgad riigitööstuses on valitsuse poolt sunduslikult reguleeritavad, oleme ta sest võrdlusest täiesti välja jätnud ja ka järgnevas võrdluses (v. tab. 5) riigitööstuse erastööstusest lahutanud. Kesk- ja väiketööstuses riiklike ettevõtete pole.

Kõik keskmised on arvatud ühiseil meetodil ja neis on igalpool täielikult arvesse võetud lisatasud ja naturaalsoodustuste väärtus.

Elmisest tabelist näeme, et töölise teenistusel on tendents tõusu poole käskäes ettevõtete suuruse kasvamisega. Võttes võrdluse aluseks keskmise teenistuse suurtööstuses, näeme, et kesk- ja väiketööstuses teenivad töölised palju vähem, nimelt: mehed 7,3% ja naised 7,9% võrra. Veel vähem teenivad töölised väiketööstuses, nimelt mehed 12,7% ja naised 19,9% võrra vähem, kui nad teenivad suurtööstuses.

Küsimuse üksikasjalikumaks valgustuseks toome suur- ja kesk- ja väiketööstuse kohta veel järgnevad tabelarvud:

2) % tööspektsioonile alluvate väiketööstuse töölise arvust.

Tööliliste teenistuse vahetõrge riigi- ja eratööstustes suur- ja kesktööstuse järele 1927 a. II poolaastal.
 Coordination des gains des ouvriers dans les entreprises d'État et privées ainsi que dans les grandes et moyennes entreprises
 (en II semestre de 1927).

5.	Teenistus tunnis (mk) Gain horaire (mik)				% Era suurtööstus = 100 Entreprises grandes privées = 100			
	Suurtööstus	Sellest		Kesktööstus	Grandes entreprises	Dont		Entreprises moyennes
		riigitööstus	eratööstus			entreprises d'État	entreprises privées	
1. Tööstusharud								
I. Murrud ja kaevandused	32,0	34,7	28,6	—	111,9	121,3	100	—
II. Mineraalide ümbertöötamine	32,6	—	32,6	29,1	100	—	100	89,2
III. Metallitööstus	41,9	48,4	34,2	31,1	122,5	141,5	100	99,9
IV. Keemiatööstus	33,0	27,2	34,7	32,9	95,1	78,4	100	94,3
V. Nahatööstus	39,9	38,6	40,0	28,2	99,8	96,5	100	70,5
VI. Tekstiilitööstus	27,7	—	27,7	29,5	100	—	100	106,5
VII. Puutööstus	32,9	34,4	28,5	29,0	115,4	120,7	100	101,8
VIII. Paberitööstus	30,9	—	30,9	26,0	100	—	100	84,1
IX. Poligraafiatööstus	47,0	—	—	30,6	—	—	100	—
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus	33,9	—	33,9	31,2	100	—	100	92,0
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	49,1	48,0	49,4	33,8	99,4	97,2	100	68,4
XII. Ehitustööstus	35,5	—	35,5	32,6	100	—	100	91,8
XIII. Elektri jaamad ning gaasi ja veevarustus	44,7	—	—	—	—	—	100	—
XIV. Puhastustööstus	38,6	—	38,6	39,6	100	—	100	102,6
Keskmine	34,8	43,7	33,0	30,6	105,5	132,4	100	92,7
2. Ametid — Occupations								
Tislerid—Menuisiers	28,2	47,6	37,4	36,3	112,8	127,3	100	97,1
Lukusepad—Serruriers	46,2	45,3	32,1	35,4	119,0	141,1	100	110,3
Lihttöölised—Manoeuvres	32,9	33,1	25,4	24,2	105,9	130,3	100	93,3
1. Industries.								
I. Industries extractives	24,6	26,3	22,5	—	109,3	116,9	100	—
II. " minérale	19,6	—	19,6	18,4	100	—	100	93,9
III. " des métaux	24,8	27,2	24,2	20,6	102,5	112,4	100	85,1
IV. " chimique	20,7	—	20,7	18,5	100	—	100	89,4
V. " des cuirs et peaux	20,9	21,3	20,7	17,3	101,0	102,9	100	89,6
VI. " textile	20,2	—	20,2	18,1	100	—	100	83,6
VII. " du bois	22,0	18,6	21,9	19,2	100,5	84,9	100	87,7
VIII. " du papier	20,9	—	20,9	17,8	100	—	100	85,2
IX. " polygraphique	29,4	—	—	22,9	—	—	100	—
X. " de l'alimentation et des boissons etc.	23,5	—	23,5	20,8	100	—	100	88,5
XI. Confection de vêtements et fabr. de mercerie	28,9	18,4	29,5	19,2	98,0	62,4	100	65,1
XII. Constructions	20,6	—	20,6	16,0	100	—	100	80,6
XIII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	26,5	—	—	—	—	—	100	—
XIV. Industrie du nettoyage	22,4	20	22,4	21,6	100	89,3	100	95,4
Moyenne	21,7	26,7	21,5	19,8	100,9	124,2	100	92,1
2. Ametid — Occupations.								
Lihttöölised—Manoeuvres	20,1	20,3	18,5	18,6	108,6	142,2	100	100,5

Et hoiduda ebatäpsusist, on sest tabelist andmetega nõrgalt esitatud väiketööstus välja jäetud. Toodud andmed pakuvad ses mõttes praktilist huvi, et siit näeme ja võime teha tööliliste teenistuse võrdlusi laadilt enam-vähem ühtlaste tööde, teisest küljest aga suuruselt ja omanduselt erinevate ettevõtete kohta. Töö kvaliteedi, s. o. töö hinnangu aluse seisukohalt täpsemaks tuleb pidada toodud tabelis teenistuse võrdlust ametite järele.

Sellest tabelist näeme, nagu eelpoolgi, et tööliliste teenistus on kesktööstuses madalam, kui suurtööstuses. Ta on kesktööstuses madalam peaaegu erandita kõigis tööstusharudes, mõnes harus isegi tublisti madalam, kui suurtööstuses. Nii, näiteks, teenistuse vahe kesktööstuse kahjuks oli meestel naha- ning kehakatte- ja pudukaupade tööstuses kummagi ümmarguselt 30%. Teistes tööstusharudes oli kesktööstuse tööliliste teenistus 10–15% vähem kui suurtööstuses. Tunduv ülekaal on siiski, võrreldes suurtööstu-

segä, kesktööstuses tekstiilitööliliste teenistusel—6,5% kõrgem, kui suurtööstuses.

Naistööliliste teenistus on kesktööstuses erandita kõigis tööstusharudes madalam, kui suurtööstuses. Samuti kui meestelgi, leiame ka siin kesktööstuses, võrreldes suurtööstusega, suhteliselt madalaima teenistuse kehakatte- ja pudukaupade töölilil. Nende teenistus on kesktööstuses üldisele keskmisele ligikaudu võrdne, meestel 10,5% võrra sellest isegi kõrgem. Kuid et kehakatte- ja pudukaupade valmistusel suurtööstuses teenistus küllalt kõrge on—võrdlemisi hästi tasuvad saapavabrikud ja suuremad pudukaupu valmistavad „Rauaniidi“ ja O. Kilgase vabrikud,—siis on, võrreldes suurtööstusega, teenistus kehakatte töölilil kesktööstuses hulga madalam.

Leitud seadusepärasuse seletuseks arvulisi andmeid pole. Selle kohta võime vaid teha ainult oletusi. Suuremais ettevõtteis on suhteliselt suuremal arvul tarvitusel kõrgema kutseoskusega töölilil. See tõstab juba teenistust suuremais ettevõtteis. Peale selle, massiline kaupade valmistamine ja intensiivsem

mehaaniliste töömasinate kasutamine annab suuremale ettevõttele suurema tööproduktivluse ja võimaluse kõrgema töötasu maksmiseks. Kolmandaks—suuremad ettevõtted asuvad enamjaolt linnas, kus elu ülalpidamine kallim kui maal. Meil puuduvad küll elumaksumuse võrdluseks linnas ja maal otsekohesed andmed. Kuid on põhjusi arvata, et elumaksumus maal, peaaegu alikult korterikulude arvel, siiski madalam on, kui linnas. Kõrgem elumaksumus suurtootustöölisel ei jätta, arvatavasti, avaldamata mõju nende teenistusele. Kulude suurenedes tekki b mõddapäsemata nende rahuldamise vajadus.

Teisest küljest, tööliliste teenistuse keskmise surub alla kesktootuses, eriti aga väiketootuses, laialdaselt kasutatav õpilaste töõjõud. Väiketootuses leidub küllalt ettevõtteid, kus töõtab ainult üks õppinud töõline, vahest üksipäini peremees kahe—kolme õpilasega, kelle teenistus päevas 60—70 kuni 100—150 mk. Laialdane õpilaste töö kasutamine surub alla ka täisealiste õppinud töõliste palgad. Need on, arvatavasti tähtsamad tegurid, mis töõliste teenistuse kesk- ja väiketootuses, suurtootusega võrreldes, nii alla suruvad.

Jääb lõpuks tähelepanu juhtida veel ühele kaunis tähtsale asjaolule. Nimelt, ülemlal osunud reeglipärasuse vastaselt näeme et lukuseppade teenistus suurtootuses tervelt 10% võrra vähem on kui kesktootuses. Näib, et mõningail juhtudel töõliste teenistus pole tingitud mitte üksnes saaduste valmistamise tehnilisist tingimustest—töö produktiivusest, elumaksumusest jne vaid, et määrava tähtsusega on ka muud tegurid.

5. Keskmine teenistus riigi- ja eratöötuses.

Gain moyen dans les entreprises d'Etat et privées

Eelmise tabeli andmeist leiame peale eeltoodu veel võrdluse töõliste teenistusest riigi- ja eratöötuses.

Üldiselt meestöõlised teenisid riigitöötuses 32,4% ja naistöõlised 24,2% võrra rohkem, kui eratöötuses. Seega riigitöõliste teenistustingimused on kaugelt paremad, kui eratöötuses.

Kaardva osa moodustavad riigitöötuses metalliabrikud, nagu raudtee töökojad, sadamatehased, riiklik põlevkivitöötus jne. Riiklikes metallitöötusettevõtteis mehed teenisid 41,5% ja naised 12,4%, põlevkivitöötuses mehed 10,1% -a naised 15,6% ning turbatöötuses mehed

18,9% ja naised 25,9% rohkem, kui eratöötuses.

Võrreldes teenistust ametite järele, saame ligikaudu samasuguse pildi. Nii, meestel lukuseppade teenistus oli 41%, tiseritel 27,9% ja lihttöõlilil 30,8% võrra riigitöötuses kõrgem, kui eratöötuses. Naislihttöõlised said riigitöötuses 42,2% võrra kõrgemat teenistust, kui eratöötuses.

Paremat teenistust riigitöõlistele võimaldavad kõrgemad palganormid ja arvatavasti ka kõrgemad tükitöö hinnad.

Vähem, kui eratöötuses, teenisid riiklikes ettevõtteis naha ning kehakatte ja pudukaupade töõlised. Kummagis töötusharus on arvestatud riiklikka ettevõtteid ainult üks,—nahatöötuses kv. sadulsepa töökoda ja kehakattetöötuses kv. riietevalmistamistöökoda. Nagu eelpool nägime, neis töötusharudes eraettevõtteis on töõlilil võrdlemisi kõrge teenistus.

6. Töõliste tegeliku teenistuse liikumine suurtootuses 1923-27 a.

Fluctuation des gains 1923-27.

Teenistuse võrdlust suurtootuse kohta, sest töõjõu puudusel kuni 1927 a. kesktöötuse kohta teenistuse andmeid läbi ei töötatud; väiketootuse kohta aga andmeid üldse ei kogutud.

Et aga suurtootuse nimetöõjõud moodustab kogu töötuse töõjõust (väljaarvatud käsitöötus) 3/4, siis on suurtootuse kohta all toodud arvud töõliste teenistuse liikumise hindeks töötuses üldse enam kui küllaladased. Arvatavasti üsna tõetruu on oletus, et kesk- ja väiketootuses teenistuse liikumisel on olnud ligikaudu sama tendents, kui suurtootuseski. Teenistuse liikumise valgustuseks anname järgnevad arvud:

Töõliste teenistuse liikumine suurtootuses 1923—27.—*Fluctuation des gains des ouvriers dans les grandes entreprises en 1923—27.*

	1923	1924	1925	1926	1927
Teenistus (tunnis naturaaltasudeta (mk)—Gain effectif horaire sans subvention en nature (en mk. est.)	25,9	26,7	27,9	27,5	29,1
" " naturaaltasudega (mk)—" " " y compris la subvention en nature (en mk. est.)	26,4	27,2	28,4	28,0	29,3
" " (kuld sentides) " " " " " " " " " " " " (en cents-or.)	28,6	26,0	28,4	28,0	29,3
% (iga eelmise aasta=100—chaque an précédent=100 par rapport à l'an suivant)	100	90,9	99,3	97,9	102,4
Elumaksumuse üldindeks (1923=100)—Nombre-indices du coût de la vie	100	90,9	109,2	98,6	104,6
Realtenistuse indeks (1923=100)—Nombre-indices des salaires réels	100	99	107	106	105
	100	91,8	92,8	92,4	97,5

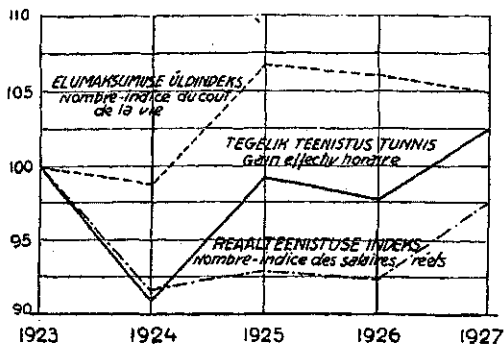
Toodud arvused peame teenistuse tasapinna ja selle liikumise tendentsi määramiseks täpseimaks.

Seigituseks olgu aga öeldud, et kuni 1927 a. Keskbüroo ei saanud arvestada töõliste naturaaltasusid. 1926 a. kaotati aga palkade normeerimisel mitmes suuremas ettevõttes naturaaltasud ära. Nii siis 1927 a. andmed, ehkki võetud ainult rahas, poleks eelmiste aastate andmetega võrreldavad olnud. 1927 a. ja osalt juba 1926 a. teenistus rahas sisaldab eneses endiseid naturaalsoodustusi. Neil motiivil oleme kokku võtnud 1925 a. jaüli andmeil töõliste naturaalsoodustused. Need anded juure üld-

summas kuu kohta ligi 3 milj. mk ehk ühe töõtunni kohta keskmiselt 0,54 mk. See andis lisa teenistusele rahas (28,1 mk tunnis) 1,92%. Samas proportsioonis oleme teenistusele rahas juurearvutusi teinud ka kõõlgi eelmiste ja 1926 aasta kohta. Kuigi suurt, tunduvat viga ei võinud sellest tekkida, sest esiteks—1923—25 a. märgitavaid muutusi naturaalsoodustustis polenud ja teiseks naturaalsoodustuste % kindlaks määramiseks on ka ühe kuu andmed küllaladased.

Et toodud andmeis teenistus ühes naturaaltasudega võrdluseks ajas täpseim, siis oleme ka suhtarvud arvanud nende andmete põhjal.

Töölise teenistuse liikumise suurtõustuses 1923—27.
Fluctuation des gains des ouvriers dans les grandes
entreprises en 1923—27.

Nominaalselt teenistusmarkades näitab tunduvad juurekasvu. Jättes kõrvale 1926 a., mil teenistus veidi langes (1,4% võrra), on ta olnud kõigil viimasel kolmel aastal kõrgemal 1923 a. tasapinnast. Nii lõpuks, 1927 a. oli teenistus 11,0% võrra kõrgem, kui 1923 a. Ent teenistuse hinnangu seisukohalt see tõus on, kahjuks, ainult näilik. Sisuliselt töölise teenistus, tema ostujõud, s. o. teenistuse tõelise väärtuse kõik, ei suuda pakkuda rõõmustavat pilti. Teenistuse nominaalse tõusu taga peituvad veel kaks väga tähtsat tegurit, mis töölise reaalteenistusele annavad sootu teise käigu. Need on endise valuutatuksuse—marga—kursi langemine (1924 a.) ning elumaksumuse tõus. Need on tegurid, mis teenistuse ostujõu—reaalteenistuse—alla suruvad. Nominaalselt teenistus näitab üldjoonis tõusu tendentsi. Siin näeme kaks suuremat hüpet tõusu suunas 1924—3,0% ja 1927 a. —4,0% võrra.

1927 a. tõusis teenistus nominaalselt, võrreldes eelmise aastaga, riigitööstuses ümmarguselt 10% ja eratööstuses ligi 3%, mis andis üldiselt teenistuse tõusu 4,0%. Võrdluses on võetud arvesse teenistus rahas ühes naturaalsoodustuste väärtusega.—Teenistuse tõusu tingis riigitööstuses palganormide tõstmine. Nii, näiteks, lukuseppade palganormid olid 1927 a. viies suuremas riiklikus ettevõttes 15,5% võrd kõrgemad kui 1926 a. (tõusid 23,3 mk pealt 26,9 mk peale tunnis).

Ehkki andmed puuduvad, võib oletada, et ettevõtted tõstsid palganorme 1924 a. kiire elumaksumuse tõusu survele. Kuid teisest küljest—1923 ja 1924 a. marga kurss langes. Kuldkroon maksis 1923 a. keskmiselt veel 92,4 mk, 1924 a. aga juba 104,5 mk. Nõnda 1924 a. teenistuse tõus markades ei suutnud katta marga kursi langemise vahet ja kuldkroonides arvatult oli 1924 a. teenistus 1923 a. omast koguni 9,1% võrra madalam. Kuna elumaksumus 1924 a. langes ainult

ühe punkti võrra, ei teinud 1924 a. reaalteenistus võrreldes 1923 a. (100), rohkem välja kui ainult 91,8%. Seega tekkis korraga ühe aasta kestel suur teenistuse ostujõu langemine. 1924 a. lõpul (detsembris) stabiliseeritakse mark ja sest ajast on leeb töölise reaalteenistuse tõus ehk langus ainult teenistuse nominaalsest tõusust ehk langusest ja elumaksumuse käigust. Järgnevatel aastail—1925—26—reaalteenistuse indeks püsib ligikaudu 1924 a. tasapinnal, s. o. ümmarguselt 8 punkti võrra madalamal kui 1923 a. Neil aastail pole teenistus ka nominaalselt jõudnud tagasi 1923 tasapinnani; elumaksumuse tõus on seda veel allapoole surunud. Kuldkroones teenistus oli 1927 a. 2,4% võrra kõrgem, kui 1923 a. Kuid et elumaksumus, 1923 a. võrreldes, näitas veel suuremat tõusu, siis jäi reaalteenistus 2,5% võrra 1923 a. tasapinnast ikkagi veel madalamaks.

7. Rauatreiali ja lihtmetallitöölise reaalteenistuse liikumine 1913—27.

Mouvement des gains réels des tourneurs en fer et des manoeuvres dans les industries des métaux en 1913—27.

Töölise viimase aja teenistuse võrdlus sõjaeelse teenistusega pakub suurt huvi. Ent andmete puudusel, osalt nende ebavastavusel, piirdume ainult kõrge kutseoskusega metallitöölise—rauatreiali—ja metallitööstusest lihttöölise teenistuse võrdlusega. Sarnaselt toimime seda parema meelega, et samade töölisklasside teenistuse võrdlust (1914 aastaga) on juba ennem tehtud esimeste Eesti iseseisvuse aastate kohta.¹⁾

Kuigi võrdlus andmestiku ulatuse poolest kitsas, võib julgelt öelda, et ta on siiski küllalt tabav kõrge kutseoskusliste- ja lihttöölise praeguse reaalteenistuse nivoo näitajaks, võrreldes sõjaeelse teenistusega.

Tähtsamate momentidena rauatreiali ja lihttöölise teenistuse liikumise protsessis võime märkida esiteks seda, et nende mõlema teenistuse reaalne väärtus, nende ostujõud, tükk maad madalam on, kui oli enne sõda. Teiseks näeme, et rauatreiali kaotus on palju suurem, kui lihttöölisel. Ka muil mail on tähele pandud, et kõrgema kutseoskusega, kõrgemapalgalisel töölisel palkade langemise tõttu kaotavad alati rohkem, kui odavapalgaline töötaja—lihttöölised. Sõjaeelsest teenistusest moodustab viimase nelja aasta teenistus rauatreialil ümmarguselt 3/5, lihttöölisel aga 1/5. Üksikuid aastail ja kuul osutuvad rauatreiali ja lihttöölise reaalteenistuse hüpped keskmisest üles- ehk allapoole, olles tingitud kas nominaalteenistuse ehk elumaksumuse muutustest. Elumaksumuse käigu mõju reaalteenistuse indeksile on siiski tugevam, kui nominaalteenistuse muutused. Lihttöölise keskmine päevateenistus oli 1924—27 a. nominaalselt erakorraliselt stabiilne. 1925 a. peale on nominaalselt stabiilne

¹⁾ Tööstustöölise palgaolud Eestis 1914—26 a. H. Reiman. E. Stat. Nr. 59(14) 1926, lhk. 3—4.

Rauatreial ja liht-metallitöölise nominaal- ja reaalteenistus ning reaalteenistuse indeksid Tallinnas (Nominaalteenistus ja „toidukorvi“ maksumus kuld kroones)—Gains nominaux et réels et indices des gains réels des tourneurs en fer et des manoeuvres dans l'industrie du métal à Tallinn (Gains nominaux et coût d'un panier de provision en couronnes-d'or).

7.	8-tunnilise tööpäeva nominaal-päevateenistus—Gains nominaux par jour de 8 heures		„Toidukorvi“ maksumus Coût d'un panier de provision	Toidukorvide arv päevateenistuse eest—Gains nominaux: coût d'un panier de provision		Reaalteenistuse indeksid (eelmise lahtri arvude alusel, 1913=100)—Indices des gains réels (1913=100)	
	Rauatreial	Lihttööliline		Tourneur en fer	Manoeuvre	Rauatreial	Lihttööliline
1913	3,65	2,15	0,5596	6,52	3,84	100	100
1924 ¹⁾	2,45	1,95	0,6090	4,03	3,20	61,8	83,3
jaanuar	2,68	2,05	0,5869	4,57	3,49	70,1	90,9
aprill	2,29	1,94	0,6262	3,66	3,10	56,1	80,7
juuli	2,39	1,75	0,5925	4,03	2,95	61,8	76,8
oktoober	2,43	2,05	0,6304	3,85	3,25	59,0	84,6
1925 ¹⁾	2,77	2,0	0,6652	4,17	3,01	64,0	78,4
jaanuar	2,37	2,13	0,6606	3,59	3,22	55,1	83,8
aprill	2,96	1,94	0,6715	4,41	2,89	67,6	75,4
juuli	3,31	1,97	0,6952	4,76	2,88	73,0	73,7
oktoober	2,47	1,96	0,6333	3,90	3,09	59,8	80,5
1926 ¹⁾	2,71	1,97	0,6631	4,10	2,97	62,9	77,3
jaanuar	2,43	1,95	0,6689	3,65	2,92	56,0	76,0
aprill	2,51	2,06	0,6819	3,68	3,02	56,4	78,6
juuli	3,15	1,91	0,6784	4,64	2,82	71,2	78,4
oktoober	2,75	1,95	0,6232	4,41	3,13	67,6	81,5
1927 ¹⁾	2,70	2,0	0,6334	4,23	3,17	65,6	82,6
janvier	2,62	1,98	0,6408	4,09	3,09	62,7	80,5
avril	2,82	2,05	0,6362	4,43	3,22	67,9	83,9
juillet	2,57	1,99	0,6551	3,92	3,04	60,1	79,2
octobre	2,80	1,99	0,6014	4,66	3,31	71,5	86,2
1928 jaanuar	2,96	2,00	0,6337	4,67	3,16	71,0	82,3

ka rauatreialite teenistus. Vähemalt nende kahte liiki töölise kohta võime meie öelda, et nende majanduslik seisukord, paranemine või halvenemine, oleneb peamiselt elutarbete kalalinemisest ehk ümberpöörduvalt, odavnemisest.

8. Eesti töölise reaalteenistuse rahvusvahelises võrdluses.

Comparaison internationale.

Sellekohaseid andmeid toome 1. a. juuli kohta (tab. 8). Need andmed on viimased kus võrdlus ka Tallinna kohta on toodud. Tallinna kohta on võrdlus tehtud Tallinnas asuva umbes 20 ettevõtte andmeil. Kuid ka laiemaulatusliku andmestiku, 1. a. juuli isiklike palgataede kokkuvõtete põhjal, sai Keskbüroo ülalpool tabelis toodud indekseile väga ligidased arvud. Võrdluseks kasutatakse Rahvusvah. Tööstööbüroo poolt suurema osa linnade kohta palganormide andmeid. Tegelikult teenistuse andmeil on võrdlus tehtud vaid ainult Kopenhaageni ja Tallinna kohta. Kuna töölise teenistuse üldsumma tegelikult tihti mitmesuguseil põhjusil, nagu suurema teenistuse tõttu tüki- ja ületunnitööga jne. palganormist kõrgem on, siis peavad tõeliselt Kopenhaageni ja Tallinna indeksid palganormide kohaselt veidi madalamad olema, kui tabelis toodud.

See jämejooneline võrdlus näitab meile siiski küllalt kujukalt, milline suur vahe on üksikuis mais töölise palga ostujõul. Nii, P. A. Ühisriikide tööline on oma palga suhtes ligikaudu

kuus kord tugevam portugaalasest, viimasest on ümarguselt 5 kord paremas seisukorras ka Kaanada tööline. Võrreldes Londoniga, mis võrdluse aluseks võetud, on Tallinna töölise ostujõud enam kui kaks korda vähem. Veel vähem, kui Tallinnas oli töölise reaalpalk Lisabonis, Varssavis ja Lodzis. Tallinnale ligikaudu sarnanevad Praaga, Rooma ja Viin.

Reaalpalkade tasapinna indeksid tähtsamais linnades 1. juulil 1927. (alus = London, 1. juulil 1927 = 100). Rahvusvahelise Tööstööbüroo andmed—Nombres-indices du niveau relatif des salaires réels dans diverses villes à la date du 1. juillet 1927 (Base: Londres, 1. juillet 1927=100) Calculs du Bureau International du Travail.

8.	Üldindeksid „toidukorvi“ maksumuse alusel Nombres-indices généraux avec les denrées alimentaires (base unique)	Keskmine üldindeksid arvestades ka korteri tüürikuud Nombres-indices moyens généraux établis en tenant compte du loyer
Amsterdam	87	87
Berliin	67	62
Brüssel	48	52
Kopenhaagen	106	106
Dublin	102	110
Lissabon	31	...
Lodz	42	44
London	100	100
Madrid	54	...
Milano	52	53
Ottava	156	154
Paris	53	...
Filadelfia	178	178
Praaga	46	49
Ria	48	51
Rooma	43	45
Stokholm	92	90
Tallinn	46	47
Viin	41	46
Varssav	37	38

¹⁾ Nelja kuu keskmine—Moyenne de 4 mois.

Meie ligemaist naabermaist on andmed toodud ainult Läti (Riia) kohta, kus palganormide kohaselt reaalpalka indeks nelja punkti võrd läinud juulis oli kõrgem, kui Eestis (Tallinnas). Võttes ka Riia kohta, samuti kui Tallinna kohtagi, võrdluse aluseks tegeliku teenistuse andmed, saaksime arvatavasti mõne punkti võrra veel suurema reaalteenistuse vahe Riia kasuks.

Reaalpalkade tasapinna suhtes ületavad kaugelt teisi ikka endiselt Filadelfia (P. A. Ühisriigid) ja Ottava (Kaanada). Nii Filadelfia töölise palganormid ületavad terveit 78, Ottava palganormid aga 54 punkti võrra Londoni töölise palganorme.

Kõik riigid võime meie jagada neid tabelis esitavate linnade järele kolme suure rühma. Esimesse rühma kuuluksid rekordpalkaga P. A. Ühisriigid ja Kaanada. Sinna ligidale kuuluks peaaegu ka Austraalia, mille kohta aga viimasel ajal andmeid enam ei avaldata. Tema indeks on arvatavasti 185 ümber (London-100). Teise

rühma kuuluksid inglisele ligidase palkaga maad: Iiri, Taani, Rootsi ja vaevalt ka Holland (87). Kolmandasse rühma jäävad kõik teised Euroopa riigid—muuseas ka Eestil, kus töölise palga reaalne väärtus on kas veidi üle ehk alla-poolse Londoni töölise palkast.

9. Töölise jaotus teenistusrühmadesse ja nende teenistus kutseala (amet) järele juulis 1927.
Répartition des ouvriers d'après le gain et les gains d'après la profession en juillet 1927.

Töölise tegeliku teenistuse liikumise, tema koosseisu, tasapinna ja tööstusharude järele erinevuse vaatluseks kasutasime seni teenistuse üldarvulisi andmeid arvatatud

keskmisi. Keskmised jätvad aga eneste varju iseäraldused—keskmisest kõrvalekaldumised. Nad teevad kõik pisikesed tegurid, mis annavad tulemusena üldise keskmise, täiesti nägematuks. Vastuoksa eelmainitule tegeliku teenistuse keskmisele andmed isiklike palgateateil võimaldavad üksikasjalikumalt vaadelda töölise jaotust teenistusrühmadesse eraldi töölise soo ja kutse järele. Iga kutseala töölised on ära jaotatud teenistuse kohaselt rühmadesse—na. teenistuse redel (palgaredel) järele. Viimane termin — „palgaredel“ — ei sobi käesoleval juhul sisuliselt sest antud jaotus on tehtud tegeliku teenistuse andmeil. Palga all mõistame aga kokkuleppes kindlaks määratud töötasu teatud ajatükise eest, näiteks: tunni-, päeva- nädalapalk jne

Töölise jaotus %%-des keskmise teenistuse järele suurte tööstustes juulis 1926 ja 1927 a.

Répartition des ouvriers industriels d'après leur gain moyen dans les grandes entreprises en 1926—27 (%%).

	Teenistus tunnis (mk) — Gain horaire (mk)																Kokku	Total	Töölise arv kelle kohta teated käivad—Nombre des ouvriers dont les données sont fournies	Keskmise teenistuse mit (määratud) Gain moyen mit est. (määratud)							
	Kuni 10,0	10,1—12,5	12,6—15,0	15,1—17,5	17,6—20,0	20,1—22,5	22,6—25,0	25,1—27,5	27,6—30,0	30,1—32,5	32,6—35,0	35,1—37,5	37,6—40,0	40,1—42,5	42,6—45,0	45,1—47,5					47,6—50,0	50,1—52,5	52,6—55,0	55,1—57,5	57,6—60,0	Üte 60	
	Teenistus 8-tunnilise tööpäeva eest (mk)—Gain par jour de 8 heures (mk).																										
	Mõnus de 80	80,1—100	100,1—120	120,1—140	140,1—160	160,1—180	180,1—200	200,1—220	220,1—240	240,1—260	260,1—280	280,1—300	300,1—320	320,1—340	340,1—360	360,1—380	380,1—400	400,1—420	420,1—440	440,1—460	460,1—480	480,1—500	Plus de 500	Kokku	Total	Töölise arv kelle kohta teated käivad—Nombre des ouvriers dont les données sont fournies	Keskmine teenistuse mit (määratud) Gain moyen mit est. (määratud)
1927¹⁾																											
Üleriiklik keskmine . . .	0,5	0,8	1,3	3,3	8,1	9,8	10,7	7,9	8,7	5,7	5,8	5,8	6,2	4,8	3,8	2,9	3,1	2,3	1,9	1,5	1,0	4,1	100	12 356	29,7		
selest: feratööstus . . .	0,7	1,0	0,5	4,1	10,3	10,6	11,9	8,4	9,2	5,8	6,0	5,5	6,1	4,3	3,4	2,3	2,4	1,3	1,0	0,7	0,7	2,8	100	9 512	28,0		
riigitööstus . . .	0,0	0,4	0,7	0,8	1,0	6,9	7,0	6,0	6,9	5,3	5,3	6,8	6,6	6,2	5,3	4,8	5,9	5,5	4,9	4,0	1,9	3,2	100	2 844	38,6		
<i>Moyenne générale . . .</i>	1,6	3,4	9,4	14,2	24,7	18,7	11,0	5,9	3,9	2,0	1,4	1,3	0,8	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	100	8 719	19,7		
indust. privées . . .	1,7	3,6	10,1	15,2	26,0	19,5	10,3	4,9	3,0	1,6	1,0	1,0	0,7	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	100	8 033	19,4		
d'État . . .	0,1	0,6	1,5	2,3	9,1	8,7	19,8	18,3	13,6	6,3	5,0	3,9	2,5	3,1	1,3	0,9	0,6	0,4	0,3	0,1	0,3	0,3	100	682	26,0		
1926²⁾																											
Üleriiklik keskmine . . .	0,0	0,3	1,8	4,5	7,6	7,5	14,6	8,2	9,3	5,0	7,2	5,0	6,7	3,6	4,2	2,6	2,9	1,0	1,4	1,1	0,8	2,9	100	11 231	29,0		
selest: feratööstus . . .	0,0	0,4	2,2	5,8	9,6	8,0	15,2	8,4	10,2	5,2	6,7	4,8	6,9	3,0	3,8	1,9	2,5	1,0	0,9	0,8	0,6	2,3	100	8 669	27,6		
riigitööstus . . .	—	0,0	0,3	0,2	1,0	5,5	12,4	7,8	6,4	6,9	8,8	8,4	6,0	5,6	5,6	5,0	4,1	3,7	2,8	2,7	1,7	5,1	100	2 562	35,2		
<i>Moyenne générale . . .</i>	1,4	5,1	17,6	22,0	19,3	13,3	8,4	3,9	3,3	1,6	1,4	0,7	0,9	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	100	7 102	18,0		
indust. privées . . .	1,5	5,6	19,4	24,1	19,8	12,5	7,2	3,1	2,5	1,1	1,1	0,4	0,9	0,4	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	100	6 448	17,4		
riigitööstus . . .	—	—	—	0,3	14,3	20,9	20,1	12,7	12,1	6,7	4,4	3,5	1,4	0,3	0,5	1,1	0,9	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	100	656	24,3		

Neil andmeil on erinevused eelpool toodust (v. tab. 2). Sellepärast ei saa mitte võrrelda ka siin ja eelpool toodud keskmisi.

Erinevus on tingitud järgmisist asjaoludest. Esiteks—meil on siin tegemist koosselgust erinevate kollektiividega. Üldarvulise andmeis on, nagu nägime eelpool, arvestatud kõigi andmeid esitanud ettevõtete töölise teenistus, need andmed aga käivad ulatuslikult suurte tööstustes 97,4% kohta töölise arvust.

Samal ajal aga 1927 a. juuli isiklikud palgateated käivad ainult 74,3% kohta palgaliste üldarvust. Teiseks—üldarvulised andmed käivad terve aasta kohta, isiklikud palgateated on antud ainult läbilõikeliselt ühe kuu—juuli—kohta. Isiklikud palgateated haaravad seega täielikult suvisesooni tööd. Neil tölil on aga teatavasti tarvitusel palju odavat tööjõudu, lihttöölisi. Poolaasta üldarvulised andmed sisaldavad eneses suvisesooni tööd ka muudugi täiel määral, kuid suvisesooni mõju tasandub seal

¹⁾ Ühes arvatud ka õpilased — y compris les apprentis.
²⁾ Väljaarvatud õpilased — exclus. les apprentis.

terve poolaasta peale ära. Kolmandaks—isiklikud palgatead töötati läbi peamiselt tüübiliste ametite ja lihttööliste kohta. Välja jäi aga kirju koosseis õppinud, vähesel määral ettelevaid, kuid võrdlemise kõrge kutseoskusega, tähe-
dab ka paremini arvestatavaid, töөлisi. Ühe sõnaga, neis andmeis on lihttöölised arvestatud suuremas proportsioonis, kui neid tööstuses üldse ette tuleb. Neljandaks—isiklikel palgateatel tehtud kokkuvõtteis on naturaalsoodustused arvestatud umbes 50% määral, kuna üldarvulisis tegeliku teenistuse andmeis natu-

raalsoodustused viimaseini raha peale on ülevõidud ja arves- tatud teenistuse lisana.

Viiendaks—isiklikkude palgateadete kokkuvõttes on välja jäetud suuremate tükitööde lõpetamise puhul juuli peale langenud lõpuarved.

Need on tähtsamad tegurid, mis isiklikel palgateatel välja- toodud teenistuse keskmised töliselisest üldisest keskmisest veidi allapoole on nihutanud.

Meestöölisite rühmitus keskmise teenistuse järele ning õppinud ja lihttöölisite teenistuse suhe (%%) juulis 1927 a.

Répart. des ouvriers d'après leur gain moyen et relation du gain des ouvriers qualifiés à celui des manoeuvres en juillet 1927.

10.

- Riigi territoorium on jagatud tööstusraioonidesse järgnevalt:
 I. Tallinna raioon—Tallinna linn
 II. Põhja- ida raioon—Virumaa ühes linnadega
 III. Lõuna- ida raioon—Tartu-, Valga-, Võru- ja Petserimaa ühes linnadega
 IV. Lõuna- lääne raioon—Pärnu- ja Viljandimaa ühes linna- dega
 V. Põhja- lääne raioon—Järva-, Harju-, Lääne- ja Saaremaa ühes linnadega, väljaarvatud Tallinn.

Teenistus tunnis (mk)	%			
	Gain horaire (mk)			
	Jusqu'à 12,5	12,6—25,0	25,1—37,5	37,6 et plus
Kuni 12,5				
12,6—25,0				
25,1—37,5				
37,6 ja üle				
K o k k u				
Teenistus 8-tunnilise tööpäeva eest (mk)	Gain par jour de 8 heures (mk)			
Kuni 100				
100,1—200				
200,1—300				
300,1 ja üle				
Jusqu'à 100				
100,1—200				
200,1—300				
300,1 et plus				
T o t a l				
Keskmise teenistuse tunnis (mk) Gain moyen horaire (mk. est.)				
%-% (lihttöölise teenistus = 100) Gain d'un manoeuvre = 100				

Ülertükk keskmine—Moyenne générale 164
 Sellest: (eratööstus—industries privées 152
 Dont: (riigitööstus— " d'Etat 12

Tööstusraionid — Rayons industriels:

- I. Tallinna — Rayon de Tallinn 50
 II. Põhja-ida — " nord-est 15
 III. Lõuna-ida — " sud-est 05
 IV. Lõuna-lääne — " sud ouest 9
 V. Põhja-lääne — " nord ouest 13

Põlevikvi-kaevandustöölised—Extracteurs de schiste combustible
 Lukusepad—Serruriers
 a) metallitööstuses—en industrie des métaux
 b) tekstiilitööstuses— " textile
 c) puutööstuses — " du bois
 d) paberitööstuses — " du papier
 Rauatrelaaid—Tourneurs en fer
 Valajad—Fondeurs
 Tooresnahatöölised—Ouvriers en cuir
 Ketrarjad—Fileurs
 Tislerid—Menuisiers
 Puusepad—Charpentiers
 Puusaegijad masinail—Scieurs du bois à la machine
 Trükkiladudajad käsitsi—Compositeurs d'imprim. à la main
 Müüriisepad—Maçons
 Masinistid—Machinistes
 Kütjad—Chauffeurs
 Paberitöölised—Ouvriers du papier
 Muud õppinud töölised—Autres ouvriers qualifiés
 Lihttöölised—Manoeuvres
 a) murduades ja kaevandusis—en industries extractives
 b) metallitööstuses — " des métaux
 c) tekstiilitööstuses — " textile
 d) puutööstuses — " du bois
 e) ehitustööstuses — " constructions
 Õpilased—Apprentis

ERATÖÖSTUS — INDUSTRIES PRIVÉES.

a) Suurtööstus — Grandes entreprises

164	4 109	4 184	3 899	12 356	1,3	33,3	33,9	31,5	100	29,7	—
152	3 642	3 325	2 993	9 512	1,6	38,3	35,0	25,1	100	28,0	—
12	467	859	1 506	2 844	0,4	16,4	30,2	53,0	100	38,6	—

b) Kesk- ja väiketööstus — Moyennes entreprises.

—	21	58	65	144	—	14,6	40,3	45,1	100	35,4	146,3
—	7	46	50	103	—	6,8	44,7	48,5	100	36,3	150,0
—	45	28	2	77	2,6	58,4	36,4	2,6	100	24,2	100
—	3	29	38	70	—	4,3	41,4	54,3	100	38,1	157,4
—	9	15	9	33	—	27,3	45,4	27,3	100	33,1	136,8
—	15	25	7	47	—	31,9	53,2	14,9	100	27,4	113,2
—	9	95	126	379	0,8	25,1	40,9	33,2	100	33,1	136,8
—	3	95	126	379	0,8	25,1	40,9	33,2	100	33,1	136,8
—	16	397	247	721	2,2	55,1	34,3	8,4	100	24,2	100
—	122	166	17	—	—	305	40,0	54,4	5,6	—	100

c) Väiketööstus — Petites entreprises.

—	13	13	11	37	—	35,1	35,1	29,8	100	29,5	122,9
—	18	54	17	89	—	20,2	60,7	19,1	100	30,6	127,5
—	5	26	47	78	—	6,4	33,3	60,3	100	40,8	170,0
—	21	38	14	73	—	28,8	52,1	19,1	100	30,4	126,7
—	1	145	167	94	407	0,2	35,6	41,0	23,2	100	28,8
—	11	98	75	8	192	5,7	51,0	39,1	4,2	100	24,0
—	170	119	—	—	289	58,8	41,2	—	—	100	11,4

Naistööliste rühmitus keskmise teenistuse järele ning õppilaud ja lihttööliste teenistuse suhe (96%) juulis 1927.
Répartition des ouvrières d'après leur gain moyen et relation du gain des ouvrières qualifiées à celui des manoeuvrières en juillet 1927.

11.

Le territoire de la République est divisé en rayons industriels suivants:

- I. Rayon industriel de Tallinn—la ville de Tallinn
- II. Rayon industriel de nord-est—l'arrondissement de Viru, les villes y comprises.
- III. Rayon industriel de sud-est—les arrondissements de Tartu, Valk, Võru et Petseri, les villes y comprises.
- IV. Rayon industriel de sud-ouest—les arrondissements de Pärnu et Viljandi, les villes y comprises.
- V. Rayon industriel de nord-ouest—les arrondissements de Järva, Harju, Lääne et Saare, excepté la ville de Tallinn.

Kuni 12,5	12,6—25,0	25,1—37,5	37,6 ja üle	96%				Keskmine teenistus tunnits (mk)	Gain moyen horaire (mk. est.)	% (lihttöölise teenistus = 100)	Gain d'un manoeuvre = 100
				Gain horaire (mk)							
				Jasqu'à 12,5	12,6—25,0	25,1—37,5	37,6 et plus				
Teenistus 8-tunnilise tööpäeva eest (mk)				Gain par jour de 8 heures (mk)				T o t a l			
Kuni 100	100,1—200	200,1—300	300,1 ja üle	Jasqu'à 100	100,1—200	200,1—300	300,1 et plus				

Ülerittlik keskmine—Moyenne générale
Sellest: { eratööstus—industries privées
Dont: { riigitööstus— " d'Etat

Tööstusraionid — Rayons industriels:

- I. Tallinna — Rayon de Tallinn
- II. Põhja-ida — " " nord-est
- III. Lõuna-ida — " " sud-est
- IV. Lõuna-lääne — " " sud-ouest
- V. Põhja-lääne — " " nord-ouest

Ketrajad—Fileuses	16	879	17	—	912	1,8	96,3	1,9	—	100	18,4	99,5
Kangrud—Tisseuses	59	1810	217	7	2093	2,8	86,5	10,4	0,3	100	20,5	110,8
Poolijad—Bobineuses	3	330	5	—	385	0,8	85,7	13,5	—	100	19,4	104,9
Karbiteljajad—Boitelières	10	85	16	—	111	9,0	76,6	14,4	—	100	17,7	95,7
Trükliladujad käitsi—Compositieuses d'imprim. à la main	—	13	15	19	47	—	27,7	31,9	40,4	100	33,4	180,5
Paherositopplijad—Cigaretteuses	—	64	11	—	75	—	85,3	14,7	—	100	21,6	116,8
Kompveki valmistajad—Confiseurs (dragées)	1	71	7	—	79	1,3	89,9	8,8	—	100	19,2	103,8
Muud õppilaud töölised—Autres ouvrières qualifiées	10	519	157	58	769	1,3	87,5	24,3	6,0	100	21,7	117,3
Lihttöölised—Manoeuvrières	149	1894	263	55	2301	6,3	80,2	11,1	2,4	100	18,5	100
a) murduid ja kaevandusi—en industries extractives	—	80	64	25	169	—	47,3	37,9	14,5	100	26,9	145,4
b) tekstiilitööstuses—en industrie textile	13	287	27	—	327	4,0	87,7	8,3	—	100	16,1	87,0
c) puutööstuses— " du bois	84	608	57	3	752	11,2	86,9	7,5	0,4	100	17,1	92,4
d) toidu-, jookide ja maitseain. tööst.—en industrie de l'alimentation et des boissons etc.	—	219	17	—	236	—	92,8	7,2	—	100	18,8	101,6
e) puhastustööstuses—en industrie du nettoyage	—	85	6	—	91	—	93,4	6,6	—	100	19,2	103,3
Õpilased—Apprenties	107	215	5	—	327	32,7	85,7	1,6	—	100	13,5	73,0

Karbiteljajad—Boitelières	3	38	4	—	45	6,7	84,4	8,9	—	100	17,5	94,1
Trükliladujad käitsi—Compositieuses d'imprim. à la main	—	8	14	10	32	—	25,0	43,8	31,2	100	23,8	154,8
Kompveki valmistajad—Confiseurs (dragées)	4	10	6	—	20	2,0	50	30	—	100	18,8	101,1
Lihttöölised—Manoeuvrières	32	443	58	5	538	5,9	82,3	10,8	1,0	100	18,6	100
Õpilased—Apprenties	16	25	2	—	49	37,2	53,1	4,7	—	100	14,5	78,0

Õmblejad—Couseuses	17	22	5	—	44	38,6	50,0	11,4	—	100	15,3	90,0
Kudujad—Tricoteuses	13	24	—	—	37	35,1	64,9	—	—	100	14,0	82,4
Lihttöölised—Manoeuvrières	12	88	3	2	105	11,4	83,8	2,9	1,9	100	17,0	100

Kuna tööliste teenistuse üksikasjallkumast rühmitusest huvitatud leiavad andmeid tab. 9 toodud arvudest, siis toome siin suuremate palgarühmade järele võetult ainult suhtarve, mis kergemalt loetavad, et anda kokkumat pilti.

Algmaterjalina on keskbüroos olemas kõigi lihtsamate kutsete (ametite) kohta tööliste jaotus absoluutarvudes suure teenistussedeli järele (tunniteenistuse intervall 2, 5 mk.), mida soovikorralt kasutada võib.

Et saada andmeid palgaoludest üksikute riigiosade järele, on ettevõtte jagatud nende asukoha järele viide rühma (v. tab. 10 ja 11).

Tabellis 10 ja 11 on keskmised tööstusraionide järele antud ainult eratööstuse andmeid.

Situ näeme samuti, nagu teenistuse vaatlusel tööstusharude järele, et teenistus on naistel ka territoriaal jaotuse järele ühtlasem, kui meestel.

Teenistus on mees- ja naistöölistel Tallinnas kõrgem, kui muis riigi osades — provintsi linnades ja maal. Tallinnas asub suurem osa metallitööstusest ja muist kõrgema teenistusega ettevõtteist; näiteks, pea täielikult suurtööstuses

ERATÖÖSTUS — INDUSTRIES PRIVÉES.

a) Suurtööstus — Grandes entreprises

433	6 803	1 255	224	8 715	5,0	73,1	14,4	2,5	100	19,7	—
428	6 518	930	157	8 033	5,3	81,1	11,6	2,0	100	19,4	—
5	285	325	67	682	0,7	41,8	47,7	9,8	100	25,0	—

b) Keskööstus — Moyennes entreprises

3	38	4	—	45	6,7	84,4	8,9	—	100	17,5	94,1
—	8	14	10	32	—	25,0	43,8	31,2	100	23,8	154,8
4	10	6	—	20	2,0	50	30	—	100	18,8	101,1
32	443	58	5	538	5,9	82,3	10,8	1,0	100	18,6	100
16	25	2	—	49	37,2	53,1	4,7	—	100	14,5	78,0

c) Väiketööstus — Petites entreprises

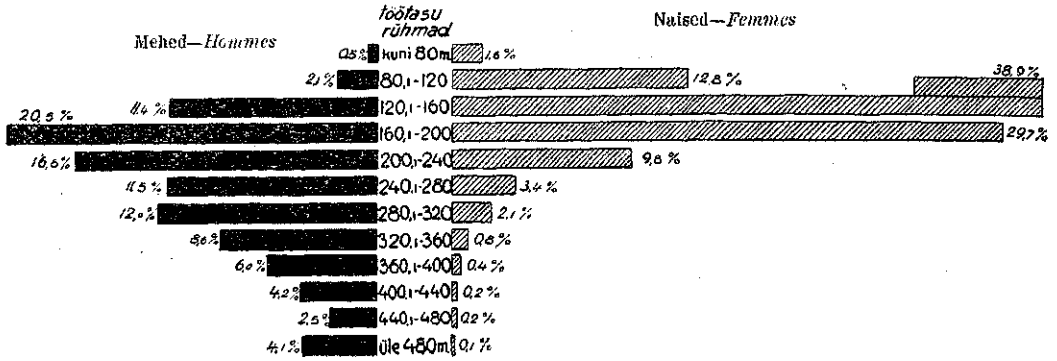
17	22	5	—	44	38,6	50,0	11,4	—	100	15,3	90,0
13	24	—	—	37	35,1	64,9	—	—	100	14,0	82,4
12	88	3	2	105	11,4	83,8	2,9	1,9	100	17,0	100

arvestatud kehakattetööstus, suuremalt jaolt ehitustööstus, trükitööstus jne. Arvates siia juure veel riiklikud metallitehased, saaksime meie kahtlemata Tallinna kasuks veel suurema ülekaalu. Peamiselt need tööalad töstavad Tallinna teenistuse esikohale. Kuid ka teistes tööstusharudes Tallinna teenistus on ikkagi kõrgem, kui mujal.

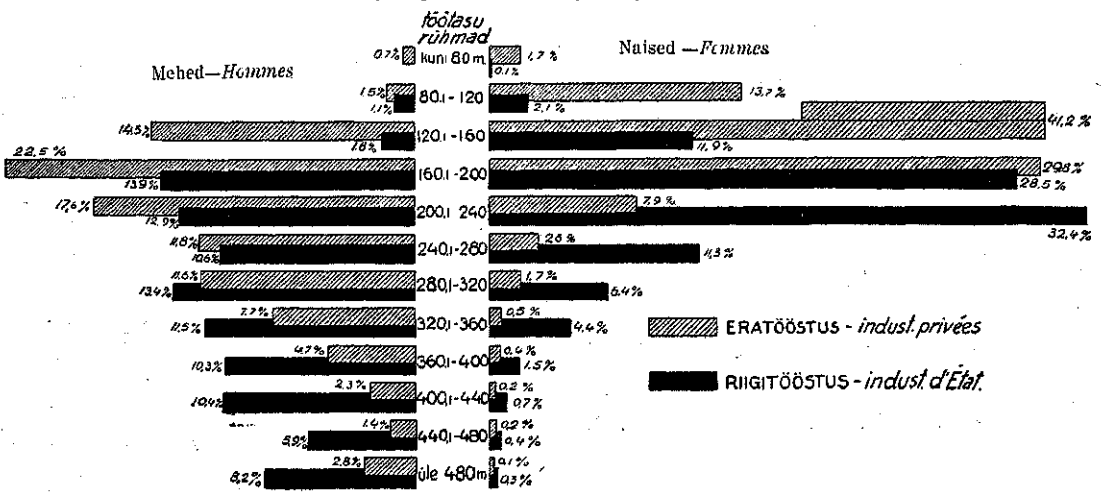
Teenistuse suhtes kogu riigi võiksime jagada kolme valdkonda. Esimesse kuuluks Tallinna linn kõige kõrgema teenistusega. Meeste teenistuse suhtes kuuluks teenistuse alanevas järjekorras teisse valdkonda Ida- ja Lõuna-Eesti ning kolmandasse—kõige madalama tasuga valdkonda Kagu Eesti: Järva, -Harju, -Lääne ja Saaremaa ühes linnadega, peale Tallinna. Naiste teenistuse järele rühmitus on veidi teine. Nimelt, Tallinna järel teisel kohal seisab Põhja-

Töölise jaotus suurtootjates keskmise päeva teenistuse järele juulis 1927 a.
Répartition des ouvriers industriels d'après leur gain moyen par jour dans les grandes entreprises en juillet 1927.

A. Üleriiklik keskmine — Moyenne générale.

B. Era- ja riigitootustus — Entreprises privées et d'État.

Ida raioon—tekstiilitööstuse keskoht, kuna kõik teised raioonid on teenistuse suhtes enam-vähem ühtlased.

Üleriiklikust kokkuvõttest näeme, et riigi- ja eratööstuses töötavaid 8-tunnilise tööpäeva eest kuni 200 mk teenistust saajaid meestöölisi oli 34,6%, naisi aga 83,1%. Võttes arvu ainult eratööstuse kohta, mis struktuuriliselt erineb riigitootusest ja kus palganormid ja arvatavasti ka tükitöö hinnad madalamad, saame ses rühmas mehi 39,9% ja naisi 86,4%¹⁾.

Riigitootuses oli töölisi ses teenistusrühmas kaugelt vähem, nimelt, meestöölisi ainult 16,9%,

naistöölisi aga 42,5%²⁾. Seega oli ses teenistusrühmas riigitootuse töölisi niihästi mehi kui naisi ümmarguselt kaks korda vähem, kui eratööstuses.

Piirjoone tõmbamine selle teenistusrühma juures—kuni 200 mk 8-tunnilise tööpäeva eest—on järgnevalt põhjendatud. 1925 a. töölise majandusliku olukorra (budžettide) uurimuse tulemused näitavad, et leibkondades, kus kulutati kuni 6 000 mk kuus, elutarvete rahuldamise määrd polnud normaalne. Rääkimata muist tarvetest, milliste rahuldamine kehvades leibkondades toiluse järele jääb alati tagaplaanile nimetame siin

¹⁾ Eelkokkuvõttes saime eratööstuses 8-tunnilise tööpäeva eest kuni 200 mk teenistust saajaid meestöölisi 39,3% ja naisöölisi 87,0%. Tunduv lahkumine meestöölise eel- ja lõppkokkuvõtte andmeis on tingitud kaheks kokkuvõtteks kasutatud töölise koosseisu erinevusest. Eelkokkuvõtte tegemise ajal puudusid andmed veel paljude ettevõteteist. Nii, näiteks, suuremaist ettevõteteist, kust andmed puudusid, oli Sindi kalevivabrik. On põhjust arvata, et eelkokkuvõtteist jäid välja andmete puudumise tõttu just suuremalt jaolt madalapaigalised, sest andmeid saatsid hilinemisega peamiselt väiksemad ja maal asuvad ettevõtted. Neis ettevõtetes on aga töölisel teenistus üldiselt madalam.

Naistöölise teenistus on üldiselt vähem erinev, sellepärast on ka eel- ja lõppkokkuvõtte andmeis lahkumine väiksem (v. E. Stat. Nr. 59/14 1926, ltk. 8).

²⁾ Riigitootuses on arvestatud kõik raudtee-tehased, töökojad ja depood, sadamatehased, riiklik põlevkivitööstus ja õlikivivabrikud, turbaralad ja mõned saeveskid. Suuremaist riiklikest ettevõteteist pole andmeid kv. Arsenaalist, milline Keskbüroole andmeid ei saada.

vaid, et sarnase tuluga leibkonnis tarvitatud toidu netto-kalooriline sisaldus oli 96,5% füsioloogilisest normist (3150 netto-kalorit)*). Selgituseks märgime, et neis leibkonnis oli keskmiselt 1,50 täistarvitajat. Töölisleibkondade büžetillise uuringu andmeil oli täistarvitajaid leibkonna kohta keskmiselt 1,81. Sellesse teenistusrühma—kuni 200 mk päevas—kuulub tähtsaimaist kutsealadest suurtööstuses: põlevkivikaevandustöölisist 16,8%, lukuseppdest 16,8%, saeveskite töölisist 27,2%, masinistidest 19,4%, kütjaist 40,8%. Samasse rühma kuulub ka suurem osa paberitöölisi (87,5%) ja lihttöölisi (48,3%). Õpilasist kuulub siia 85,8%.

Naistöölisist, kui odavamast tööjõust, langeb sellesse teenistusrühma kaugelt kõrgem %, kui meestöölisist. Nii, ketrajaist 98,1%, kangruist 89,3%, poolijaist 86,3%, paberossitoppijaist 85,3%, kompveki valmistajaist 91,2%, lihttöölisist 86,3%. Õpilased kuuluvad siia peaaegu täielikult (98,4%).

Kesk- ja väiketööstuses kuulub siia rühma lihttöölisist mehi ümmarguselt 60% ja naisi 90% ümber.

Ei tähenda muidugi mitte, et just eeltoodud määral — eraldi kutsealade kohta alla 200 mk päevas teenistust saajate % — osa töölisi, madala teenistuse tõttu tegelikult, alatoitlustub. Eeltoodud %-lised suhtarvud on toodud 8-tunnilise tööpäeva teenistuse alusel. Töölisleibkondade tulud on aga enamasti suuremad, kui perekonna-pea 8-tunnilise tööpäeva teenistus. Tööpäev on töölisel tegelikult üle 8 tunni pikk. Osal leibkonnist on olemas aitajad perekonnaliikmed. Osa töölisi aga, eriti naised, on ise teenistusele lisateenistuses. Kõik need tegurid pehmedavad teenistuse suuruse, kui eluülespidamise allika kohta tehtud hinnangut. Kuid jääb tõsiasjaks, et osas töölisleibkondadest, kus veidi alla ehk üle 1,5 täistarvitaja ja tuluks ainult leibkonnapea teenistus tööst ligi 200 mk päevas, on toidusisaldus napp, samuti teiste elutarvete rahuldamise määr ebanormaalne.

Teenistuse võrdluse aluseks ametite järele kasutame lihttöölise teenistust, kui kindlat baasi. Liikumisel ajas on see väga püsiv, nagu seda nägime juba eelpool.

Meestöölisist töölised kõigil kutsealadel, peale paberitöölise, teenivad rohkem kui lihttöölised. Ehkki paberitööstuses suuremosal töölisel tööskuse saavutamine ei nõua palju aega, s. o. suurema osa neist võiks julgelt viia lihttöölise mõiste alla, oleme nad võtnud erirühmana, et näha eraldi palgaolusid selles meile tähtsas tööstusharus.

Kõrgemasse palgaliste kihti kuuluvad toodud kutsealadest meestöölisist suur-

tööstuses: trükiladujad (184,6%) (100-na võetud üleriiklik keskmine lihttöölise teenistus), müürsepad (157,1%), põlevkivikaevanduste töölised (152,4%), tooresnahatöölised (149,2%) puusepad 148,8%), tislid (147,2%), rauatreialid (135,4%), lukusepad (126,4%) jne.

Meesõpilased said 65,7% keskmisest lihttöölise teenistusest. Kesktööstuses kõrgemasse palgaliste kihti kuuluvad esiteks, samuti kui suurtööstuses, trükite töölised—käsitsi trükiladujad (157,4%) tislid (150%), lukusepad (146,3%), masinistid (136,3%) jne. Väiketööstuses on antud andmestiku ulatuses teenistuse suhtes esimesel kohal meierid. Nende teenistus oli läinud juulis 70% võrra kõrgem, kui lihttöölisel. Teiste õppinud tööliste teenistus ületas väiketööstuses lihttöölise oma 20—30% võrra.

Huvitava seadusepärasena võime siin ära märkida, et õpilaste teenistus, lihttöölisega võrreldes (100), väheneb käsi-käes ettevõtete suuruse vähenemisega. Nii moodustas see suurtööstuses 65,7%, kesktööstuses 57,5% ja väiketööstuses 47,5% lihttöölise teenistusest. Siin kordub ka seesama nähtus, mida märkisime juba täisealiste tööliste töö tasuvuse vaatlusel suur-, kesk- ja väiketööstuses.

Kui jätta kõrvale trükite töölised, kelle teenistuse tasapind kõrge, siis näeme, et naistöölistel kütsete järele ei ole märgata nii suuri erinevusi kui meestel. Naistöölistest käsitsi trükiladujad teenisid rohkem, kui lihttöölised, suurtööstuses 80,5% ja kesktööstuses 54,8%.

Lihttöölisist vähem teenisid suurtööstuses ketrjad 99,5%—(100-na lihttöölise teenistus)—ja karbitegijad (95,7%). Ligikaudu samas vahekorras oli karbitegijate ja lihttöölise teenistus ka kesktööstuses (94,1%).

Väiketööstuses teenisid mõlema toodud kutseala õppinud töölised tunduvalt vähem, kui lihttöölised, nimelt kudujad 82,4% ja õmblejad 90% lihttöölise vastu.

Üksikute tööstusharude järele lihttöölise teenistus on nii meestel kui naistel väga kõikumine. See oli madalaim tekstiiltööstuses—1927 a. juuli andmeil meestel 19,7 mk ja naistel 16,1 mk tunnis. Tekstiiltööstuses töötavaist meeslihttöölisist 83,2% teenisid kuni 25 mk tunnis, kuna naislihttöölisist 78,6% teenisid ainult kuni 20 mk tunnis. Enam, kui tekstiiltööstuses, said lihttöölised—mehed puutööstuses 25,9%, metallitööstuses 29,9%, murdudes ja kaevandustes 40,6% ja ehitustööstuses 50,8% võrra. Lihttöölised naised said aga mineraalide ümbertöötamise ja puutööstuses ligikaudu sama palju, kui tekstiiltööstuseski. Rohkem teenisid nad toidu-, jookide- ja maitseainete- ning ehitustööstuses.

*) V. Eesti Stat. N. 48 (3), 1926, lisa lhk 45, tab. 33.

HAIGEKASSAD JA NENDE LIHKMED. 1921-27 a.

NOMBRE de CAISSES de SECOURS et de LEURS MEMBRES de 1921-27.

Sisu: 1) Sissejuhatavaid märkeid, lhk. 418. 2) Haigekassade arv, lhk. 418. 3) Haigekassade liikmete arv, lhk. 420.

1. Sissejuhatavaid märkeid. Kuni 1927 a. Keskbüroo sai andmeid haigekassade tegevusest Töö-koolekan-Données préliminaires deministeriumi kaudu kogutavatist haigekassade tegevuse aastaaruandest. Nende põhjal võis avaldada kokkuvõtteid tööliliste haiguskindlustusest vaid ligikaudu aastase hilinemisega. Et võimaldada sel alal värskemaid andmeid, Keskbüroo organiseeris 1927 a. algul haigekassade tegevuse alal ka jooksva statistika. Kahjuks 1. a. ei läinud veel korda kuutelehtedega kogutavaid andmeid avaldada, sest mõningalil haigekassadelt Keskbüroo sai esimesed andmed (1927 a. jaanuari kohta) alles teise poolaasta algul.

Ülevaateks kasutatud andmed on kokku seatud 1921-26 a. kohta aastaaruannete põhjal, kuna 1927 a. andmed juba kuutelehtedega antud andmete põhjal on kokku seatud.

Haigekassade liikmete arvu andmete iseloomustamiseks peab siin tähendada, et meie oludes ei saa neid mitte kasutada tööstuse konjunktuuri hindeks, nagu seda teeb näiteks Saksa statistika. Viimane teatavasti rajab neile oma tegevusmäära („Beschäftigungsgrad“) indeksi.

Meie andmeid võib vaid kasutada ainult haiguskindlustuse ulatuse hindeks.

2. Haigekassade arv. Tööstus- ja era-transport-
nõuliste (ühes nende perekon-
nalligetega) kindlustust hal-
guste vastu teostatakse haigekassade kaudu. Haigekassasid on kahte liiki—
ühishaigekassad ja üksikute ettevõtete haigekassad. Ühishaigekassade mõiste alla kuuluvad niisugused, milliseis on haiguste vastu kindlustatud enam kui ühe ettevõtte töölised.

Tööstusliku töö seaduse § 273 kohaselt üksiku ettevõtte juures võib haigekassa avada ainult sel juhul, kui ettevõttes on vähemalt 500 alaliselt töötavat töölilist. § 275 põhjal kinnituseametil iseäralisel loal võib aga haigekassasid avada ka väiksemate ettevõtete juures. § 275 kergendatud tingimused haigekassa avamiseks on ette nähtud selleks, et soodustada tööstuslikest keskkohist kaugel asuvaile töölilisele arstiabi kättesaamist haiguse korral

Sarnaseiks keskkohist eemal seisvaiks, keskmiselt alla 500 liikmega, haigekassadeks on: Hiiu-Kärdla kalevivabriku haigekassa (kassaliikmeid 1926 a. 288), Kohila paberivabriku (249) ja Halliste linaharimise ühisuse haigekassa (116).

Viimane on juunist 1927 ümber kujundatud ühishaigekassaks.

Haigekassade üldarv oli:

1919 . . . 18	1923 . . . 31
1920 . . . 19	1924 . . . 31
1921 . . . 22	1925 . . . 32
1922 . . . 25	1926 . . . 32

1919-28 a. on juure asutatud terve rida uusi haigekassasid. Suurem osa neist on väikseis linnas asutatud ühishaigekassad, nagu Rakvere, Paide, Valga, Haapsalu, Kuressaare jne.

Haigekassade ja nende liikmete arv 1927 a. — Nombre des caisses de secours et de leurs membres en 1927

1.	Ühishaigekassad Caisnes communes (générales)			Üksikute ettevõtete haigekassad Caisnes des entreprises			Üldse Grand total		
	Haigekassade arv Nombre des caisses	Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku Total	Haigekassade arv Nombre des caisses	Mehed Hommes		Naised Femmes	Kokku Total
1927									
Jaanuar	19	17 544	6 213	23 757	12	5 038	5 550	10 588	34 345
Veebruar		17 890	6 277	24 157		5 023	5 449	10 472	34 629
Märts		18 638	6 471	25 109		4 943	5 304	10 247	35 356
Aprill		19 280	6 606	25 886		4 966	5 460	10 426	36 312
Mai		19 372	6 625	25 997		4 933	5 619	10 552	36 549
Juuni		20 731	7 163	27 894		5 042	5 726	10 768	38 662
Juuli		21 616	7 570	29 186		4 999	5 783	10 782	39 968
August		21 306	7 507	28 813		4 945	6 010	10 955	39 768
September		20 324	7 147	27 471		4 844	5 939	10 883	38 354
Oktoober		19 546	7 081	26 627		4 860	5 783	10 593	37 225
November		19 552	7 099	26 651		4 825	5 902	10 727	37 378
Detsember		18 539	6 963	25 502		4 721	5 811	10 532	36 034
Keskmine kuus Moyenne par mois:									
1921	8	8 888	3 666	12 754	12	3 755	2 988	6 743	19 497
1922	10	11 972	3 808	15 778	14	4 901	3 954	8 855	24 633
1923	11	16 100	5 222	21 322	15	6 281	5 756	12 037	33 359
1924	16	17 340	5 880	23 220	15	5 706	4 739	10 445	33 665
1925	16	17 388	6 137	23 525	15	5 570	5 255	10 825	34 350
1926	18	19 063	6 792	25 855	13	5 437	5 772	11 209	37 064
1927	19	19 527	6 893	26 420	12	5 937	5 690	10 627	37 047

Haigekassade ja nende liikmete arv 1921—26 a. — Nombre des caisses de secours et de leurs membres en 1921—26.

2.	Ühishaigekassad Caisses communes (générales)			Üksikute ettevõtete haigekassad Caisses des entreprises			Üldse Grand total		
	Haigekas- sade arv Nombre des caisses	Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku Total	Haigekas- sade arv Nombre des caisses	Mehed Hommes		Naised Femmes	Kokku Total
1921									
Jaauar	8	7 272	3 336	10 608	12	3 654	3 417	7 071	17 679
Veebruar		7 550	3 423	10 973		3 976	3 894	7 870	18 843
Märts		8 082	3 712	11 794		3 934	3 806	7 740	19 534
Aprill		8 238	3 696	11 934		3 947	3 732	7 679	19 613
Mai		8 520	3 750	12 270		3 594	2 423	6 022	18 292
Juuni		8 817	4 046	12 863		3 438	2 077	5 515	18 378
Juuli		9 206	4 177	13 383		3 604	2 279	5 883	19 266
August		9 603	4 358	13 961		3 692	2 868	6 560	20 521
September		9 683	4 059	13 742		3 899	2 949	6 848	20 590
Oktoober		9 666	3 932	13 598		3 783	2 489	6 272	19 870
November		10 047	3 985	14 032		3 812	3 030	6 842	20 874
Detsember		9 973	3 922	13 895		3 731	2 889	6 620	20 515
1922									
Janvier	10	10 245	3 483	13 728	14	3 328	2 994	6 322	20 550
Février		10 554	3 484	14 038		4 130	3 473	7 603	21 641
Mars		11 070	3 620	14 690		4 179	3 565	7 744	22 464
Avril		11 252	3 673	14 925		4 354	3 797	8 151	23 076
Mai		11 237	3 630	14 867		4 516	4 001	8 517	23 404
Juin		11 473	3 709	15 182		5 148	4 170	9 318	24 500
Juillet		11 926	3 764	15 690		5 546	4 279	9 825	25 515
Août		12 410	3 639	16 049		5 007	4 134	9 141	25 190
Septembre		12 872	3 812	16 684		5 050	3 965	9 015	25 699
Octobre		13 323	4 090	17 413		5 175	4 133	9 308	26 721
Novembre		13 523	4 280	17 803		5 877	4 395	10 272	28 075
Décembre		13 778	4 474	18 252		6 005	4 517	10 522	28 774
1923									
Jaauar	11	13 827	4 630	18 457	15	5 949	4 529	10 478	28 935
Veebruar		14 220	4 368	18 588		6 036	4 966	11 002	29 590
Märts		14 671	4 682	19 353		6 064	5 294	11 358	30 711
Aprill		15 216	4 946	20 162		6 130	5 596	11 726	31 888
Mai		15 674	5 107	20 781		6 341	5 794	12 135	32 916
Juuni		15 884	5 230	21 084		6 529	6 099	12 628	33 712
Juuli		16 502	5 440	21 942		6 585	6 349	12 934	34 876
August		17 027	5 519	22 546		6 436	6 259	12 695	35 241
September		17 530	5 828	23 358		6 416	6 262	12 678	35 836
Oktoober		17 640	5 702	23 342		6 377	6 192	12 569	35 911
November		17 465	5 646	23 111		6 268	5 967	12 235	35 846
Detsember		17 560	5 778	23 338		6 240	5 768	12 014	35 832
1924									
Jaauar	16	17 457	5 821	23 278	15	5 991	5 462	11 453	34 731
Veebruar		17 185	5 720	22 905		5 937	5 402	11 339	34 294
Märts		17 328	5 710	23 038		6 001	5 485	11 486	34 524
Aprill		17 413	5 659	23 072		6 068	5 311	11 379	34 451
Mai		17 330	5 728	23 058		5 853	5 222	11 075	34 133
Juuni		18 103	6 334	24 437		6 122	5 168	11 290	35 727
Juuli		18 197	6 534	24 731		6 012	5 096	11 108	35 839
August		18 570	6 611	25 181		5 404	3 803	8 707	33 888
September		17 713	5 881	23 594		5 245	3 840	9 091	32 685
Oktoober		16 705	5 673	22 378		5 157	4 095	9 252	31 690
November		16 288	5 504	21 772		5 351	4 183	9 534	31 306
Detsember		15 754	5 386	21 140		5 232	4 292	9 574	30 714
1925									
Jaauar	10	15 235	5 302	20 537	15	4 889	4 437	9 326	29 863
Veebruar		15 515	5 275	20 790		5 019	4 365	9 314	30 704
Märts		15 817	5 268	21 085		5 234	5 234	10 394	31 479
Aprill		16 063	5 329	21 392		5 334	5 426	10 810	32 202
Mai		16 743	5 751	22 494		5 611	5 367	10 978	33 472
Juuni		17 543	6 700	24 243		5 684	5 329	11 013	35 256
Juuli		18 902	7 097	25 999		5 782	5 173	10 955	36 954
August		18 981	6 822	25 803		5 743	5 295	11 038	36 841
September		18 503	6 434	24 937		5 728	5 311	11 039	36 976
Oktoober		18 656	6 507	25 163		5 846	5 284	11 130	36 293
November		18 499	6 629	25 128		5 923	5 500	11 423	36 551
Detsember		18 193	6 526	24 719		6 044	5 681	11 875	36 594
1926									
Jaauar	18	17 682	6 391	24 073	13	5 322	5 664	10 986	35 059
Veebruar		17 813	6 463	24 276		5 352	5 539	10 941	35 217
Märts		18 043	6 498	24 541		5 469	5 701	11 170	35 711
Aprill		18 422	6 434	24 906		5 501	5 790	11 291	36 187
Mai		18 680	6 429	25 089		5 531	5 915	11 446	36 535
Juuni		19 553	6 891	26 444		5 559	6 035	11 594	36 033
Juuli		20 286	7 381	27 667		5 701	6 072	11 773	36 440
August		20 225	7 173	27 398		5 332	5 771	11 103	36 501
September		20 381	7 264	27 645		5 375	5 652	11 027	36 872
Oktoober		19 915	6 995	26 910		5 288	5 675	10 963	37 873
November		19 267	6 920	26 187		5 430	5 673	11 103	37 290
Detsember		18 507	6 617	25 124		5 388	5 732	11 120	36 244

Samal ajal lõpetasid tegevuse kolm üksikute ettevõtete haigekassat, neist suurim Vene-Balti Laevatehase oma. Ühishaigekassadest pole seni ükski oma tegevust lõpetanud.

3. Haigekassade liikmete arv.

Nombre des membres de caisses de secours.

Haiguskindlustuse ulatust tingivaid muutusi haiguskindlustusseadusis pole 1921-27 olnud. Haiguskindlustuse seaduse maksvust laiendati kesktööstusettevõtete peale (ettevõtted 5—19 töötajaga) juba Vene Ajutise Valitsuse määrusega (1917 a). Haiguskindlustuse seaduse põhjal on õigus haigekassade alla arvata ka veel vähemaid ettevõtteid (alla 5 tööliselega).

Et aga alla 5 tööliselega ettevõtete haigekassade alla arvamises mõnikord arusaamatusi ette tuli, siis võeti nende haigekassa alla arvamise korra küsimus harutusele kindlustusnõukogu üldkogus. Üldkogu kiitis heaks Töö-hoolekandeministeeriumi poolt väljatöötatud määruste kava. Hiljem, 1923 a. mais, leidis see kinnitust ka Töö-hoolekande ministri poolt. Selle korra järele ettevõtteid alla 5 palgalisega võivad haigekassa alla arvata kindlustusametid tööinspektori ettepanekul.

Käsi-käes uute haigekassade asutamisega on kiirelt kasvanud ka haigekassade liikmete arv. Kõigi haigekassade liikmete üldarv oli 1921 a. 19 497 (12 kuu keskmine) ja 1927 a. 37 047, mis annab selle vaheaja kohta tõusu 90% võrra.

Et haiguskindlustuse ulatust määravais seaduse normes vaadeldaval ajal muutusi pole olnud, siis peame otsima haigekassade liikmete arvilise tõusu põhjusi teisalt.

Nii jõudsat tõusu on mõjutanud peaaegjalikult kolm tegurit. Esiteks—sellele mõjus kaasa uute haigekassade asutamine tööstusrikkamaisse keskkohisse; teiseks—tööinspektsiooni aparaadi korraldusel ettevõtete haigekassade alla arvamine ja kolmandaks — palgaliste arvu tõus 1921-23 a. veel sõja tagajärgedest paranemas ja uutele oludele kohanevas tööstuses. Ent mõningate ettevõtete haigekassade alla arvamine sai võimalikuks ainult uuesti avatud haigekassade olemasolu tõttu.

Kassaliikmete arvu liikumises olid suured hüppelised tõusud 1922 a. (26,3%), 1923 a. (35,4%) ja 1926 a. (7,9%). 1922 a. tõusu tingis arvatavasti nn. Gründertumi ajajärk tööstuses. See on enamvähem tõenäoline seletus. Arvilisi andmeid selle tõenduseks pole kahjuks mitte kasutada. 1923 a. peale langeb ühishaigekassade asutamine provintsi linnadesse ja ka maale. Nii asutati sel aastal Valga, Võru, Petseri, Põltsamaa, Rõika, Vändra ja Haapsalu ühishaigekassad.

Ka kujunes lõpulikult kindlaks samal aastal väiksemate (alla 5 palgalisega) ettevõtete haigekassa alla arvamise kord. Haiguskindlustuse laiendamine sai võimalikuks neil põhjusil paljude ettevõtete peale, mis varemalt haigekassa alla ei kuulunud.

Väiksemate ettevõtete haigekassade alla arvamine kestub kuni tänini. Nähtavasti see põhjustas ka 1926 a. kassaliikmete arvu tõusu (7,9%). Sel aastal arvasid tööinspektoriid haigekassade alla veel 530 uut ettevõtet, kuna haigekassade alt välja arvati ainult 266 ettevõtet. Tööinspektoriite andmeil oli haigekassade all 31.XII.1926 a. üldse 2 253 ettevõtet.

Kahel viimasel aastal, 1926-27, on haigekassade liikmete arv peaaegu muutusetu. Näib, et praeguste tööolude juures haigekassade liikmete arv on jõudnud maksimumini ja edaspidi suuremat haigekassade liikmete arvu tõusu vaevalt on oodata.

Kassaosaliste soolise vahekorra liikumises näeme erinevaid tendentse. 1921 a. oli meeshaigekassaliikmeid 64,8% kassaliikmete üldarvust. 1922 a. tõusis nende osatähtsus 68,5% peale. Sama kõrge oli nende osatähtsus ka 1924 a., vahepeal (1923) aga langes ta 67,1% peale. 1925 a. peale meeshaigekassaliikmete suhteline arv langeb järjekindlalt.

Teisest küljest, ettevõtete isikliku koosseisu liikumise andmeil oli suur- ja kesktööstuses arviliselt meestöölise osatähtsuse vähenemine võrreldes 1923 a., veel suurem (5,7 punkti võrra). Samal ajal vähenes meeskassaliikmete arv ainult 1,1 punkti võrra.

Need vahekorra muutused ja muutuste intensiivsuse erinevus, haigekassade liikmete ning suur- ja kesktööstuse palgaliste arvus, on tingitud, nagu andmed näitavad, osalt konjunktuuri muutusist üksikuis tööstusharudes, osalt aga, peaaegjalikult väike- ja kesktööstuses, uute ettevõtete haigekassade alla arvamisest, kus meestöölise % palju kõrgem kui suurtööstuses. Meeshaigekassaliikmete arvu suhtelise tõusu tingis 1922 a. arvatavasti kassaliikmete juurevool metallitööstusest, kus 1922 a. oli märgata elavust. Metallitööstuses on aga teatavasti suur meeste ülekaal. Samas suunas mõjus mees- ja nashaigekassaliikmete vahekorrisse 1924 a. naistöölise arvu vähenemine tekstiiltööstuses tööstust tabanud raskuste puhul.

Kuna meeste arv suur- ja kesktööstuses suhteliselt on vähenemas, mõjub ta samas suunas meeste ja naiste arvilisse vahekorda haigekassade liikmete arvus. Üheks meeste arvilise osatähtsuse langust pidurdavaks teguriks, haigekassade liikmete arvus, on uute liikmete juurevool väiketööstusest, kus meeste % kõige kõrgem. 1927 juulis väiketööstuse kohta kogutud

andmeil oli seal mehi 78,6%. Raske on öelda, kas on olemas veel mõnesugused muud tegurid, milliste mõjul meeskassaliikmete arv suhteliselt aeglasemalt väheneb, kui meestöoliste arv suur- ja kesktööstuses.

Vaadeldes tegevust tööliste haiguskindlustuse alal, kassaliikmete arvu alusel, haigekassade liikide järele, näeme, et ühishaigekassad tegevuse ulatuse suhtes on kogu aeg olnud ülekaalus ja nende tähtsus järjest kasvab. Nii, ühishaigekassadel oli liikmeid 1921 a. 65,4%, üksikettevõtete haigekassadel aga 34,6% ning 1927 a. vastavalt 71,8% ja 28,7% kassaliikmete üldarvust. Ühe sõnaga, tööliste haiguskindlustust teostatakse ligi 3/4 määral ühishaigekassade kaudu. Lõviosa üksikettevõtete haigekassade liikmeid moodustavad tekstiiltöölised.

Haigekassade kohta enim Keskbüroo väljaandels ilmunud:

Haiguskindlustus 1919—25 a., H. Reifman, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 375—383.

Eriväljaanne: Tervishoid Eestis, Seeria Eesti Demograafia v. III, lhk. 48—50 ja tabelosas lhk. 62—67.

VÄLIS- JA RANNASÖIT JA KAUBA- NING REISIJATE VEDU 1927 a. NAVIATION et TRANSPORTS MARITIMES des MARCHANDISES et des VOYAGEURS.

Sisu: 1) Üldmärkused, lhk. 421. 2) Laevasõit ning kauba ja reisijate vedu sadamate järele, lhk. 422. 3) Laevasõit ja kaubavedu kaubaliikide, rilkide ja sadamate järele, lhk. 423. 4) Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu laevade rahvusliku järele, lhk. 425. 5) Liinilaevade tegevus, lhk. 426. 6) Kauba ja reisijate vedu laevaliikide järele, lhk. 427. 7) Rannasõit, lhk. 427. 8) Rannasõidu liinid, lhk. 427. 9) Rahvuslipp rannasõidus, lhk. 437. 10) Laevaliik rannasõidus, lhk. 437.

MERESÖIT — NAVIGATION MARITIME.

1. Üldmärkused. Sadamais, kus Vabariigi Observations générales. Valitsuse määruse järele võetakse sadamamakse ja millised iseloomustavad küllaldaselt kogu tegevust laevasõidu alal, osutus 1927 a. laevasõit elavamaks, kui ühelgi teisel aastal. Üldtonnaaz välis- ja rannasõidus kokku ulatus 1 179 802 netto rgt., ületades eelmise aasta vastava arvu 130 097 n. rgt., ehk 12,4% võrra, olles ühtlasi kõrgem eelmiste aastate arvudest 1922 a. peale, mil üldtonnaaz samuti 1 miljoni ümber püsis, aasta-aastalt vahelduvate tõusu ja langudega.

Ka sissetulnud laevade arv oli 1927 a. 612 ehk 7,5% võrra suurem eelmisest aastast, suurenedes seega vähem, kui tonnaaz, mis näitab, et 1927 a. keskmiselt suurema mahuga laevad meie sadamais liikusid kui eelmisel aastal.

Sissetulnud laevade arv ja maht.

1.	Laevade arv			Laevade maht n. rgt.			% 1927 a. = 100
	Välissõit	Rannasõit	Kokku	Välissõit	Rannasõit	Kokku	
1927	2 672	6 111	8 783	849 996	329 806	1 179 802	110,2
1926	2 493	5 673	8 171	724 165	325 547	1 049 715	98,0
1925	2 566	6 235	8 801	763 094	355 995	1 124 089	105,0
1924	2 448	5 302	7 750	658 139	313 040	998 179	93,2
1923	2 741	6 423	9 164	758 264	357 307	1 115 571	104,2
1922	2 572	5 629	8 201	824 293	246 708	1 071 001	100

Sissetulnud laevade mahu aastate vahelisi kõikumisi tuleb panna peasjalikult välissõidu arvele, mis üldarvust märksa suurema osa moodustab. Välissõit moodustab kogu sissetulnud

laevade mahust 1927 a. 72,0%, oli eelmistel aastatel 2/3—4/5 üldmahust, ning on aasta-aastalt muutlikum, kui rannasõit, kuna välissõidu muutlikust mõjutavaid tegureid on enam.

Kuna 1927 a. jooksul sarnaseid majanduslikke nähteid ilmsiks ei tulnud, mis rannasõidus erilisi muutusi oleks esile kutsunud, siis suurenes ka rannasõidu tonnaaz 1927 a. eelmise aastaga võrreldes ainult 1,9% võrra.

Sellevastu välissõidus näeme teistsugust pilti. Kaugesõidu tonnaazi kasvamist 125 828 rgt. ehk 17,4% võrra, eelmise 1926 a. vastu, põhjustas kaubandusliku läbikäimise suurenemine välismaadega, eriti väljaveo suurenemine 1927 a.

Ka sissetulnud laevade arv on suurem võrreldes eelmiste aastatega, vastavalt muutusile tonnaazi arvudes, väljaarvatud välissõidus 1923 a. ja rannasõidus 1925 a. ja 1923 a. Seal juures võime välissõidus märkida laeva keskmist tonnaazi suurenemist 1927 a. eelmise kahe aastaga võrreldes.

Kauba- ja reisijate vedu.

2.	Välissõit				Rannasõit			
	Sisse	Välja	Kokku	%	Sisse	Välja	Kokku	%
	Tonnid							
1927	853 295 513	167 866 462	98,4	76 890	33 891	110 081	52,4	
1926	403 449 424	551 828 000	94,0	87 819	37 559	125 372	59,7	
1925	360 132 353	687 719 019	81,6	80 781	34 399	115 180	54,3	
1924	295 904 503	726 799 630	90,8	84 724	30 336	115 060	54,8	
1923	350 549 334	171 684 720	77,7	153 826	56 207	210 033	100	
1922	624 416 266	468 880 874	100	
	Reisijate arv							
1927	17 046	17 082	34 128	144,9	48 795	47 953	96 748	87,6
1926	12 552	11 371	23 923	101,8	50 121	51 619	101 740	92,1
1925	11 767	11 787	23 554	100	55 277	55 208	110 485	100

Nagu tabelist näeme, on kaubavedu 1927 a. suureneud ainult kaugesõidus, nimelt 1926 a. võrreldes 4,6%, kuna rannasõidus veetud kaupade hulk 12,2% võrra tagasihinevuse näitab. Kaubavedu kaugesõidus võrdub juba peaaegu 1922 a. omale (olles viimasest ainult 1,6% vähem), mil oli kaubavedu eriti suur Eestist läbimineva N. S. V. L. transiidi tõttu. Peale 1922 a. jäi N. S. V. L. transiitkaupade vedu Eesti kaudu väikseks ning kaubaveo üldarv oli kõigil järgnevatel aastail vähem 1922 a. omast, eriti 1923 a. 1924 a. peale näitavad kaubaveos üldarvud jälle tõusvat tendentsi ja seda juba omamaa kaubanduse arenemise tõttu välisriikidega.

Siin juures oleks huvitav märkida, et kaubaveo suuremine välissõidus viimaseil aastail sünnib suuremalt osalt väljaveo arvel. Nii väljendused kaupade sisse- ja väljaveo vahekorrad 1922—27 aastail järgmiselt:

3.	Sisseveo %	Väljaveo %	Üldläbikäik
1927 . . .	40,8	59,2	100
1926 . . .	48,7	51,3	100
1925 . . .	50,1	49,9	100
1924 . . .	37,0	63,0	100
1923 . . .	51,2	48,8	100
1922 . . .	70,9	29,1	100

Kaubavedu rannasõidus on võrreldes kaubaveoga välissõidus väikse tähtsusega (11,3% üldarvust) ning on, väljaarvatud 1923 a., kus oli rannasõidus, võrreldes kõigi teiste aastatega, harukordne suur sissevedu Tallinna sadamasse, pea ühesuurune olnud, (115—125 tuh. tonni) olles sealjuures 1927 a. vähem kui kõik eelmised aastad. 1926 a. võrreldes vähenes kaubavedu rannasõidus 15 291 tonni ehk 12,2% võrra.

Mis puutub laevade koormatusse, siis oli laaditud laevade mahu % sissesõidus 58,8%, väl-

jäsõidus 66,3% sisse- ja väljasõitnud laevade üldmahust. Kahel eelmisel aastal olid vastavad arvud:

	Sissesõitnud	Väljasõitnud.
1926	65,6	69,2
1925	72,7	76,6

Kui kõrvutame veetud kauba kaalu arvud ja laaditud laevade mahu arvud, siis näeme, et esimeste suurenemisega teised näitavad vähenevat tendentsi, mis oletada lubab, et laaditud arvestatud laevad pea kõik täie koormatusega liikusid.)*

Ka reisijate veos näeme sama pilti mis kaubaveoski. Sel ajal kui kaugesõidus vastavad arvud suurenevad, rannasõidus vähenevad nad; kuid lahkumineku on siin teravamad kui kaubaveos. Eriti oli suur hüpe reisijate veos 1927 a. kaugesõidus: 34 128 reisijat 23 923 vastu 1926 a. Seega suuremine 42,7% võrra. Seda suurt tõusu tuleb seletada suure huvireisijate hulgaga, mis 1927 a. Eestit läbistasid, siin lühemat aega peatudes. Reisijate arvu vähenemisele rannasõidus, mis 1927 a. võrdus 87,6% 1926 a. arvust, tuleb peaaesjalikult põhjust otsida autobusside liinide arenemises, mis praegu mitmeid punkte ühendavad, millede vahel varem aastail liikumine peaaesjalikult laevadel sündis.

2. Laevasõit ning kauba ja reisijate vedu sadamate järele.

Navigation, transport de marchandises et des voyageurs d'après les ports.

Nagu eelmistel nii ka 1927 a. sündis suurem laevade liikumine ja kaubavedu Tallinna sadama kaudu, moodustades ligikaudu 2/3 kogu laevade liikumise ja kaubaveo arvudest.

Samuti ka reisijate veos on Tallinna sadama kaudu üle 1/3 reisijate arvust liikunud, seal juures välissõidus peaaesjalikult ainult Tallinna sadama kaudu, nimelt üle 9/10.

Laevasõit ja kauba- ning reisijate vedu sadamate järele.

4.	Sissetuhtunud laevad						Kaubavedu			Reisijate vedu		
	Välissõidus		Rannasõidus		Kokku		Välis-	Ranna-	Kokku	Välis-	Ranna-	Kokku
	Arv	Maht net.	Arv	Maht net.	Arv	Maht net.	sõidus	sõidus	Tonnid	sõidus	sõidus	Arv
							Arv					
Tallinn	1504	701 811	1458	78 087	2962	779 898	594 600	59 849	654 449	31 491	14 818	46 309
Pärnu	185	80 746	850	44 488	1015	125 234	146 129	22 533	168 662	990	2 847	3 777
Kuivastu	—	—	509	43 979	509	43 979	—	1 159	1 159	—	9 184	9 184
Narva-Jõesuu	130	29 429	101	11 539	231	40 965	57 959	4 245	61 604	106	613	719
Loksa	208	15 993	268	15 867	474	31 362	32 371	4 705	37 076	26	1 049	1 075
Kuressaare	42	6 815	174	24 010	216	30 825	9 514	6 371	15 885	1 497	13 937	15 434
Rohuküla	—	—	227	24 929	227	24 928	—	1 544	1 642	—	14 263	14 263
Virtsu	—	—	435	16 709	435	16 709	—	1 412	1 412	—	5 830	5 830
Heistermaa	—	—	297	16 169	297	16 169	—	805	805	—	9 553	9 553
Haapsalu	114	3 062	728	12 169	842	15 231	1 954	1 205	3 159	40	15 535	15 625
Kunda	409	8 634	133	2 012	542	10 646	17 343	83	17 426	4	121	125
Tsitre	—	—	84	8 306	84	8 306	—	265	265	—	315	315
Paldiski	95	3 386	286	4 674	381	8 060	6 839	136	6 975	34	1 489	1 489
Taaliku	—	—	142	7 687	142	7 687	—	1 308	1 308	—	2 134	2 134
Trigi	—	—	153	7 687	153	7 687	—	585	585	—	1 369	1 369
Käsmu	7	118	118	6 352	125	6 470	255	2 067	2 322	—	3 601	3 601
Kärda	—	—	114	4 560	114	4 560	—	1 146	1 146	—	40	40
Orjaku	—	—	19	622	19	622	—	4	4	—	—	—
Mõntu	—	—	15	404	15	464	—	659	659	—	—	—
Kokku	2672	849 996	6111	329 906	8783	1 179 802	866 462	110 081	976 543	34 125	96 748	130 876

*) Laadituks on arvatud laevad, mis täie ehk osalise (1/20 mahust) koormaga liikusid.

Teistest sadamatest, mille kaudu suurem laevade liikumine ja kaubavedu on sündinud, on esimesel kohal Pärnu (laevade liikumine 11,6%, kaubavedu 17,9% üldarvust), siis Narva-Jõesuu (laevade liikumine 2,6%, kaubavedu 6,9%)

Toodud kolme sadama kaudu läinud kaubavedu moodustab juba üksinda üle 1/10 meie sadamate kaudu läinud kaubaveost, mis näitab, et ülejäänud sadamate tegevus seisib peaauglikult ainult rannasõidu reisijate veos ja ülejäänud osa (1/10 üldarvust) kaubaveos.

Ülejäänuid esinevad laevade liikumise ja mahu (üle 1% üldmahust) suuremate arvudega veel järgmised sadamad: Kuivastu, Loksa, Kuressaare, Rohuküla, Virtsu, Heltermaa, Haapsalu ja Kunda. Üksikud neist on, neis liikunud laevade arvu järele otsustades, võrdlemisi elava tegevusega sadamad, nagu Haapsalu, Kunda, Kuivastu ja mõned teised, mis laeva liinidega seotud.

Üldiselt aga patstab kõigi vähemate sadamate juures silma, et nad on nagu spetsialiseerunud kas kauba või reisijate veoks: kus elavam kaubavedu, seal väiksem reisijate läbikäik ja

vastupidi; suurem kaubavedu sündis Loksa ja Kuressaare kaudu, kuna reisijate suurem läbikäik oli Haapsalu, Kuressaare, Rohuküla, Heltermaa, Kuivastu ja Virtsu sadamais. Liikumise neis sadamais moodustavad peaauglikult rannasõidus kursseerivad laevad, ainult Kunda, Loksa, Haapsalu ja Kuressaare sadamate läbikäigus on ka välissõidul enam-vähem tähelepanev osa. Ülejäänud 8 sadamast läbikäinud laevade maht ei ulatu 1% üldmahust, ning peale Paldiski ja Käsmu sündis nende kaudu ainult rannasõidu laevade liikumine.

Suurim liikumine Eesti sadamais 1927 a. oli peritoodil mai-oktoobri kuud, missuguses aja-järgus kõige suurema sissetulnud laevade arvuga esineb juuni kuu. Ülejäänud kuudel on laevade liikumine tunduvalt vähem, kusjuures jaanuari – märtsi kuud liikumine sündis peaaegu ainult välissõidus Tallinna sadama kaudu, nii et kõigi teiste sadamate navigatsioonijaks võime lugeda ainult aprilli–detsembri kuud. Üksikasjalikud andmed kõigi sadamate kohta kuude järele on toodud tabelis lhk. 428–429.

VÄLISSÖIT—LONG COURS.

3. Laevasõit ja kaubavedu kaubaliikide, riikide ja sadamate järele.

Navigation et transport des marchandises d'après les articles, les pays et les ports.

Eesti sadamaist pidasid 1927 a. välismaa sadamatega ühendust Tallinna, Haapsalu, Kuressaare, Kunda, Käsmu,

Loksa, Narva-Jõesuu, Paldiski ja Pärnu. Iseenesest mõistetav, et Tallinn, kui meie suurem ja tähtsam sadam, seisab nii sissetulnud laevade arvu, kui ka nende mahu poolest, esimesel kohal ning domineerib teiste sadamate üle. Tallinna sadamasse sissetulnud laevade arv teeb välja 56,9% laevade üldarvust ja nende maht 82,6% laevade üldmahust. Seega üle 1/3 kõigest välissõidust sissetulnud laevade mahust. Ülejäänud 1/3 mahust langeb ligikaudu pool Pärnu sadama peale ja kui siia juure veel lisada Narva-Jõesuu ja Loksa sadamad, ongi sellega ligi 95% Eesti sadamatesse välissõidust sissetulnud laevade mahust arvestatud.

Tallinna sadama domineeriv seisukoht teiste sadamate hulgas on ka täitsa arusaadav, kui arvesse võtame tema osatähtsust nii kaubavahetuses välismaadega, kui ka reisijate veos; sünnib ju meie sissevedu meriteel pea ainuüksi Tallinna sadama kaudu ja ka väljaveos lähevad ainult need kaubad teiste sadamate kaudu milliste tootmisvaldkonnad nende sadamate piirkondades asuvad.

Nii veetakse välja metsamaterjale Pärnu ja N. - Jõesuu, tsementi ja telliskiva Kunda ja Loksa sadamate kaudu. Ülejäänud sadamaist on välismaadega ühenduses püsinud ühed, nagu Kuressaare, reisijate veo tõttu, teised aga kui välis-

sõidus olnud Eesti laevade kodusadamad ja juhuslikkude välissõidu laevade seeskäimise jne., seega mitte püsivate põhjuste, tõttu.

Välismaa sadamate osatähtsus, millistega meie meriteel ühenduses oleme, selgub järgnevast tabelist, kuna üksikasjalisemad andmed on toodud tabelis lhk. 430–432.

5.	Laevasõit (Sisse tuln. Välja läin.)				Kaubavedu			
	Riik	Arv	Maht net.	Neist laadit.		Sisse	Välja	Kokku
				Arv	Maht net.			
Inglise . . .	384	314 665	354	281 643	96 862	224 181	321 043	
Saksa . . .	620	408 409	500	339 307	125 811	45 065	170 876	
Soome . . .	3070	424 771	1592	159 995	5 950	35 003	90 953	
Hollandi . . .	78	51 037	71	47 552	27 789	59 545	87 334	
Rootsi . . .	498	155 562	380	89 672	20 553	33 046	59 599	
Danzig . . .	118	33 384	42	16 202	22 389	14 854	37 243	
Belgia . . .	54	31 769	51	20 795	13 149	12 813	25 962	
Taanl . . .	128	75 313	40	7 138	9 870	8 631	18 001	
Prantsuse . . .	72	65 013	71	54 898	1 793	14 023	15 816	
Läti . . .	231	64 568	120	23 573	4 710	6 787	11 497	
N.S.V.L. . . .	68	46 957	17	18 435	10 613	—	10 613	
Muud (5 riiki).	30	35 404	18	11 289	8 306	9 219	17 525	
Merelt tagasi tulnud	52	5 239	—	—	—	—	—	
Kokku . . .	5401	1 704 971	3256	1 079 499	353 295	513 167	866 462	

Nagu tabelist näeme, oli meil 1927 a. (samuti kui 1926 a.) läbikäimine meriteel 16 riigiga, millisest arvust tähtsamatena osutusid Inglise, Saksa ja Soome, kes omasid tervelt 2/3 sisse- ja väljaläinud üldtonnažist. Üksikult võttes oli nende osatähtsus Inglisele 18,6%, Saksal 23,9% ja Soomel 24,9% üldtonnažist, seega on nende kolme riigi osatähtsus võrreldes eelmise aastaga

pea ühesuurune püsinud. Ülejäänud $\frac{1}{3}$ üldmahust jaguneb 13 riigi vahel mitmesuguses suuruses nagu tab. 5 näha.

Kuid suurem praktiline tähtsus on andmeil, mis näitavad kaubaveo suurust Eesti ja välisriikide vahel. Kaubaveo ja mahu andmed eikäl aga mitte alati kokku, nii et riigil, kel suur % võrreldes teistega laevade üldmahust, võib olla tähtsusetu osa kaubaveos. Seda vahekorda peegeldavad kõige selgemini Soome ja Inglise: Soome, ületades kõik riigid mahu poolest, seisab sisse- väljaveetud kauba hulga poolest kolmandal kohal, kuna mahu poolest kolmandal kohal seisab Inglismaa kaubaveo kvantumi poolest esimesel kohal on. See on tingitud asjaolust, et Eesti (eriti Tallinna sadam) seisab Soome ja Saksa laevaliine tee peal, kuhu ka läbikäijad laevad sisse keeravad, et reisisajad ja kaupu peale-maha laadida. Kuna aga need laevad kunagi meie sadamaisse täit laadungit ei too ega ka vii, küll aga neis sagedasti sees käivad, esinevadki need riigid suure mahu, kuid suhteliselt väiksema veetud kauba arvudega. Sellevastu teised riigid, kelle laevad meie sadamais harvem sees käivad, kuid täie laadungi toovad ehk viivad, esinevad vähema mahu, kuid suurema veetud kauba arvudega.

Samuti pole võrdsed andmed, mis näitavad sisse- ehk väljaveetud kauba suurust ühest ja samast riigist; ikka on teine neist, kas sisse- ehk väljavedu domineeriv. Kuna meie teatud kaubad ostame peaaesjalikult kahest-kolmest riigist, kes meile ostuturudena sel või teisel põhjusel soodsatena osutuvad, samuti ka meie väljaveoga sünnib, oleneb ka meie kaubaveo suurus meie ja üksikute välisriikide vahel sellest, mida sinna müüme ehk mida sealt ostame. Kaubavedu veeteel koosnes 1927 a. järgnevaist kaubaliikidest.

6.	Kaubav. sisse ja välja (tonnides)	%
Tera- ja jahvatatud vill, kartul-, loomatoit . . .	66 447	7,7
Toiduained—karjasaadused	16 477	1,9
Puu- ja puutööstussaadused	283 651	32,7
Paber, paberikaup ja trükitöö	21 197	2,4
Purvill, lina ja muud kiudained	22 032	2,5
Metallid	57 618	6,6
Kivid, mullad ja nende saadused	117 338	13,5
Kivisüsi, koks, põlevkivi	98 113	11,3
Üldse	868 462	100

Vaatleme nüüd kuidas jagunes see veetud kaubahulk üksikute riikide järele. Tab. 5 nägime, et veetud kauba suuruse poolest seisab esimesel kohal Inglismaa 321 048 ton., ehk 37,1%-ga üldkaubavahetusest mereteel, millisest arvust suurema osa, üle $\frac{2}{3}$ moodustavad meilt väljaveetud kaubad. Meie väljavedu Inglismaale

koosnes peaaesjalikult raskekaalulisest kaubast—metsamaterjalist, mille ostjaks peamiselt osutub Inglismaa, ja vähemal arvul madalaist kaalu poolest, kuid kõrgeväärtuslikest toiduaineist—karjasaadusist ja lihast.

Üldse moodustab meie kaupade väljavedu mereteel Inglismaale 43,7% üldväljaveost, seistes teiste riikide seas väljaveo poolest esimesel kohal; kuid ka sissevedu Inglismaalt pole väike, moodustades üldsisseveost 27,4%, jättes siin esimese koha Saksamaale. Sissevedu Inglismaalt koosnes samuti raskekaalulistest kaupadest—kivisöest, metallidest, heeringaist jne. Sadamad, mille kaudu kaubavahetus Inglismaaga sündis olid meil kolm suuremat: Tallinn, Pärnu ja N-Jõesuu, kuna Inglismaa sadamate arv, kust ehk kuhu kaupu veetud, ulatus üle 50, kuid tähtsamaid neist olid London, Hull, Grangemouth, Blyth, millede kaudu 53,9% Eesti-Ingliš vahelisest kaubaveost läinud.

Saksamaa osatähtsus kaubaveos on tingitud võrdlemisi suurest sisseveost Saksamaalt, mis moodustab ligikaudu $\frac{1}{3}$ mereteel sissetulnud kaupadest ja ületab ligi 3 korda Saksamaale mereteel väljaveetud kauba hulga. Suurt sissevedu Saksamaalt põhjustavad asjaolud, et suurima osa välismaalt ostetavaist kaupadest ostame meie Saksamaalt, teistest küljest aga tuleb meile Saksamaa kaudu palju kesk-Euroopa riikide kaupu, kellel omal meresadamad puuduvad, samuti ka ookeanitaguste maade kaupu, nagu Ameerika vill, nahad, Austraalia vill jne., mis Saksa sadamais ookeanilaevadelt väiksemaile laevadele ümberlaaditakse ja see-ga kui Saksamaalt veetud kaubad figureerivad.

Peakontingendi Saksamaalt sisseveetavaist kaupadest moodustavad mitmesugused koloniaalkaubad, siis kivisüsi, metallid ja metallikaubad, väetisained, keemiakaubad jne. Väljavedu Saksamaale, mis oli 8,0% meie üldväljaveost mereteel, koosnes peaaesjalikult vanarauast, väävlikivijätistest, metsamaterjalist ja võist.

Sadamaist, mille kaudu kaubavedu Saksamaaga sündis olid meil Tallinn ja Pärnu; Saksamaal aga üldarvust 20 olid tähtsamad Hamburg ja Stettin, millede kaudu 65,2% Eesti-Saksa vahelisest kaubaveost on läbikäinud.

Eesti- Soome vahelise kaubaveo moodustas 1927 a. peaaesjalikult meie väljavedu Soome, mis ületas meie sissevedu Soomest 14 korda. Kaupadeks, mis omale Soomes juba pikemat aega kindlat turgu leidnud, on telliskivid, tsement ja kartulid, kuna sisse veame Soomest paberit ja paberimassi ning silkust. Tähtsaimaks sadamaiks Eesti- Soome vahelises kaubaveos peale Tallinna olid Kunda ja Loksa, mille läheduses asuvad meie suuremad tsemendi- ja tellis-

kivivalmistuse ettevõtted, samuti ka kartulikasvatusraioon, Soome sadamaist aga Helsinki, Turku ja Viipuri.

Eesti-Hollandi vaheline kaubavedu, mille 2/3 moodustab meie väljavedu, koosnes meie poolt pea ainult metsamaterjalidest ja üsna tähtsuseta arvu paberist. Sisse oleme Hollandist vedanud väetisaineid, metallisi ja mitmesuguseid koloniaal kaupu. Tähtsamaiks sadamaiks Eesti-Hollandi vahelises kaubaveos olid: meil Tallinn ja Pärnu, Hollandil Amsterdam ja Rotterdam.

Eesti-Rootsi vahel on veetud peamiselt järgmisi kaupu: Eestist kartulaid, elusloomi, paberit ja tsementi, Rootsist väetisaineid, shammotkive ja põllutööriistu.

Eesti-Belgia vahelise kaubaveo moodustavad väljaveos metsamaterjalid ja lina, sisseveos metallid ja väetisained.

Eesti-Taani vahel: väljaveos metsamaterjalid, kartulid, tekstiiltööstussaadused; sisseveos—väetisained.

Eesti-Prantsuse vahel: väljaveos metsamaterjalid ja paber, sisseveos väetisained.

4. Laevasõit ja kaubaning reisisajatevedu laevade rahvuslipu järele.

Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les pavillons nationaux.

Laevade rahvuslipude arv, millel meie läbikäimine mereteel sünnib, kasvab iga aastaga: 1925 a. käis meie sadamais 12 lippu, 1926—15 lippu, 1927 a. juba 21 lippu. Iseenesest mõistetav, et suurem osatähtsus sellest arvust on ainult mõnel üksikul, millistena meil juba väljakujunenud Saksa, Eesti, Soome ja Inglise lipud, mis 1927 a. samuti kui 1926 aastalgi, moodustasid kokku 80% sissetulnud laevade üldmahust, hoides alal omad kohad ka suuruse järjekorras. Nende lippude osatähtsuse kõikumist 1921—27 a. näitavad järgmised arvud:

% sissetulnud laevade üldmahust.

7.	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921
Saksa	35,6	38,6	40,8	35,5	30,8	26,1	27,4
Soome	15,1	14,6	18,1	17,6	15,8	17,2	18,0
Eesti	17,3	16,0	12,9	13,7	17,7	11,8	19,4
Inglise	12,6	8,8	10,1	13,8	13,7	10,1	6,6

Saksa lipp, mis kuni 1925 a. kiirelt kasvanud jõudes kuni 40,8%, näitab kaks viimast aastat langust, mis teda juba 1924 a. tasapinnale on viinud. Soome ja Inglise lipud, mis 1926 a. võrreldes 1925 a. langust näitasid, näitavad 1927 a. uuesti tõusu. Järjekindlat tõusu näitab viimaste aastate jooksul Eesti lipp, jäädes vähemalt 1923 ja 1921 a. mil vastavad arvud, kui suurimad, olid 17,7 ja 19,4.

Laevasõit ja kauba ning reisisajate vedu laevade rahvuslipu järele.

8.	Sissetulnud maht		Kaubavedu (sisse+välja)		Reisisajate vedu	
	n. rgt.	%	tonnid	%	arv	%
Lipp:						
Eesti	146 861	17,3	259 056	29,9	8 643	25,4
Saksa	302 288	35,5	300 253	34,7	5 601	16,4
Taani	59 785	7,0	83 709	9,7	25	0,1
Inglise	107 028	12,6	69 660	8,0	2 122	6,3
Soome	128 500	15,1	41 330	4,8	16 908	49,5
Rootsi	43 244	5,1	41 355	4,8	720	2,1
Norra	22 200	2,6	32 969	3,8	6	—
Läti	6 743	0,8	13 240	1,5	77	0,2
N.S.V.L.	11 473	1,3	12 736	1,5	4	—
Hollandi	4 781	0,6	4 906	0,6	4	—
Itaalia	4 439	0,5	3 000	0,3	—	—
Prantsuse	4 878	0,6	2 796	0,3	—	—
Austria	977	0,1	575	0,1	6	—
Uhisriigid	3 420	0,4	400	—	—	—
Rumeenia	468	—	343	—	1	—
Belgia	74	—	47	—	—	—
Kreeka	1 314	0,2	21	—	8	—
Danzig	1 176	0,1	11	—	5	—
Cehhoslovakkia	347	—	5	—	—	—
Kokku	849 996	100	866 462	100	34 128	100

Mis puutub kaubaveosse lippude järele, siis püsivad siin esikohal Saksa ja Eesti lipud, millest ka suuremad mahuarvud. Ligikaudu 2/3 veeteel liikunud kaupadest on veetud nende kahe riigi laevadel, kus juures võrreldes eelmise aastaga on Eesti lipu osatähtsus kasvanud 6,7% võrra, jõudes juba ligi 30%-ni. Saksa lipp eesvastu näitab kaubaveos langust 5,2% võrra, ning tema osa väljendus üldkaubaveos 34,7%; seega on vahe Eesti ja Saksa lipude vahel, mis eelmisel aastal oli 17,3%, 1927 a. tunduvalt vähenenud ja väljendub ainult 4,8%-is.

Kolmas koht kaubaveos suuruse järele on Taani lipul 9,7%-ga, mis Inglise lipu neljandale kohale, (8,0%), on surunud, ehkki sissetulnud mahu järele Taani lipul 5 ja Inglise lipul 4 koht on. 4—5% suurused osad üldkaubaveost on 3 riigil: Soomel, Rootsil ja Norral, kuna ülejäänud 4% ümber üldkaubaveost jaguneb 12 riigi vahel.

Saksa lipu suur osatähtsus kaubaveos on tingitud esiteks sellest, et meie Saksamaalt kõigeenam, võrreldes teiste riikidega, kaupu ostame, teiseks Saksamaa kaudu tuleb meile palju kaupu teistest riikidest ja ilmajagudest ja kuna Saksa laevad on oma kätte koondanud suurema osa laevaliineist Balti meres, on nad ka suurema osa kaubaveost oma kätte koondanud.

Teiste riikide osatähtsused kaubaveos suuruse järele, pole suuremaid muudatusi 1927 a. võrreldes eelmisega, olnud. Väikest suurenemist võime märkida Taani ja Inglise lipudel, vähenemist Rootsi, Norra ja Läti lipudel, kuna Soome samale tasapinnale on jäänud. Ülejäänud riikide osatähtsus, mis igal üksikult 1% ja vähem üldkaubaveost, on mõlemil aastal peaaegu võrdsed.

Reisisajate vedu sündis 1927 a., nagu eelmiselgi aastatel, Soome, Saksa ja Eesti laevade

Ainult Inglise ja Rootsi vahelistest reisijatest sõitsid 8,4% reisijate üldarvust ka vastavate riikide laevadel.

Huvitav oleks veel jälgida, missuguste riikide laevadel sündis Eesti ja teiste välisriikide vahe-

line kaubavedu. Selleks kõrvutame Eesti, vasta- va välisriigi ja Saksa, kui domineeriva lipu Eesti ja välismaade vahelises kaubaveos, and- med ning vaatleme kui suur oli nende 3 lipu osatähtsus üksikute riikide suhtes.

9.	Inglise	Saksa	Soome	Hol- landi	Rootsi	Danzig	Belgia	Taani	Prant- suse	Läti	N.S.V.L.	Muud
Sisse- ja väljaläinud maht n. rgt.	314 665	408 409	424 771	51 037	155 552	33 384	31 759	75 313	55 913	64 568	48 957	40 613
Sellest:												
Eesti lipu %	18,7	2,9	22,7	42,4	32,4	28,5	8,0	18,9	3,0	36,8	5,5	15,2
Vastava riigi lipu %	40,6	71,2	38,8	0,4	25,9	5,5	—	32,8	17,4	7,9	12,2	—
Saksa lipu %	18,2	71,2	34,4	25,8	9,4	41,4	88,7	13,9	1,7	21,2	59,7	7,0
Kaubavedu tonnides	321 043	170 876	90 953	87 334	59 599	37 243	25 962	18 001	15 816	11 497	10 613	17 525
Sellest:												
Eesti lipu %	32,1	2,5	61,6	35,8	48,2	32,3	11,4	31,6	18,6	52,3	3,9	32,5
Vastava riigi lipu %	21,0	39,6	35,5	0,1	25,5	—	—	39,1	4,2	0,1	25,2	—
Saksa lipu %	19,6	39,6	1,8	30,4	8,7	55,2	81,7	13,4	11,9	12,3	18,5	8,3

Suurem kaubavedu Eesti laevadel on olnud Inglise, Soome, Hollandi ja Rootsi vahel, mis kokku annab ligi 85% kogu Eesti laevade kau- baveost.

Üksikult Eesti laevade osatähtsus kaubaveos võrdus nimetatud riikidega järgmiselt: Inglis- maaga—32,1%, Soomega—61,6%, Hollandiga— 35,8% ja Rootsiaga 48,2%. Suhteliselt oli võrdle- misi suur osatähtsus Eesti lipul veel kaubaveos Lätiga—52,3%, Danzigiga—32,8% ja Taaniga— 31,6%, kuid et kaubavedu Eesti ja nende riikide vahel kuigi suur polnud, siis on ka vastavad absoluut-arvud vähema tähtsusega.

Ülaltoodust näeme, et Eesti lippon täiesti do- mineeriv ainult Eesti- Soome ja Läti vahelises kaubaveos. Enam vähem tähtis osa vastava riigi lipu kõrval on Eesti lipul kaubaveos Inglis- maaga, Hollandiga ja Rootsiaga. Kust aga Eesti lipp peaaegu täiesti väljasurutud, ehk tema osatähtsus väga madalale viidud, see on kauba- veos Saksamaaga, Danzigiga ja Belgiaga; kau- bavedu nende maade vahel on peaaegu täiesti Saksa lipu käes.

5. Liinilaevade tegevus. Tallinna sadama kaudu *Lignes de navigation.* läksid 1927 a. 12 lae- vallini ja Pärnu sadama kaudu 1. Võrreldes eelmise aastaga on ärajäänud liinid Stettin— Tallinn—Helsinki, Liverpool—Kopenhagen— Riga—Tallinn ja Hanko—Tallinn, ning juure- tulnud üks liin—Tallinn—Bremen.

Suurem jagu laevaliinest ühendavad meid Saksa ja Soome sadamatega, kuid vähemalt ühe liiniga oleme seotud ka teiste L.-Euroopa riikidega, kelledega meil enam-vähem suurem kaubandusline läbikäimine.

Ehk küll andmed liinilaevade tonnaaži kohta toodud, ei või neid lõplikult täpseiks pidada, sest alati ei liigu liinil mitte ühed ja samad laevad, vaid tarviduse korral asetatakse neid teistega. Sarnastel juhtudel on toodud aasta jooksul sõitnud laevade keskmine tonnaaz.

Laevaliinid Eesti ja välisriikide sadamate vahel 1927 a.

10.	Eesti lipp	Välislipp
	br. reg. ton.	
Tallinn—Helsinki	—	408 Soome
Helsinki—Tallinn—Stettin	—	2 105 Soome 1 976 Saksa
Tallinn—Hamburg	—	1 004 "
Tallinn—Stettin	—	949 "
Lübeck—Danzig—Tallinn— Leningrad—Lübeck	—	1 023 "
London—Tallinn—Riga—Lon- don	—	1 561 Ingl.
Göteborg—Malmö—Landskrona —Danzig—Libau—Riga—Hel- sinki	—	423 Rootsi
Tallinn—Stockholm	507	—
Pärnu—Kuressaare—Riga	488	—
Tallinn—Kopenhagen—Prant- suse (vlim. sadam Bordeaux)	—	1383 Prants. ja 1379 Taani
Hamburg—Tallinn—Soome As adam	—	1 012 Saksa
Antwerpen—Rotterdam Tallinn	—	1 178 "
Tallinn—Bremen	—	1 025 "

Nagu tab. näeme, on suurem osa liinidest Saksa lipu käes, kuna Eesti lipp ainult kahel liinil ühendust peab.

Mis puutub kaubaveosse liinilaevadel, siis on see 1926 a. võrreldes veidi suurenenud—26,4% peale 1926 a. 23,5% vastu. Loomulik, et suurim kaubavedu (64%) sündis Saksa laevadel, kuna laevaliinidel enam jagu Saksa laevad liiguvad.

Ülejäänud 1/3 liinilaevadel toimunud kauba- veost jaguneb Inglise, Soome, Eesti, Taani ja Rootsi laevaliinide vahel. Mis puutub liinilae- vade osatähtsusse üldkaubaveos, siis näeme, et mõne riigiga, nagu Prantsuse, sünnib kaubave- du peaaegu ainult liinilaevadel (93,7%), suur osa kaubaveost sünnib liinilaevadel Inglise Saksa ja Soome vahelises kaubaveos, Eesti liinilaevade osatähtsus kaubaveos on aga üsna väike, ulatudes ainult 5,2%, tähendab kaubavedu sünnib peaaesjalikult trampelaevadel.

Kuna reisijate vedu 1926 a. pea täielikult (92,1%) liinilaevadel sündis, oli 1927 a. vastav % —77,3. Sarnast langust tuleb peaaesjalikult välis- maa huvireisijate arvele panna, kes 1927 a. su- vel erilaevadel Eestit suurimal arvul läbistasid. Üldiselt aga domineerib reisijate veos Soome lipp, kelle laevadel 48,2% liinilaevadel liikunud reisijaist on veetud. Suurima arvudega peale

Soome esnevad Saksa ja Eesti lipud, kusjuures Eesti lipu juures suurt reisijate arvu vähenemist

Liinlaevade osavõttu kauba- ja reisijate veost väljendab järgmine tabel:

11.	Kaubavedu tonnides			Reisijate vedu (arv)		
	Üldse	Sellest liinilaevadel	Liinilaevadel veetud reisijate arvu % üldarvust	Üldse	Sellest liinilaevadel	Liinilaevadel veetud reisijate arvu % üldarvust
Lipud						
Eesti	259 056	13 500	5,2	8 643	4 178	48,3
Saksa	300 253	145 971	48,6	5 691	5 541	98,9
Taani	83 709	11 082	13,2	25	19	76,0
Inglise	69 660	34 694	49,8	122	203	9,6
Soome	41 380	14 571	35,2	16 906	16 446	97,3
Rootsi	41 355	6 671	16,1	720	7	1,0
Norra	32 969	—	—	6	—	—
Läti	13 240	—	—	77	—	—
N. S. V. L.	12 736	—	—	4	—	—
Hollandi	4 906	—	—	4	—	—
Itaalia	3 000	—	—	—	—	—
Prantsuse	2 796	2 619	93,7	—	—	—
Austria	575	—	—	6	—	—
Ühisriigid	400	—	—	—	—	—
Rumeenia	343	—	—	1	—	—
Belgia	47	—	—	—	—	—
Kreeka	21	—	—	8	—	—
Danzig	11	—	—	5	—	—
Cehoslovakkia	5	—	—	—	—	—
Kokku	866 462	229 108	26,4	34 128	26 394	77,3

liinilaevadel konstateerime: 48,3%—1926 a. 75,2% vastu, absoluutse reisijate arvu suure kasvamise juures: üldse 8643 reis. 1926 a. 5408 vastu.

6. Kauba ja reisijate vedu laevaliikide järele.

Transport des marchandises et des voyageurs d'après les lignes de navigation.

Laevaliikide järele pole 1927 a. laevasõidus võrreldes 1926 a. erilisi muudatusi olnud. Vahekorrad üksikute laevaliikide vahel on jäänud pea samasteks, nagu järgnevaist arvudest näha.

12.	Kaubavedu		Reisijate vedu	
	Tonnid	%	Arv	%
Laevaliik				
Aurulaevadel	730 169	84,3	33 779	99,0
Mootor- ja mootorpurjelaevadel	70 687	8,1	287	1,0
Purjelaevadel	51 150	5,9	62	—
Praamid	14 456	1,7	—	—
Kokku	866 462	100	34 128	100

RANNASÕIT — CABOTAGE.

7. Rannasõit—Cabotage.

Rannasõidus on 1927 a. andmed kokkuvõetud 19 sadama kohta, mis osutuvad suuremaks kauba- ja reisijateveo alal. Esikohal nende sadamate seas seisab Tallinna sadam, mille kaudu on läinud 54,4% üldkaubaveost rannasõidus ja 15,3% reisijate veost. Võrdlemisi suur kaubavedu rannasõidus on olnud ka Pärnu sadama kaudu—20,7% üldkaubaveost rannasõidus, kuna reisijate vedu Pärnu sadama kaudu tähtsusetu on. Suur kaubavedu nende kahe sadama kaudu on tingitud veetud kaupade iseloomust: suurema osa kaalu poolest rannasõidus veetud kaupadest moodustavad metsamaterjalid—palgid, lauad ja põletispuud ning ehituskivid. Kuna meie metsamaterjalide välismaale vedu sünnib Tallinna ja Pärnu sadamate kaudu, siis on siin rannasõidul juureveo osa täita ja pikki randa valmistatud metsamaterjalid neise kahte sadamasse kokku vedada; põletispuude ja ehituskivide tarvitajana esineb suurel määral Tallinna linn.

Teiste sadamate kaudu läinud kaubavedu on üsna väike, ning elav laevade liikumine paljudes neist on tingitud reisijate veost. Peale Tallinna on suurim reisijate läbikäik olnud Haapsalu, Rohuküla, Kuressaare, Kuivastu ja Heltermaa sadamail, s.o. sadamail, mille kaudu sün-

nib liikumine mannermaa ja saarte vahel, ehk sadamail, mille ümbruskonna elanikel laevasõit kõige hõlpsama läbikäimistena osutub.

8. Rannasõidu liinid—Lignes de navigation de cabotage.

Rannasõidus tegutsesid 1927 a. samad 9 liini, mis 1926 aastalgi. Rannasõidus veetavate kaupade iseloomu tõttu on kauba vedu liinilaevadel väike, ainult 26,4% üldkaubaveost rannasõidus, selle vastu reisijate vedu sünnib pea ainult (98,8%) liinilaevadel. Suhteliselt kõige väiksem on olnud kaubavedu liinilaevadel Tallinna ja Pärnu sadamate kaudu, esimesel 11,9% ja teisel 4,3% kuna Kuressaare, Virtsu, Kuivastu ja Kärdla sadamates suurem osa kaubaveost liinilaevadel on sündinud.

13.	Laevade	
	arv	tonnaž (net.)
Tallinn—Kuivastu—Virtsu—Kuressaare—Pärnu Heltermaa	1	135
Tallinn—Kärdla—Heltermaa—Taaliku—Triigi Sõru	1	76
Tallinn—Rohuküla—Kuivastu—Kuressaare Vormsi—Haapsalu	1	253
Tallinn—Tsitre—Loksa—Käsmu—Võsu	1	6
Heltermaa—Haapsalu	1	114
Haapsalu—Heltermaa	1	29
Haapsalu—Rohuküla—Heltermaa—Taaliku—Triigi—Sõru	1	66
Kuivastu—Virtsu	1	66
	1	22

(Järg v. lhk. 437.)

Navigation d'après les mois.

Table with columns for months (Août, Septembre, Oktober, November, Dècembre) and sub-columns for 'Maht' and 'Neist laadit'. Includes a 'Kokku Total' section and 'Neist - Dont' sub-sections for 'Inaditult avec carg.' and 'laadimata avec test'. Rows are numbered 27-54.

Table with columns for months (Août, Septembre, Oktober, November, Dècembre) and sub-columns for 'Maht' and 'Neist laadit'. Includes a 'Kokku Total' section and 'Neist - Dont' sub-sections for 'Inaditult avec carg.' and 'laadimata avec test'. Rows are numbered 55-95.

Tab. 2. Eesti sadamate läbikäik ühelkuite välismärkede sadamaterga (järg) — Communication avec les ports étrangers (suite).

Sisse tulnud — Entrées	Välja läinud — Sortis			Sisse tulnud — Entrées			Välja läinud — Sortis			Sisse tulnud — Entrées			Välja läinud — Sortis			Sisse tulnud — Entrées			Välja läinud — Sortis											
	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net	Arv	Määr	Ton. net			
																												Kaupade sisse- (väljatu) (des)	Neist laaditud (des)	Dont avec cargais.
Uudine läbikäik — Total																														
52	10082	17	7883	685	63	23219	95	7215	1280	25	9358	16	7801	665	45	22445	20	6801	275	26	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
67	526	12	56	43	72	355	57	235	301	3	28	2	10	17	5	2867	4	2232	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	1082	1	—	13	5	7057	2	15	10	—	—	—	—	10	1	18	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	185	2	65	55	1	18	1	18	47	2	165	1	47	10	1	18	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96	1220	20	281	55	86	1093	74	1001	992	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	140	9	115	37	15	93	93	94	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135	5101	50	286	74	139	113	777	901	4758	87	12581	15	8041	318	87	28008	53	14200	2041	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63	5101	9	637	169	62	8225	55	6789	10565	19	3182	6	535	113	21	4040	18	3008	2147	1	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	173	1	173	211	5	1257	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	425	1	—	66	168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	933	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
142	16213	21	8216	323	198	32191	155	16373	4758	87	12581	15	8041	318	87	28008	53	14200	2041	16	426	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	4156	1	5	—	41	13420	9	2331	366	6	1362	—	—	—	25	16065	4	1987	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99	57825	19	3663	9370	29	17638	21	3475	8631	48	26032	16	2873	7643	22	16943	14	2730	7341	28	20213	2	908	1635	6	683	6	683	1290	—
4	571	4	571	798	1	168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	4086	2	321	258	1	648	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	210	1	—	43	1	96	1	96	152	2	321	2	321	258	1	648	1	96	152	1	818	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	3614	1	493	1100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	1652	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	2009	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	131	1	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	50	1	50	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	2548	1	194	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	24645	1	55	3670	18	14860	16	2677	7167	17	19866	1	55	3670	12	14177	10	1994	5877	11	7956	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	1783	1	116	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	4190	4	1818	2453	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	2529	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	300	2	300	466	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	1675	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	371	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	394	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	5506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	11070	1	3471	1060	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	11070	1	3471	1060	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	23066	7	12371	10613	46	25891	10	6064	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	8463	2	8463	5550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	14603	5	3908	5063	45	25827	10	6064	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	2922	5	2912	6615	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52	5239	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2672	849996	1046	486508	353293	2729	564975	2210	592891	513167	1504	701811	864	462204	331336	1475	659432	1032	433168	263262	165	80746	40	151311	169366	238	91029	223	88279	129163	
Kokku — Total.																														

*) Importation des marchandises en tonnes. * Exportation des marchandises en tonnes.

Tab. 3. Eesti sadamate läbikäik välisriikidega — Communication avec les pays étrangers.

Rahvuslik lipp Pavilions nationaux	Arv.-Numbre				Arv.-Numbre				Arv.-Numbre				Arv.-Numbre				Arv.-Numbre							
	Maht Ton. net	Sellest laad. maht 1)	Kaubavedu tonnides 2)	Kaubavedu tonnides 2)	Maht Ton. net	Sellest laad. maht 1)	Kaubavedu tonnides 2)	Kaubavedu tonnides 2)	Maht Ton. net	Sellest laad. maht 1)	Kaubavedu tonnides 2)	Kaubavedu tonnides 2)	Maht Ton. net	Sellest laad. maht 1)	Kaubavedu tonnides 2)	Kaubavedu tonnides 2)	Maht Ton. net	Sellest laad. maht 1)	Kaubavedu tonnides 2)	Kaubavedu tonnides 2)				
1. Sissetuln. Entrés	Belgia—Belgique				Danzig—Danzig				Hollandi—Pays-Bas				Inglise—Angleterre				Läti—Lettonie				Prantsuse—France			
2. Väljaläin. Sortis	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eesti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Austria	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Belgia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Danzig	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Hollandi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Inglise	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Italia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kreeka	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Läti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Norra	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Prantsuse	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Poola	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Rumeenia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Rootsi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Saksa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Soome	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Taani	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Čehho- slovakkia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Ühisriigid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
N.S.V.L.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kokku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Total	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Üldlääbikäik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

	Rootsi—Suède				Saksa—Allemagne				Soome—Finlande				Taani—Danemark				N.S.V.L.—U.R.S.S.				Muud—A. pays			
	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Eesti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Austria	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Belgia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Danzig	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Hollandi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Inglise	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Italia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kreeka	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Läti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Norra	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Prantsuse	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Poola	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Rumeenia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Rootsi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Saksa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Soome	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Taani	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Čehho- slovakkia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Ühisriigid	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
N.S.V.L.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kokku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Total	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Üldlääbikäik	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

1) Avec cargaison. 2) Transport des marchandises en tonnes.

Rahvuslik lipp <i>Pavillons nationaux</i>	Kokku kõigis sadamais <i>Total pour tous les ports</i>						Tallinn						Pärnu					
	Sisseyvedu <i>Importation</i>		Väljavedu <i>Exportation</i>		Üldilubikalk <i>Mouvement général</i>		Sisseyvedu <i>Importation</i>		Väljavedu <i>Exportation</i>		Kokku <i>Total</i>		Sisseyvedu <i>Importation</i>		Väljavedu <i>Exportation</i>		Kokku <i>Total</i>	
	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	A. Kaubavedu (tonnides) —																	
Besti — Estonia	98912	6345	160144	7155	259056	13500	90768	5270	61055	6624	151823	11894	5661	1050	36410	513	42071	1563
Sellest: aurulaevadel	83101	6345	86515	7155	169616	13500	78234	5270	38893	6624	117127	11894	4694	1050	24511	513	29205	1563
mootor- ja mootorpurjelaevadel	10267	—	28144	—	88411	—	8850	—	13451	—	22251	—	581	—	969	—	1550	—
purjelaevadel	5544	—	40087	—	45631	—	3654	—	7442	—	11126	—	386	—	7449	—	7855	—
praamidel	—	—	5398	—	5398	—	—	—	1289	—	1289	—	—	—	3481	—	3481	—
Saksa — Allemagne	171016	111080	129237	34891	300253	145971	161043	111080	92729	34891	243772	145971	8038	—	29627	—	37695	—
Taani — Danemark	14256	4314	69453	6768	83709	11082	12621	4314	82622	6768	45243	11082	1635	—	25075	—	26710	—
Inglise — Angleterre	11361	9376	58289	25318	69680	34694	11361	9376	38200	25318	49561	34694	—	—	17428	—	17428	—
Soome — Finlande	4715	3728	36665	10843	41380	14571	4539	3728	19157	10843	23736	14571	—	—	1158	—	1158	—
Rootsi — Suède	25643	3160	15712	3511	41855	6071	24688	3160	8200	3511	32888	6671	650	—	4222	—	4872	—
Norra — Norvège	6536	—	26433	—	32969	—	6489	—	12457	—	18946	—	47	—	9010	—	9057	—
Läti — Lettonie	4090	—	9150	—	13240	—	3155	—	2857	—	6012	—	935	—	6056	—	6991	—
N.S.V.L. — U.R.S.S.	9056	—	3680	—	12736	—	9056	—	2234	—	11290	—	—	—	—	—	—	—
Hollandi — Pays-Bas	3142	—	1764	—	4906	—	3050	—	1531	—	4631	—	—	—	—	—	—	—
Itaalia — Italie	3000	—	—	—	3000	—	3000	—	—	—	3000	—	—	—	—	—	—	—
Prantsuse — France	1128	1128	1668	1491	3796	2619	1128	1128	1491	1491	2619	2619	—	—	177	—	177	—
Austria — Autriche	—	—	575	—	575	—	—	—	575	—	575	—	—	—	—	—	—	—
Ühisriigid — États-Unis	400	—	—	—	400	—	400	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—
Rumeenia — Roumanie	—	—	343	—	343	—	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—
Belgia — Belgique	40	—	7	—	47	—	40	—	7	—	47	—	—	—	—	—	—	—
Kreeka — Grèce	—	—	21	—	21	—	—	—	21	—	21	—	—	—	—	—	—	—
Danzig — Danzig	—	—	11	—	11	—	—	—	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—
Cehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	—	—	5	—	5	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	353295	139131	513167	89977	860462	229105	331338	138056	263262	89446	594660	227502	16966	1050	129163	513	146129	1563
Sellest: aurulaevadel	316266	139131	413908	89977	790169	229108	299080	138056	232981	89446	532061	227502	15255	1050	116556	513	131811	1563
mootor- ja mootorpurjelaevadel	23701	—	40980	—	70887	—	21206	—	21117	—	42323	—	1825	—	1677	—	3002	—
purjelaevadel	6508	—	44044	—	51150	—	4230	—	7875	—	12105	—	386	—	7450	—	7836	—
praamidel	6322	—	7634	—	14450	—	6822	—	1289	—	8111	—	—	—	3480	—	3480	—
	B. Reisijate vedu (arv) —																	
Besti — Estonia	4239	2079	4404	2099	8643	4178	2922	866	3196	1034	6118	1900	479	463	449	395	929	859
Sellest: aurulaevadel	4148	2079	4340	2099	8488	4178	2873	866	3171	1034	6044	1900	479	463	443	395	922	858
Soome — Finlande	8481	8261	8425	8135	16906	16440	8486	8261	8411	8135	16877	16440	—	—	—	—	—	—
Saksa — Allemagne	2840	2800	2761	2735	5601	5541	2836	2808	2760	2735	5596	5541	2	—	—	—	2	—
Inglise — Angleterre	1085	108	1057	93	2122	203	1065	108	1037	93	2122	203	—	—	—	—	—	—
Rootsi — Suède	369	4	351	3	720	7	869	4	351	3	720	7	—	—	—	—	—	—
Taani — Danemark	11	11	14	1	25	19	11	11	14	1	25	19	—	—	—	—	—	—
Norra — Norvège	1	—	5	—	6	—	1	—	5	—	6	—	—	—	—	—	—	—
Austria — Autriche	3	—	3	—	6	—	3	—	3	—	6	—	—	—	—	—	—	—
Danzig — Danzig	1	—	4	—	5	—	—	—	4	—	5	—	—	—	—	—	—	—
N. S. V. L.	2	—	2	—	4	—	2	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Kreeka — Grèce	3	—	5	—	8	—	3	—	5	—	8	—	—	—	—	—	—	—
Hollandi — Pays-Bas	2	—	2	—	4	—	2	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Rumeenia — Roumanie	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Läti — Lettonie	29	—	48	—	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	17046	13269	17082	13125	34123	26394	15680	12056	15811	12060	31491	24116	481	463	449	395	930	859
Sellest: aurulaevadel	16867	13269	16912	13125	33779	26394	15590	12056	15741	12060	31331	24116	481	463	443	395	924	858
mootor- ja mootorpurjelaevadel	187	—	150	—	287	—	74	—	70	—	144	—	—	—	6	—	6	—
purjelaevadel	42	—	20	—	62	—	16	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—

Tab. 5. Laevasõit laevade rahvusliku lipu järele —

Rahvuslik lipp <i>Pavillons nationaux</i>	Üldse — Grand total								Sellest Tallinn — Dont port de Tallinn							
	Sissee tulnud — Entrées				Välja läinud — Sortis				Sissee tulnud — Entrées				Välja läinud — Sortis			
	Maht <i>Tonn.net</i>		Neist laadit.*)		Maht <i>Tonn.net</i>		Neist laadit.*)		Maht <i>Tonn.net</i>		Neist laadit.*)		Maht <i>Tonn.net</i>		Neist laadit.*)	
	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht	Arv.)	Maht
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Välissõit — Long cours.															
Besti — Estonia	1138	146861	234	73911	1188	148983	1041	114224	513	94665	166	59562	478	89444	383	55800
Austria — Autriche	9	977	—	—	5	780	1	260	4	519	—	—	4	519	1	260
Belgia — Belgique	1	74	1	74	1	74	1	74	1	74	1	74	1	74	1	74
Danzig — Danzig	10	1176	—	—	13	1863	1	73	6	389	—	—	9	576	1	73
Hollandi — Pays-Bas	10	4781	7	4118	9	4699	7	1131	7	4448	5	3974	7	4555	5	967
Inglise — Angleterre	82	107028	52	48124	82	106530	80	82466	65	88022	52	48124	65	88928	63	64264
Itaalia — Italie	1	4439	—	4439	1	4439	—	—	1	4439	1	4439	1	4439	—	—
Kreeka — Grèce	15	1314	—	—	17	1475	3	399	14	1905	—	—	11	1010	3	399
Läti — Lettonie	31	6743	4	2111	33	8201	20	5829	12	3851	2	1628	13	3466	8	1601
Norra — Norvège	34	22200	13	6004	34	22200	22	15871	23	15494	12	5683	23	15419	11	6590
Prantsuse — France	6	4878	6	4878	6	4878	6	4878	6	4878	6	4878	6	4878	5	4065
Poola — Pologne	—	—	—	—	1	15	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—
Rumeenia — Roumanie	75	468	—	—	7	154	3	319	6	468	—	—	4	267	2	168
Rootsi — Suède	6	43244	59	28288	74	42888	50	17804	64	37009	57	27855	63	36653	41	11737
Saksa — Allemagne	489	302283	851	210800	492	302862	321	199231	426	279469	387	203788	429	272490	265	169817
Soome — Finlande	663	128500	271	67973	663	128615	570	83100	282	118311	180	67293	288	118746	241	78759
Taani — Danemark	84	59785	88	25515	86	61347	77	87905	54	39730	36	24607	57	41673	43	38231
Cehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	5	347	—	—	4	280	1	67	5	347	—	—	4	280	1	67
Ühisriigid — États-Unis	1	3420	1	3420	1	3420	—	—	1	3420	1	3420	1	3420	—	—
N.S.V.L. — U.R.S.S.	12	11473	8	6953	12	11472	6	4716	12	11473	8	6953	11	10093	5	3247
Kokku — Total	2872	849996	1046	486608	2729	854795	2210	592991	1504	701811	964	462204	1475	894332	1082	438189
1. Annullaevu	1260	760402	826	457540	1267	761237	984	533763	1072	648795	776	437074	1066	689414	795	415017
2. Mootor- ja mootorpurjelaevadel	523	47388	94	19342	544	49097	393	28751	223	35430	48	17459	213	34887	128	17399
3. Purjelaevu	85	32149	119	4937	875	33705	605	25679	189	10877	34	2832	174	9040	145	4932
4. Praameid	86	9903	6	4789	48	10936	28	4098	20	6298	6	4789	22	6091	14	841

Tab. 6. Reisijate ja kaubavedu rannabiidus 1927 a. — Transport des voyageurs et des marchandises (petit cabotage) en 1927.

	Kaubad tonnides — Marchandises en tonnes						Reisijate arv — Nombre des voyageurs					
	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Mouvement génér. Üldlääbikäik		Sisse sõitnud Entrées		Välja sõitnud Sortis		Kokku—Total	
	Üldse Gr. total	Sellest liinilae- vad - Dont par les navires de ligne	Üldse Gr. total	Sellest liinilae- vad - Dont par les navires de ligne	Kokku Total	Sellest liinilae- vad - Dont par les navires de ligne	Üldse Gr. total	Sellest liinilae- vad - Dont par les navires de ligne	Üldse Gr. total	Sellest liinilae- vad - Dont par les navires de ligne	Üldarv Total	Sellest liinilae- vad - Dont par les navires de ligne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tallinn	46 694	4 786	13 155	8 326	59 849	13 112	8 668	8 668	6 150	6 150	14 818	14 818
1. Aurulaevadel	5 275	4 786	8 500	8 326	13 775	13 112	8 668	8 668	6 150	6 150	14 818	14 818
2. Mootor- ja mootor- purjelaevadel	2 857	—	618	—	3 475	—	—	—	—	—	—	—
3. Purjelaevadel	32 910	—	3 459	—	36 369	—	—	—	—	—	—	—
4. Praamid	5 652	—	678	—	6 230	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	16 315	3 100	6 218	1 536	22 533	4 636	1 458	1 435	1 359	1 309	2 847	2 744
1	4 331	3 100	1 508	1 536	5 899	4 636	1 448	1 435	1 309	1 309	2 757	2 744
2	1 054	—	483	—	1 537	—	—	—	—	—	—	—
3	9 520	—	1 375	—	10 895	—	—	—	—	—	—	—
4	1 410	—	2 792	—	4 202	—	—	—	—	—	—	—
Kuressaare	4 624	3 427	1 747	1 607	6 371	5 034	6 638	6 654	7 279	7 275	13 937	13 929
1	3 585	3 427	1 651	1 607	5 286	5 034	6 654	6 654	7 275	7 275	13 929	13 929
2	160	—	6	—	166	—	—	—	—	—	—	—
3	879	—	90	—	969	—	—	—	—	—	—	—
Loksa	933	450	3 772	85	4 705	536	530	482	519	448	1 049	910
1	458	450	844	86	802	536	462	462	448	448	910	910
2	149	—	1 732	—	1 881	—	—	—	—	—	—	—
3	326	—	1 696	—	2 022	—	—	—	—	—	—	—
Narva-Jõesuu	1 398	—	2 847	—	4 245	—	333	—	280	—	613	—
1	484	—	303	—	787	—	276	—	240	—	516	—
2	1	—	232	—	233	—	—	—	40	—	97	—
3	901	—	1 738	—	2 639	—	—	—	—	—	—	—
4	12	—	579	—	591	—	—	—	—	—	—	—
Käsmu	183	148	1 884	18	2 067	166	724	674	645	580	1 369	1 254
1	148	148	156	18	304	166	674	674	580	580	1 254	1 254
2	—	—	92	—	92	—	—	—	—	—	—	—
3	35	—	1 456	—	1 491	—	50	—	65	—	115	—
4	—	—	180	—	180	—	—	—	—	—	—	—
Rohuküla	1 419	171	125	100	1 544	271	6 085	6 078	8 178	8 151	14 263	14 229
1	172	171	103	100	275	271	6 078	6 078	8 151	8 151	14 229	14 229
2	21	—	14	—	35	—	—	—	—	—	—	—
3	1 226	—	8	—	12 34	—	7	—	27	—	34	—
Virtsu	863	606	549	505	1 412	1 111	2 970	2 970	2 860	2 860	5 830	5 830
1	402	402	474	474	876	876	1 022	1 022	1 204	1 204	2 226	2 226
2	223	201	31	31	254	285	1 948	1 948	1 656	1 656	3 604	3 604
3	233	—	44	—	282	—	—	—	—	—	—	—
Taaliku	591	375	717	410	1 308	785	725	725	764	764	1 489	1 489
1	375	375	410	410	785	785	725	725	764	764	1 489	1 489
2	113	—	13	—	126	—	—	—	—	—	—	—
3	103	—	294	—	397	—	—	—	—	—	—	—
Haapsalu	1 051	237	154	55	1 205	292	8 306	8 173	7 279	7 158	15 585	15 331
1	210	210	53	53	263	263	4 285	4 285	3 461	3 461	7 746	7 746
2	107	27	40	2	147	29	3 990	3 888	3 813	3 697	7 803	7 585
3	784	—	61	—	795	—	31	—	5	—	36	—
Kuivastu	436	411	723	533	1 159	944	4 635	4 615	4 549	4 549	9 184	9 164
1	381	381	363	329	744	710	2 929	2 909	2 737	2 737	5 666	5 646
2	30	30	252	204	282	234	1 706	1 706	1 812	1 812	3 518	3 518
3	25	—	108	—	133	—	—	—	—	—	—	—
Kärdla	828	788	320	292	1 146	1 080	1 871	1 862	1 730	1 730	3 601	3 592
1	788	788	292	292	1 080	1 080	1 862	1 862	1 730	1 730	3 592	3 592
2	25	—	11	—	36	—	—	—	—	—	—	—
3	13	—	17	—	30	—	—	—	—	—	—	—
Heltermaa	333	234	472	363	805	597	4 580	4 580	4 973	4 949	9 553	9 529
1	234	234	363	363	587	597	4 580	4 580	4 949	4 949	9 529	9 529
3	99	—	109	—	208	—	—	—	24	—	24	—
Mõntu	14	—	645	—	659	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	12	—	26	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	633	—	633	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	210	—	585	—	—	—	—	—	—	—
Trilgi	375	157	155	155	312	312	1 011	953	1 123	1 062	2 134	2 015
1	157	157	155	155	312	312	953	953	1 062	1 062	2 015	2 015
2	—	—	13	—	16	—	—	—	—	—	—	—
3	215	—	42	—	257	—	58	—	61	—	119	—
Tsitre	191	188	74	25	265	213	151	145	164	157	315	302
1	188	188	25	25	213	213	145	145	157	157	302	302
2	—	—	7	—	10	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	42	—	42	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	73	—	63	—	136	—	—	—	—	—	—	—
1	21	—	13	—	34	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	50	—	102	—	—	—	—	—	—	—
3	52	—	16	—	83	—	—	—	—	—	—	—
Kunda	67	—	14	—	26	—	60	—	61	—	121	—
1	12	—	2	—	57	—	60	—	60	—	120	—
2	55	—	—	—	4	—	—	—	1	—	1	—
3	4	—	—	—	4	—	—	—	40	—	40	—
Orjaku	4	—	—	—	4	—	—	—	40	—	40	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	76 390	15 078	33 691	14 011	110 081	29 089	48 795	47 994	47 953	47 142	96 748	95 136
1. Navires à vapeur	17 188	14 817	14 760	13 774	31 948	28 591	40 761	40 452	40 217	39 977	80 978	80 429
2. à moteur et à moteur-boîtes	4 797	—	3 588	—	8 380	498	8 003	7 542	7 706	7 165	15 709	14 707
3. Navires à voiles	47 331	—	11 219	—	58 550	—	—	—	—	—	—	—
4. Chalands	7 074	—	4 129	—	11 203	—	—	—	—	—	—	—

(järg lhk. 427)

9. Rahvuslipp rannasõidus.*Cabotage d'après les pavillons nationaux.*

Kauba ning reisijate vedu sünnib rannasõidus ainult Eesti lipu all. Ehkki rannasõidus ka välislipud on näidatud, ei toiminud nad ei kauba ega reisijate vedu vaid liikusid ainult laadimise ehk lossimise otstarbel sadamast sadamasse ja on see tõttu koos rannasõiduga arvestatud. Välisriikide lipude all liikunud laevade tonnaaž ulatus rannasõidus liikunud kogutonnažist 9,3 %-ni; eelmisel aastal oli vastav % 8,7.

10. Laevaliik rannasõidus.*Cabotage d'après les catégories de navires.*

Suurem osa, 53,2%, kaubaveost rannasõidustoomus purjelaevadel; aurulaevadel 29,0%, praamid 10,2% ja väiksem osa, 7,6%, mootor- ja mootorpurjelaevadel. Kuna aga reisijate vedu sündis peaaesjalikult liinilaevadel, mis aurulaevad, oli aurulaevadel veetud 83,7% reisijate üldarvust ja ainult 16,2% mootor- ja mootorpurjelaevadel.

Üksikasjalised andmed laevasõidu kohta rannasõidus leiduvad tabelis, lhk. 436.

Laevasõidu ja kauba- ning reisijate veo kohta ennem Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid:

Välis- ja rannasõit ja kauba ning reisijate vedu 1926 a., J. Oisman, Eesti Statistika Nr. 67 (8), 1927 a., lhk. 331—346.

Laevasõit ja kaubavedu veeteel Eestis 1925 a., Eesti Statistika Nr. 56 (11) 1926 a., lhk. 1—18.

Eriväljaanne: Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevasõit. Seeria „Eesti Majandus“ v. II, 1925 a.

Tab. 1. Sissevedu mais 1928 a. — Importation en mai 1928.

Kokkuvõtte on tehtud lühendamatu arvude järel. Arvud alla 0,1 on märgitud „0,0“. — Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par „0,0“.

Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. L'importation comprend les marchandises destinées à la consommation intérieure et telles que comme telles de douanes étrangères, mais les marchandises importées en quantité pour y subir une transformation supplémentaire, et les produits réimportés, etc.		A. Tonnelles — En tonnes.																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Belgique	Hollande	Angleterre	Lithuanie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Pologne	France	Suède	Allemagne	Finlande	Danemark	Cehoslovaquie	Etats-Unis	Musulmans	Sellest-Egypte	Kokku Total	%	1927		
48	149	163	305	383	30	1 184	0,2	2 142	1 581	1 581	1 581	1 581	1 581	1 581	1 581	1 581	1 581		
10	326	0,3	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
25	87	0,0	5,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	1	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
401	2	211	32	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	1	210	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
0,0	2	6	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	9	11	2	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
367	11	135	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
0,0	0,3	47	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	27	13	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
0,7	0,1	0,1	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	10 004	105	142	576	745	119	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
0,6	16	17	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
607	11	3	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 004	249	11 885	965	1 483	1 382	451	4 571	7 946	863	711	538	4 346	2 114	94	37 750	100	157 196		
2,7	29,6	3,3	2,6	3,3	1,3	2,2	2,2	21,1	1,9	1,4	1,1	1,4	5,6	0,2	15	—	—		
6 072	1 502	26 341	2 487	13 532	8 683	982	14 800	48 572	1 780	2 686	1 538	20 180	8 394	490	37 750	—	—		
750	146	6 513	808	1 881	1 201	1 201	4 830	9 441	1 961	1 688	1 683	30 988	1 887	120	34 324	—	—		

B. Kromoides — Ekr. — couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)		A. Tonnelles — En tonnes.																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Belgique	Hollande	Angleterre	Lithuanie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Pologne	France	Suède	Allemagne	Finlande	Danemark	Cehoslovaquie	Etats-Unis	Musulmans	Sellest-Egypte	Kokku Total	%	1927		
14 611	45 598	83 775	71 171	77 489	9 621	200 626	63	491 541	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553	49 553		
12 216	91 834	20 393	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
43 227	21 993	320	65 644	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
52	12 125	6 463	13 659	1 655	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 548	2 786	4 126	4 362	118	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4 033	28 003	214 483	56 410	21 651	10 006	246 009	23 630	382 676	13 194	16 017	147 980	788 638	361 040	248 664	1 292 384	12 136	10 628 386		
50 031	2 220	32 530	1 705	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9 485	3 902	501 455	606	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11 247	1 770	5 826	14 274	1 429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2 821	8 575	57 157	39 302	66 077	45 570	50 319	26 002	119 096	9 845	28 462	113 793	3 617	62 700	55	519 009	5,4	5 858 548		
5 290	9 582	6 680	19 663	887	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
117 798	166 700	1 316 321	387 721	246 859	177 829	618 588	723 076	2 888 538	226 867	229 568	308 832	2 000 117	1 115 584	248 644	10 646 636	1,5	444 580 22		
382 474	874 833	4 680 613	5 303 082	2 505 204	1 937 137	2 214 883	2 447 977	144 705 538	701 507	876 956	1 194 154	8 739 255	4 829 667	307 168	10 646 636	—	—		
170 963	105 314	1 089 273	269 182	584 205	458 328	468 386	789 480	3 073 422	111 967	257 758	229 548	2 007 278	989 667	307 168	10 646 636	—	—		

1) Céréales, pommes de terre, fourrage
2) Denrées alimentaires d'origine animale
3) A. prod. alim., alcool et boissons
4) Animaux vivants et oiseaux
5) Peaux, cuirs, poils, cheveux et autres mat. anim.
6) Semences et plantes
7) Bois et ouvrages en bois
8) Papiers et imprimés
9) Coton, lin et autres matières filamenteuses
10. Produits de l'industrie textile
11. Métaux bruts et travaillés en partie
12. Autres ouvrages en métal
13. Machines et outillage agricoles
14. Autres machines, moteurs et moyens de transport.
15. Instruments, appareils, armes à feu
16. Pièces, terres, poteries, verres etc.
17. Combust. minéraux (charbons, solistes comb.)
18. Huiles, graisses, résines et leurs produits
19. Produits chimiques, teintures, drogues
20. Écrans
21. Gravures
22. Ouvrages d'art, incl. de musique et d'art. artist.
Kokku—Total %
1/1 — 31/V 1928
April—April 1928

1) Itaalia (Haiti) 78 tn. — 104 381 kr.; 2) Brasiilia (Brasile) 820 tn. — 101 087 kr.; 3) Helveetsia (Suisse) 4 tn. — 43 161 kr.; 4) India (Inde) 374 tn. — 216 522 kr.; 5) Sallast—Dont: 1) Austria (Autriche) 82 tn. — 98 705 kr.; 2) Brasiilia (Brasile) 820 tn. — 101 087 kr.; 3) Helveetsia (Suisse) 4 tn. — 43 161 kr.; 4) India (Inde) 374 tn. — 216 522 kr.; 5) Itaalia (Haiti) 78 tn. — 104 381 kr.; 6) Kaanada (Canada) 150 tn. — 50 298 kr.; 7) Chiili (Chile) 475 tn. — 86 450 kr.

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu mais 1928 a.
Importation et exportation des principaux articles en mai 1928.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2		4		5	6
SISSEVEDU							
I. Tera- ja jahvat. vilj, kartul, loomat.							
1	Rukis	4 506,1	994 988	300	Tselluloos märg	449,6	26 976
	Sel.: Ühisriigid	1 449,9	313 981	302	Puupapp värvimata	99,5	20 854
	Saksa	1 295,6	285 031		Sel.: Soome	99,5	20 854
2	Nisu	1 056,8	253 633	318	Paberossipaber	4,9	12 943
	Sel.: Ühisriigid	701,0	163 239	322	Kirjutus- ja trükkipaber	13,5	15 633
3	Oder	86,5	13 300		Sel.: Saksa	12,5	11 127
4	Kaer	135,1	25 535	323	Soome	6,0	4 446
6	Mais	—	—	333	Tapetid ja bordüürid	3,9	52 218
7	Muu teravilli ern.	—	—		Raamatud ja ajakirjad võõra-keelsed	10,0	2 814
8	Herned	74,3	22 945				
12	Nisujahu	417,4	133 558				
	Sel.: Kaanada	143,2	45 811				
	Inglise	198,4	44 299				
	Ühisriigid	96,1	30 741				
17	Manna	38,1	12 567	335	Puuvilli toores	492,1	1 037 282
	Sel.: Rootsi	24,4	8 041		Sel.: Ühisriigid	398,3	788 638
	Saksa	13,7	4 526	339	Egiptus	93,8	248 644
20	Herkulo ehk kaeratangud	14,1	5 221		Kanep	50,8	49 682
24	Kliid igasugused (loomatoit)	756,1	110 377		Sel.: India	33,3	32 642
	Sel.: Saksa	698,4	101 964	341	Saksa	11,5	11 232
25	Õlikoogid	32,9	5 600	343	Dzhuut	301,4	99 754
29	Muu loomatoit ern.	275,8	52 136		Vill värvimata	11,2	54 092
					Sel.: Läti	5,2	20 752
					Inglise	5,2	28 560
X. Puuvill, lina ja muud kiudained							
		365,0	100 207			882,3	1 292 394
53	Heeringad	361,9	99 751				
XI. Tekstiiltoöstussaadused							
III. Kala ja kalakaup							
						144,9	1 265 305
IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid							
		2 880,0	624 071				
87—96	Puuvilli ja marjad kuivatatud	43,7	30 772	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	28,4	130 302
131	Riis	231,0	64 678	354—363	Puuvillariie	39,9	342 934
	Sel.: India	231,0	64 678		Sel.: Saksa	14,5	118 933
133	Kohv toores, ubades	7,5	15 408		Inglise	9,1	35 961
136, 139	Kakao ubades ja pulbris	24,6	28 852	370	Sukad, sokid	2,6	45 623
140	Tee igasugune	4,1	12 404	371	Muu kujutud töö ern.	0,7	14 838
141—142	Suhkur peenike ja rafinaad	979,5	266 042	392	Kõted ja nõõrid	15,1	18 235
	Sel.: Tshelhoslov.	492,9	134 891	393	Kalavõrgud	1,3	12 260
	N.S.V.L.	122,4	33 459	395—396	Villane lõng	8,8	68 597
	Saksa	135,1	38 619	397—399	Villane riiel kangais	23,1	397 636
152	Tubak lehtedes, kasvudes	46,2	70 364		Sel.: Prantsuse	11,4	198 398
	Sel.: Taani	20,9	31 451		Inglise	2,6	50 872
	Ühisriigid	19,1	24 431	407—408	Siid- ja kunstiõidniit ja -lõng	3,8	39 570
	Prantsuse	2,8	5 116	409—412	Siidriie	0,3	23 895
156—166	Viinad ja veinid	2,1	4 439	428—428	Viltriie ja sellest kaup	0,7	6 534
179	Margarin	5,0	4 535	429	Vahariie ja sellest kaup	2,2	7 984
	Sel.: Hollandi	2,5	1 990	431	Linoleum	1,9	2 412
	Soome	1,3	1 300		Sel.: Läti	1,7	2 125
183	Sool	—	—	441—446	Valmisriided igast materj. peale stidid	3,3	47 755
184-b	Kopra	—	—	449—453	Peakatted igasugused	1,0	33 096
VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused							
		119,6	422 945				
198	Loomanahad kuivalt soolatud	10,7	27 805	455	Malm toores	—	—
	Sel.: Hiina	5,6	14 700	458—460	Lätt-, sordl- ja vormraud igasug.	1 730,6	200 866
	Hollandi	2,5	6 190		Sel.: Saksa	1 448,0	167 742
	India	1,5	8 093	461—463	Belgia	281,1	32 926
194	Loomanahad märjalit soolatud	81,0	57 561		Lehtraud ja raudplekk	882,2	94 775
	Sel.: Itaalia	28,4	51 627		Sel.: Belgia	51,7	8 273
	Saksa	25,0	51 110		Inglise	123,4	40 708
	Brasiilia	16,9	130 800	464—467-a	Rootsi	106,1	33 474
196—198, 200	Töötletud peenesord. nahad	5,3	22 375		Teras	67,4	13 830
201	Suured parknahad	3,4	52 871		Sel.: Belgia	39,9	8 832
213—223	Karunasnahad	0,2	20 149	469—471	Saksa	26,9	3 878
					Sel.: Rootsi	5,8	8 276
				477—478	Inglitina	4,4	5 337
						1,8	8 995
VII. Seemned ja elustaimed							
		726,3	228 782			2 303,5	349 081
233	Linaseemned	451,8	108 348				
239	Ristikheinaseemned	19,3	35 656				
243	Päevaliliseemned	40,0	14 000				
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
		382,9	90 668				
275—279	Tisleri- ja trelalitöö	9,8	17 903	489—490	Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	24,6	9 652
280—283	Aami- ja puusepatöö	87,3	28 280	491	Raudaaurkatlad ja ern. katel-sepatöö	13,6	9 486
				492	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	133,5	38 416
				493	Treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	52,9	60 233
				494	Raudplekk-kaup ern. Hhtne	58,6	60 381
				497	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	92,5	18 518
				507	Raudtraatnaelad ja -needid	8,0	4 637
				508	Raud- ja terastraatkaup ern.	42,8	39 518
				509—511	Noakaup igasugune	3,6	19 670
IX. Paber, paberkaup ja trükkitöö							
		890,2	230 690				
296	Paberimass kuiv	—	—				
297	Paberimass märg	—	—				
299	Tselluloos kuiv	107,0	22 475				

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu mais 1928 a. (järg).
 Importation et exportation des principaux articles en mai 1928 (suite).

Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
517	Vikatid	36,0	79 426	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
519	Ern. käsitööriistad	19,1	38 146	731	Kliviõetõrv	83,0	12 241
521	Vasktorud	15,7	23 589	739	Nafta toores	42,5	4 220
522	Vasktraat isoleer. Ø 0,5—12,5 mm	2,4	3 682		Sel.: N.S.V.L.	40,1	400
526—527	Vaskkaup igasugune	6,5	29 593	740	Petrooleum	947,8	77 735
536	Alumiiniumkaup ern.	4,4	19 391		Sel.: N.S.V.L.	391,9	47 025
XIV. Põllutöomasinad ja -riistad		337,4	255 368		Saksa	168,1	20 174
547—548	Viljapeksugarnituurid jõumasi- baga ja ilma	8,1	9 311	742	Ühisriigid	87,8	10 536
551	Traktorid	14,1	20 600		Sel.: Inglise	371,5	78 014
554	Põllutöomasinate osad	32,7	33 743		Saksa	95,0	19 956
XV. Muud töö- ja jõumasinaid, transportabindud		733,7	1 752 522	746	Määrdeõil ern.	215,7	69 091
555	Aurumasinaid, lokomobiilid	1,3	2 900		Sel.: Saksa	91,3	29 213
556	Plahvatusjõumasinaid	70,8	145 382		Poola	53,0	18 970
562-a	Separaatorid ja m. piimandus- masinaid	8,7	21 860		Ühisriigid	43,5	13 937
570	Õmblus- ja pilutusmasinaid ja nende osad	61,0	222 830	751	Parafiin	—	—
565, 561	Igasugused tööstusmasinaid ja abinõud rauast, malinist tera- sest	288,5	361 347	755	Kampol	54,1	19 469
566, 566-a	Masinate ja aparaatide osad	27,7 (8 tk.)	50 457		Sel.: Ühisriigid	54,1	19 469
573—577	Veesõiduriistad	4,2 reg. tn.	285	761	Kookosõil	4,2	3 184
578—580-a	Sõidua autod	70 tk.	204 291		Sel.: Saksa	2,8	1 900
585	Jalgrattad	5 262 tk.	443 563	770	Loomarav tehniliseks tarbeks	—	—
585	El-dünamod, -mootorid, trans- formaatorid	4,0	15 614	787, 792	Pehmest kummist asjad ühend. kiudainetega	25,3	142 471
602	El-lambid metalliõidiga	0,2	4 307	790	Kummist jalanõud	20,0	84 278
607—608	El-juhed isoleeritud	8,2	16 756		Sel.: Rootsi	4,9	19 380
609	El- ja telef.-kaablid metallpantse- riga	15,0	13 732		Poola	3,9	15 888
610	Telegr., telef., raadioaparaadid, -tarbeasjad, -osad	0,6	9 588	794	Lätti	3,2	13 012
XVI. Instrum., aparaadid ja lasker.		8,6	68 406		Veoa autod massiiv-kummishiinid	2,8	10 583
617	Arstiriistad, aparaadid ja -tarbe- asjad	0,4	3 846	XX. Väetisained			
621—627	Kellad	0,8	7 618	795	Toomassiakk jahvatatud	6 983,2	459 393
641—643-b	Laskerriistad	0,6	11 630	802	Superfosfaat	4 775,6	243 557
XVII. Kivid, mullad ja nende saad.		927,2	266 531		Sel.: Rootsi	3 896,8	195 675
644	Vabrik ja ehit. tarvitatav savi	71,3	2 024	803	Kaalisool	786,0	67 408
661	Tulekindlad kivid ja tahvlid (shamottkivid)	53,2	5 852	804	Tshillisaalpeeter	475,0	36 450
700—702	Fajanskaup	85,5	56 884	808	Väävelhapu ammoniaak	—	—
703—706	Portselankaup	21,0	25 872	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
707—725	Tahvelklaas ja klaaskaup	61,1	53 599	811	Väävelhapu alumiinium	2 096,8	538 844
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi		10 854,0	219 113	864	Kaustiksooda puhastamata	184,9	18 826
726	Kivisüsi	10 411,8	207 616	866	Pesusooda	93,7	24 913
VÄLJAVEDU							
I. Tera- ja jahvatatud vili, kartul, loomatoit		11 325,0	1 266 419	866	Pesusooda	53,3	7 222
22	Kartul toores	11 199,0	1 245 498	873	Sõehape (vedel)	6,2	3 138
II. Toiduained—karjasaadused		1 530,7	3 333 713	890	Väävel toores, tükides	1 239,5	117 775
30	Sealiha värse ja soolatud	1,0	1 080	977	Valmistatud arstirohud	0,7	7 998
30-a	Pekon	125,4	169 298	979—985	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,4	5 784
	Sel.: Inglise	125,4	169 298	986—998	Mineraalvärvid	189,1	49 149
31	Sealiha suitsut. (singid küljed)	1,5	2 202	1003	Anilüinvärvid	4,4	21 595
32	Loomaliha	128,6	107 986	1031	Parkimisekstraktid	65,3	37 220
	Sel.: Soome	128,6	106 373	1040	Saapamaäre	3,9	6 677
34	Lambaliha	13,0	15 889	XXII. Kunstkaup, muusikariistad ja muu eespool nimetatamata kaup			
	Sel.: Rootsi	9,5	11 405	1048—1053	Muusikariistad	14,9	131 568
38	Sea- ja loomarasv sulatatud	—	—	1054	Kirjutusmaterjal ern.	8,7	74 788
42-a	Kohupiim	—	—			1,4	10 275
43	Või	959,9	2 630 118	IV. Muud toidu- ja maitseained, päritus ja joogid			
	Sel.: Saksa	691,5	1 894 609	66	Teraleib, pain normal	32 030	28 447
	Inglise	268,4	735 509		Sel.: Lätti	10,7	4 814
45	Munad	4 450 960 tk.	360 528	77	Õunad	9,8	4 428
III. Kala ja kalakaup		320,1	250 024	130	Kartulijahu	—	—
47—49	Värsked kalad	304,9	245 729	149	Shokolaad	4,8	16 912
57—59	Kalakonservid	0,1	65	V. Elusloomad (arv)			
				185	Hobus(arv)	—	—
				186	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	—	—
				189 190	Sead, põrsad (arv)	—	—
				VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused			
				193	Loomanahad kuivalt soolatud	250,5	734 010
					Sel.: Ühisriigid	36,8	142 854
				194	Loomanahad märjalt soolatud	29,0	113 100
					Sel.: Saksa	149,9	364 300
					Ühisriigid	112,0	268 800
						36,6	92 500

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu mais 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en mai 1928 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU							
201	Suured parknahad	37,9	164 701	338	Takud	70,6	81 231
	Sel.: Inglise	37,5	163 000				
213-223	Karusnahad	0,2	5 730	XI. Tekstiilööstussaadused			
227	Jõhvid	6,6	30 978	350-352	Puuvillaniit ja -lõng	429,3	1 487 304
235	Sooled	5,0	8 820		Sel.: Saksa	82,1	331 971
					Leedu	63,7	263 685
				354-363	Puuvillariite	13,4	50 196
					Sel.: Norra	192,3	849 006
					Läti	46,2	205 483
					Rootsi	44,7	196 210
				382	Pakkimis- ja kotiriie	42,2	183 413
					Sel.: Taani	117,2	178 908
				387	Purjeriie	90,4	137 925
					Sel.: Taani	22,6	69 280
					Saksa	12,9	39 425
				397-399	Villane riie	2,5	7 650
					Sel.: Bulgaaria	1,9	25 217
					Saksa	1,1	14 921
						0,5	5 806
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	—	—	XII. Metallid			
				456	Vanaraud	564,7	22 255
					Sel.: Saksa	552,5	18 220
					Soome	325,2	14 980
				468	Vanavask	180,0	1 500
					Sel.: Taani	3,3	1 700
						3,3	1 700
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
247-251	Palgid, prussid, pakud, latid	25 978,9	2 305 102	XVII. Kivid, mullad ja nende saad.			
252	Liprid	66 938 kJ	73 631	649	Tsement	21 594,0	393 526
253-256	Lauad ja piangud	31 823 kJ	31 000		Sel.: Soome	5 575,0	211 461
	Sel.: Inglise	6 179,0 st.	1 297 785		Leedu	2 547,0	96 786
	Hollandi	3 288,7 st.	690 625	650-a	Kips	1 000,2	39 227
		2 538,1 st.	543 509	659	Telliiskivid vaapamata	11 238,2	156 837
257	Propsid	413 243 kJ	383 514		Sel.: Soome	11 238,2	156 837
	Sel.: Inglise	305 022 kJ	280 626				
	Hollandi	108 221 kJ	102 880				
259	Krohvimispeered	—	—	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
270	Vineer	1 206,1	326 520	764	Värnits	73,8	9 085
	Sel.: Inglise	1 104,6	299 240				
271	Vineerist tootlõhjad	187,1	106 535	XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
	Sel.: Prantsuse	58,9	30 150	924	Kaseiin	198,4	108 825
	Saksa	80,7	46 011	1 020	Tuletatud	8,4	7 210
272	Tikutraat	—	—		Sel.: Ühtsriigid	188,6	99 100
275-a	Uksed	8,9	4 500		Inglise	142,5	79 600
	Sel.: Inglise	8,9	4 500			46,2	19 500
275-b	Mööblid	28,2	18 592				
	Sel.: Inglise	24,2	15 742				
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
295	Kaltsud igasugus. (peale villaste)	2 890,2	686 848				
315	Pakkimispaber	44,5	10 086				
316	Rotatsioonipaber	197,6	75 115				
322	Kirjutus- ja trükipaber	1 463,5	398 116				
		763,6	186 187				
X. Puuvill, lina ja muud kiudained							
337	Lina	555,9	782 040				
	Sel.: Inglise	456,2	693 362				
	Belgia	219,1	339 032				
		132,2	201 012				

Tab. 4. Väliskanbandus mais 1928 a. (tolliamette järele). — *Commerce extérieur en mai 1928 (par les bureaux de douane).*

	Tallinna	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haap- sala	Kures- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1000 kg { Sissevedu—Importation	31 707	1 899	3 228	351	0,0	0,0	14	501	50	37 750
{ Väljavedu—Exportation	25 395	1 040	21 348	1 568	5 925	583	2 201	5 691	2 136	65 887
Üldtähtkalk—Total de l'importation et de l'export.	57 102	2 939	24 576	1 919	5 925	583	2 215	6 192	2 186	103 637
Kroonides { Sissevedu—Importation	9 609 930	358 141	342 094	90 334	247	40	4 930	41 004	18 218	10 464 838
{ Väljavedu—Exportation	8 797 373	476 844	1 359 093	86 154	89 136	94 404	105 098	259 067	265 945	11 532 614
Üldtähtkalk—Total de l'importation et de l'export.	18 407 303	834 485	1 701 187	176 488	89 383	94 444	109 928	300 071	284 163	21 997 452

Tab. 5. Tolliamette tulud mais 1928 a. (tuh. kr) — *Recettes douanières en mai 1928 (1000 kr.)*

	Mai—Majs			I. IV. — I. VI.		
	1928 a.	1927 a.	1926 a.	1928 a.	1927 a.	1926 a.
Sisseveotoll—Droit d'importation	1 660	1 496	1 319	3 260	2 866	2 668
Väljaveotoll—Droit d'exportation	59	89	188	123	185	319
Lisatoll—Accidents	3	6	5	6	8	8
Kantsleimaks—Taxe de bureau	13	4	3	22	7	6
Trahvid—Amendes	3	1	1	4	3	5
Mitmesugused—Autres recettes	10	12	8	19	22	17
Kokku—Total	1 748	1 608	1 524	3 434	3 091	3 023
Ladumaks—Droit de magasinage	9	8	10	18	17	19
Sadamamaks—Droits de port	113	116	95	176	178	174
Kraana tarvit. m.—Droits pour l'emploi des grues	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	122	124	105	194	195	193

Tab. 6. Riigiraudteed aprillis 1928 a. — Chemins de fer unis en avril 1928.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järele — Données principales d'après les districts du réseau.

	Rongide arv Nombre de trains	Arakasutud läbilaskevõimaluse % % de l'expl. de la capacité	Reisija-km üldarv (tuh.) Voyageurs-km (milliers)	Sellest III kl. (tuh.) Dont III cl. (milliers)	Istekohatade arvu kasutamise % % des places occupées	Tühjade kaubavagunite % % des wagons à marchandises non chargés	Laaditud kaubavagunite keskmine teljekoorem*) Charge moyen pour un wagon à marchand. chargé	Kaubarongi keskmine kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de marchand.	Kaubarongi keskmine telgede arv Nombre moyen d'esieux pour un train de marchand.
a) Laiarööpalised teed — Voie large									
Aururonges	—	—	15 818	14 691	52,4	—	—	—	—
Sellest: Paldiski—Keita	72	17,1	77	76	17,5	31,21	4,49	—	—
Haapsalu—Keila	134	22,3	807	772	29,8	20,20	2,83	235	47,07
Keila—Tallinna	306	9,27	1 002	980	66,2	16,81	3,77	194	33,20
Tallinna—Tapa	590	70,24	3 829	3 457	58,0	25,02	5,06	549	77,71
Tapa—Narva	340	37,78	2 815	2 888	55,2	31,02	4,57	398	59,97
Tapa—Tartu	276	51,11	3 074	3 334	56,4	23,10	4,42	454	71,08
Tartu—Valga	443	40,22	2 341	2 167	49,0	16,19	3,43	3,85	61,62
Valga—Irboska	122	18,48	1 273	1 217	48,4	20,25	3,57	120	17,04
Mootorvaguneis	148	—	185	185	135,6	—	—	—	—
Elektrironges: Tallinna—Pääsküla	1 672	50,67	2 090	2 090	54,5	—	—	—	—
Kokku — Total	3 277	—	18 093	16 966	52,9	25,51	4,54	462	66,93
Märts — Mars 1928	3 564	—	14 182	13 175	42,9	27,17	5,26	491	65,06
Aprill — Avril 1927 a.	3 159	—	17 757	16 730	57,2	23,73	3,83	465	73,13
1/I — 30/IV 1928 a.	13 543	—	59 673	47 086	45,6	27,41	4,81	367	67,91
b) Kitsarööpalised teed — Voie étroite									
Tallinna—Pärnu	921	—	3 749	3 281	49,4	30,08	4,07	196	76,74
Sellest: Tallinna—Türi	545	—	1 894	1 667	52,5	28,58	3,60	235	96,35
Türi—Mõisaküla	407	—	1 239	1 074	46,9	31,34	5,01	135	45,01
Mõisaküla—Pärnu	391	—	616	540	45,9	33,84	4,52	209	76,90
Haruteedel	1 217	—	1 511	1 432	47,1	32,67	2,13	87	—
Sellest: Liivi—Vääna	120	—	80	80	35,2	24,20	3,24	—	—
Leife—Papiñidu	145	—	140	140	93,3	16,21	1,03	83	50,12
Türi—Tamsalu	249	—	474	439	44,4	39,65	1,80	72	39,00
Riiselja—Orajõe	74	—	95	94	52,5	34,63	5,56	—	—
Mõisaküla—Valga	138	—	304	264	56,0	32,77	1,31	54	29,80
Valga—Mõniste	96	—	149	149	84,0	34,78	5,01	—	—
Sonda—Mustvee	273	—	269	266	60,3	45,54	3,00	96	47,80
Kokku — Total	1 775	—	5 260	4 713	50,7	28,77	3,50	159	66,40
Märts — Mars 1928	2 157	—	4 180	3 686	40,4	28,58	3,71	162	64,50
Aprill — Avril 1927 a.	1 679	—	5 116	4 614	50,1	30,82	3,17	152	71,40
1/I — 30/IV 1928 a.	7 705	—	17 134	15 103	44,3	29,09	3,42	155	65,40

	Laalarööpalised teed—Voie large				Kitsarööpalised teed Voie étroite		
	Aprillis		1/IV—30/IV	1/I—30/IV	Aprillis		1/I—30/IV
	1928	1927	1927/28	1928	1928	1927	1928
2. Kaubavedu — Transport des marchandises							
Saadetiste arv — Nombre des envois	45 256	41 791	45 256	179 653	25 254	20 710	98 934
kaal — poids (tuh. ton.)	131	113	131	610	73	57	295
tn-km (tuh.)	14 227	13 928	14 227	65 125	5 333	4 402	22 062
Sellest: erakaubad — Dont marchandises privées	—	—	—	—	—	—	—
kaal — poids (tuh. ton.)	107	87	107	525	64	57	260
tn-km (tuh.)	11 273	10 107	11 273	54 479	4 781	4 333	19 116
Erakaupadest väikekiirus. — Marchand. privées à petite vitesse	—	—	—	—	—	—	—
kaal — poids (tuh. ton.)	105	85	105	519	63	56	257
tn-km (tuh.)	11 052	9 908	11 052	53 740	4 887	4 255	18 826
3. Pagasivedu — Transport des bagages							
Pakkide arv — nombre	19 275	24 048	19 275	90 465	11 518	9 824	48 248
kaal — poids (tuh. ton.)	0,5	0,6	0,5	2,0	0,3	0,3	1,0
tn-km (tuh.)	35	57	35	186	21	21	80
4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs.							
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	416 563	402 285	416 563	1 327 381	130 291	124 674	419 114
Sellest { Välisühendus — Communie. avec l'étranger	3 472	3 524	3 472	13 666	563	415	2 531
Dont { Kohalik liikumine — Mouvement local	413 091	398 761	413 091	1 813 715	129 728	124 259	416 583
Sellest: I klassis	143	122	143	470	—	—	—
II	8 722	7 839	8 722	31 924	5 907	5 142	21 700
III	407 698	394 330	407 698	1 294 937	124 384	119 532	397 414
Reisija-km üldarv — Voyageurs-km.	18 092 760	17 757 533	18 092 760	59 673 121	5 259 954	5 115 602	17 133 672
Sellest { Elektrirongid — Trains électriques	2 089 358	2 025 245	2 089 358	7 628 165	—	—	—
Dont { Mootorvagunid — Wagons à moteur	184 950	—	184 950	866 183	—	—	—
Reisijaid ühe tee-km peale — Voyageurs par km exploité	26 884	26 388	26 884	83 667	9 376	10 159	32 858
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	53,2	59,1	53,2	54,5	41,5	41,0	42,7
Magamiskaartide üldarv — Cartes pour wagon-lits vendues	4 172	3 750	4 172	15 537	603	600	2 007
Jaamaesiepiletite üldarv — Tickets d'entrée vendus	15 437	15 333	15 437	49 790	2 625	—	8 262
5. Veeretranspordis kasutamise — Exploitation du matériel roulant							
Rongide üldarv — Nombre total de trains	3 277	3 159	3 277	13 548	1 775	1 679	7 705
Rong-km üldarv — Trains-km.	134 151	177 234	134 151	760 940	135 603	124 029	541 268
Sellest reisirongides — Dont trains de voyageurs	137 102	128 720	137 102	551 678	80 944	76 241	315 036
Vedur-km üldarv — Locomotives-km.	168 435	164 261	168 435	697 978	142 327	130 840	567 598
Telg-km üldarv — Essieux-km.	7 117 458	7 376 755	7 117 458	30 172 149	6 819 724	6 760 562	27 345 593
Sellest { Reisivaguneis — Voitures à voyageurs	3 202 740	3 054 898	3 202 740	12 709 802	1 938 421	1 999 334	7 425 891
Dont { Kaubavaguneis — Wagons à marchandises	3 914 718	4 321 852	3 914 718	17 462 347	4 881 303	4 761 228	19 919 702
Keskmine telgede arv rongis — Moyenne des essieux par train	38,65	41,62	38,65	39,65	50,29	54,63	50,52
Sellest { Reisirongides — Trains de voyageurs	30,44	32,03	30,44	31,25	—	47,43	—
Dont { Elektrirongides — Trains électriques	7,90	7,54	7,90	8,06	—	—	—
Segarongides — Trains mixtes	41,54	39,44	41,54	38,61	41,09	40,64	40,80
Kaubarongides — Trains de marchandises	66,93	73,13	66,93	67,91	66,40	71,45	65,47
Kesk. kaubar. kaal — Poids moyen d'un train de marchand.	462	465	462	467	159	152	—

*) Keskmine telje koorem kitsarööpalisel teel on arvestatud paari telje peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus juunis 1928 a.
Mouvement du port de Tallinn en juin 1928.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Sellest—Dont																Laevadega veetud Transport de	
	Üldse Grand total				Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande				Reisijaid (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)
	Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult*)		Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																		
Resti	81	13 302	26	6 815	14	2 301	12	2 083	2	797	—	—	52	3 865	6	445	667	8 525
Sell. aur. — Dont bat. à vap.	36	10 371	17	5 266	12	2 213	11	2 042	—	—	—	—	16	2 779	1	171	663	7 229
Hollandi	2	434	1	90	—	—	—	—	—	—	—	—	1	344	—	—	3	98
Inglise	4	3 850	4	3 850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	483
Kreeka	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läti	1	198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norra	1	253	1	253	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	504
Poola	1	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129
Rumeenia	1	151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	10	2 729	5	1 478	5	1 318	3	884	—	—	—	—	4	1 055	1	238	157	1 507
Saksa	36	22 343	32	19 012	—	—	—	—	21	18 650	21	18 650	9	6 359	5	3 028	451	14 383
Soome	47	21 235	20	7 933	3	291	3	391	5	6 405	3	8 843	39	14 539	14	2 949	2 999	861
Taani	9	6 044	4	2 954	—	—	—	—	1	696	—	—	2	939	1	490	—	1 062
Cehhoslovakia	2	321	—	—	—	—	—	—	1	248	—	—	—	—	—	—	—	—
Cilli	2	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	199	71 985	94	42 348	22	3 910	18	3 253	30	21 796	24	17 493	107	26 651	27	7 156	4 312	27 527
1/1—30/VI 1928	602	313 128	365	227 907	85	24 314	65	15 305	159	110 619	142	95 968	219	77 846	70	28 655	8 202	183 147
Mai 1928	165	76 904	93	56 324	27	4 914	17	3 194	34	23 424	33	22 466	74	23 290	23	9 865	2 122	35 876
Juuni 1927	149	70 055	84	46 998	16	5 400	10	2 078	29	20 774	27	19 796	74	19 834	23	5 031	4 005	28 880
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasõit—Petit cabot.	234	11 343	197	7 691	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 559
II. VALJA LÄINUD — VKLISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																		
Resti	79	12 670	68	10 605	13	2 387	13	2 387	—	—	—	—	57	4 505	48	3 326	264	11 863
Sell. aur. — Dont bat. à vap.	36	10 024	34	9 734	12	2 338	12	2 338	—	—	—	—	17	2 794	15	2 504	263	10 598
Hollandi	1	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	90	—	—	—	—
Inglise	5	4 638	5	4 638	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2 587
Läti	1	198	—	198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	351
Norra	1	253	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola	1	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	280	—	—	23	—
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	196
Rumeenia	1	151	—	151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	9	2 425	5	1 270	2	264	1	52	—	—	—	—	4	1 158	1	215	1	1 278
Saksa	40	24 459	24	15 214	1	108	1	108	14	8 398	13	8 307	15	9 480	5	3 089	561	5 993
Soome	44	20 954	25	10 638	5	486	4	387	6	7 041	5	6 405	39	13 427	16	3 846	1 690	2 181
Taani	7	4 657	7	4 657	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5 091
Öifi	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Kokku—Total	191	71 600	137	48 184	21	3 245	19	2 934	20	15 439	18	14 712	111	23 940	70	10 476	2 551	29 546
1/1—30/VI 1928	601	306 584	451	213 835	103	26 045	93	20 550	100	72 312	90	66 429	244	99 528	147	42 514	6 591	129 382
Mai 1928	172	78 090	118	44 219	37	7 873	33	6 666	24	17 846	20	15 537	76	26 418	44	9 038	2 281	31 793
Juuni 1927	140	62 844	99	39 113	15	2 253	14	2 076	20	14 576	16	13 534	69	20 865	40	6 182	4 087	22 743
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasõit—Petit cabot.	221	9 863	87	5 067	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 015

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 31 mail 1928 (1000 Ekr.).
Situation financière de la Banque d'Estonie le 31 mai 1928 (1000 Ekr.).

	1000 Ekr.			%			1000 Ekr.			%			
	31. V.	30. IV.	31. III.	31. V.	30. IV.	31. III.	31. V.	30. IV.	31. III.	31. V.	30. IV.	31. III.	
Aktiva							Passiva						
Kattevara—Actif:							Põhikapital—Capital						
kuld rahas ja kangides—or (mon- nayé et en barre)	10 291	10 281	10 281	14,6	14,2	13,9	5 000	5 000	5 000	7,1	6,9	6,8	
välisraha—billets étrangers	27 404	28 012	29 247	38,9	38,8	40,0	1 963	1 963	1 963	2,8	2,7	2,7	
Vahetusraha—Change en circulat.	722	759	764	1,0	1,0	1,0	A. Pangatähed liikvel — Billets de banque en circulation						
Sisevekslid—Effets payables en Est.	9 183	9 004	8 903	13,0	12,5	12,1	37 139	39 033	38 826	52,7	54,1	52,8	
a) kaubavekslid—effets commerc.	7 920	7 858	7 791	11,2	10,9	10,6	22 518	21 145	22 279	32,0	29,3	30,3	
b) põllumajandusl.—effets agricol.	1 168	1 033	944	1,7	1,4	1,3	B. Jooksvad arved—Compt. courants	2 122	1 852	2 436	3,0	2,6	3,3
c) metsatööstusl.—effets forest.	95	133	168	0,1	0,2	0,2	a) valitsuse—de gouvernement	16 818	14 897	14 090	23,2	20,6	19,2
Laenuid—Avances:							b) pankade—des banques	2 122	1 852	2 436	3,0	2,6	3,3
valitsusele—au gouvernement	18 069	19 328	19 287	25,7	26,8	26,2	c) teised—autres	4 078	4 396	5 753	5,8	6,1	7,8
teistele*)—autres	—	—	—	—	—	—	Muud passivad—Passifs divers	3 843	5 078	5 439	5,4	7,0	7,4
Kinnis- ja vallasvara—Immeubles et mobiliers	1 859	1 858	1 358	1,9	1,9	1,8							
Muud aktivad—Autres actifs	3 429	3 502	3 667	4,9	4,8	5,1							
70 457 72 219 73 507	100	100	100	100	100	100	70 457 72 219 73 507	100	100	100	100	100	

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega 68,19%.

*) Avec cargaison.

1) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene mitte üle Kr. 15 000 000.—.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis
1 aprillil ja 1 märtsil 1928 a.

Situation financière des banques privées et des principales
banques coopératives au 1 avril et 1 mars 1928.

	20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.		20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.	
	1/IV	1/III	1/IV	1/III	1/IV	1/III	1/IV	1/III
1000 kr.					%o/o			
Aktiva—Actif								
1. Kassa—Caisse	1 158	1 035	206	233	1,2	1,2	0,8	1,0
2. Jooksvad arved teisis rahaasutis <i>Comptes courants</i>	1 076	812	1 739	1 755	1,1	0,9	7,1	7,5
a) Sellest Eesti pangas—Dont la <i>Banque d'Estonie</i>	361	324	0,4	0,4
3. Pt. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	2 234	1 847	1 945	1 988	2,3	2,1	7,9	8,5
4. Panga päralit olevad väärtused— <i>Effets en portefeuille</i>	1 256	1 203	62	56	1,3	1,3	0,3	0,2
a) Väärtpaberid— <i>Effets</i>	906	907	49	44	0,9	1,0	0,2	0,2
Sellest börsil koteeritavad— <i>Dont effets cotés à la Bourse</i>	110	110	0,1	0,1
b, c) Väljamaa rahad, kallismetallid, öökid ja maksukäs. välisvaluutas— <i>Métaux précieux et effets en valeurs étrangères</i>	350	296	13	12	0,4	0,3	0,1	0,0
5. Laenu— <i>Prêts</i>	66 255	60 982	17 462	16 896	69,0	67,9	71,3	71,1
a) Diskonteerit. vekslid— <i>Escomptes</i>	25 823	23 348	8 914	8 204	26,9	26,0	36,4	34,9
Sellest sisetama vekslid— <i>Dont du pays</i>	18 123	16 741	18,9	18,6
b) Tähtajal. laenu— <i>Prêts termin.</i>	1 743	1 724	5 019	4 826	1,8	1,9	20,5	19,7
Kto-krt. laenu— <i>Autres prêts</i>	38 689	35 910	3 529	3 866	40,3	40,0	14,4	16,5
6. Garantide deebitorid— <i>Débit. de gar.</i>	11 439	10 735	653	619	12,0	12,0	2,7	2,6
7. Korrespondendid— <i>Correspondants</i>	4 952	5 001	1 251	1 195	5,2	5,2	5,1	5,1
a) Sisemaa—en Estonie	1 637	1 048	539	752	1,7	1,8	2,2	3,2
Loro	1 437	1 529	685	418	1,5	1,7	2,8	1,8
Nostro	265	270	2	0	0,3	0,3	0,0	0,0
b) Väljamaa—à l'étranger	1 613	2 148	25	25	1,7	2,4	0,1	0,1
Nostro	72	79	127	128	0,1	0,1	0,5	0,6
Protestid	1 926	1 760	31	32	2,0	2,0	0,1	0,1
8. Osakondade arved— <i>Succursales</i>	5 388	5 446	544	544	5,6	6,1	2,2	2,3
9. Kinnisvara— <i>Immuebles</i>	444	442	111	111	0,5	0,5	0,5	0,5
10. Vallasvara— <i>Mobiliers</i>	793	481	224	138	0,8	0,5	0,9	0,6
11, 13. Jooksvad kulud, makstud ja komisj.— <i>Frais courants, intérêts et commissions payés</i>	896	923	179	171	0,9	1,0	0,7	0,7
12. Üleminevad summad— <i>Actifs transitaires</i>	302	303	1 913	1 808	0,3	0,3	7,8	7,7
15. Muud aktiivid— <i>Actifs divers</i>	—	—	1 680	1 547	—	—	6,8	6,6
a) Liikmete vastutus ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	95 999	89 802	24 502	23 486	100	100	100	100

	20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.		20 erapanka 20 bang. privées		21 ühispanka 21 bang. coopér.	
	1/IV	1/III	1/IV	1/III	1/IV	1/III	1/IV	1/III
1000 kr.					%o/o			
Passiva—Passif								
1. Panga kapitalid— <i>Capitiaux et réserves</i>	10 289	10 256	1 645	1 589	10,7	11,4	6,7	6,8
a) Sisemakstud aktsiakapital (osakap.)— <i>Capital versé</i>	7 693	7 693	1 256	1 218	8,0	8,8	5,1	5,2
b) Tagavarakapital— <i>Réserves</i>	1 942	1 930	245	226	2,0	2,1	1,0	1,0
c) Muu erikapital— <i>Réserves spéciales</i>	654	633	144	145	0,7	0,7	0,6	0,6
2. Hoiumummad— <i>Dépôts</i>	39 005	37 414	15 529	14 706	40,6	41,7	63,4	62,6
a) Tähtajal. hoiumummad— <i>Dépôts terminables</i>	9 471	8 905	6 225	5 979	9,9	9,9	25,4	25,4
b) Jooksvad arved— <i>Comptes courants</i>	27 863	26 931	9 029	8 496	29,0	30,0	36,9	36,2
c) Kontokorrentarvete krediiditasulad— <i>Autres dépôts</i>	1 671	1 578	275	230	1,7	1,8	1,1	1,0
3. Rediskont— <i>Réescoupte</i>	9 498	8 007	636	539	9,9	8,9	2,6	2,3
a) Sellest maksukohaga sisemaal— <i>Dont payables à l'intérieur du pays</i>	1 829	1 624	1,9	1,8
b) Väljaarved teisis asut. — <i>Créditeurs</i>	5 070	4 482	1 830	1 802	5,3	4,9	7,5	7,7
a) Sellest sisetama krediiditasulis— <i>Dont établissements du pays</i>	3 607	3 559	3,7	4,0
5. Pt. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	14 568	12 439	2 466	2 341	15,2	13,9	10,1	10,0
6. Korrespondendid— <i>Correspondants</i>	12 904	11 773	940	1 229	13,4	13,1	3,9	5,2
a) Sisemaa—en Estonie	2 040	1 784	510	476	2,1	2,0	2,1	2,0
Loro	1 828	1 675	395	714	1,9	1,9	1,6	3,0
Nostro	567	540	0,6	0,6
b) Väljamaa—à l'étranger	8 498	7 774	35	39	8,8	8,6	0,1	0,2
Nostro	1 167	566	14	30	1,2	0,6	0,0	0,1
Protestid	312	327	137	167	0,3	0,4	0,5	0,7
7. Väljamaksmata %o/o restant à payer	71	49	87	41	0,1	0,1	0,3	0,2
8. Väljamaksmata osakasu— <i>Dividendes restant à payer</i>	1 567	988	716	442	1,7	1,1	2,9	1,9
9. Garantide kreditorid— <i>Créditeurs de garanties</i>	11 059	10 794	653	619	11,5	12,0	2,7	2,6
10. Osakondade arved— <i>Succursales</i>	1 979	1 873	31	32	2,1	2,1	0,1	0,1
11. Saadud prote. ja muud tulud— <i>Intérêts et commissions reçus</i>	563	992	114	203	0,6	1,1	0,5	0,9
12. 1927 a. jagamata puhaskasu— <i>Bénéfice net.</i>	802	738	165	166	0,8	0,8	0,7	0,7
13. Muud passivad— <i>Passifs divers</i>	1 713	1 648	2 025	1 922	1,8	1,8	8,3	8,2
a) Amortisatsioonkapital ²⁾	1 159	1 159	221	215	1,2	1,3	0,9	0,9
b) Liikmete lisakohustus ³⁾	—	—	1 680	1 548	—	—	6,8	6,6
Kokku—Total	95 999	89 802	24 502	23 486	100	100	100	100

1) Responsabilité des membres. 2) Capital d'amortissement. 3) Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 11. Üksikute pankade
äriseisu summad 1 aprillil
ja 1 märtsil 1928 a.

Montant des bilans des banques
au 1 avril et 1 mars 1928.

	I. IV. tuh. kr.		I. III. tuh. kr.	
Erapangad—Banques privées				
G. Scheel ja Ko.	24 953	23 972		
Tallinna krediitbank a/s.	20 989	19 288		
Eestimaa õstus- ja kaub.-bank	9 920	9 699		
Tartu pank	7 229	6 736		
Tallinna aktsiapank	6 135	5 227		
Kommertsbank	5 409	4 445		
Tallinna linnapank	4 351	4 154		
Eesti laenupank a/s.	2 809	2 775		
Eesti-Vene pank	2 612	2 344		
Sakala pank	2 096	2 027		
Kaubapank a/s.	1 808	1 782		
Pärnu pank	1 732	1 634		
Pärnu krediitbank	1 435	1 482		
Viru pank	913	872		
Valga pank	913	853		
Tartu õstuspank	865	854		
Rosen ja Ko	526	481		
Tartumaa pank	509	489		
Tartu linnapank	614	508		
Võru pank	187	180		
Kokku—Total	95 999	89 802		
Tähtsamad ühispangad—Principales banques coopératives				
Eesti rahvapank	4 071	4 062		
Eesti laenu- ja hoiumühisus				
Tartus	3 157	3 118		
Tartu majajoonikkude pank	2 418	2 340		
Kolmas Tartu laenu- ja hoiumühisus	2 407	2 227		
Viljandi ühispank	1 598	1 510		
Tallinna majajoonikkude pank	1 780	1 668		
Rakvere ühispank	1 034	974		
Tallinna laenu- ja hoiumühisus	938	870		
Pärnu Eesti laenu- ja hoiumühisus	829	799		
Võru ühispank	713	654		
Jõgeva ühispank	691	680		
Paide ühispank	725	651		
Põltsamaa ühispank	586	551		
Tallinna juudi ühispank	806	792		
Narva ühispank	459	442		
Põlupidajate ühispank	520	415		
Põhja-Eesti ühispank	383	421		
Saarde laenu-hoiumühisus	427	422		
Võhma ühispank	346	323		
Saarte ühispank	375	356		
Petseri laenu-hoiumühisus	235	211		
Kokku—Total	24 502	23 486		
Arvestatud pankade üksikasjaline äriseis v. E. St. nr. 67 (6) lhk. 364–365, (äriseis 1. jaan. peale).				
Données sur la situation séparément pour chaque banque v. Rec. nr. 67 (6) page 364–365 (au 1 janvier 1927).				
Märkus: Äriseisudes I. IV, I. V, I. VI ja I. VII 1927 a. (E. St. 68 (7), 69 (8), 70 (9)) on korrespondentarvete nimetus nomenklatuuris ebaõiges järjekorras trükitud; see peaks olema (Aktivas ja Passivas):				
Korrespondendid				
a) Sisemaa	Loro	Nostro		
b) Väljamaa	Loro	Nostro		

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil juunis 1928 a.
Cours du change à Tallinn (Reval) en juin 1928.

Börsi koost- olekute päevad	New-York 100 \$ (dollar)		London 100 £ (Ingl. nl.)		Berlin 100 Saksa mk.—Mark allemand		Helsinki 100 Soome mk. Mark fin.		Paris 100 Prants. fr. Franc fr		Bruxelles 100 Belga Belga		Zürich 100 Hclv. fr. Franc swis- se		Milano 100 Itaalia liira La lire		Stockholm 100 Rootsi kr. Cour. sub- dotise		Kjöbenhavn 100 Taani kr. Cour. da- noise	
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.
	1. . .	372	373	1817	1822	89,05	89,65	9,35	9,40	14,65	14,90	51,95	52,45	71,70	72,30	19,60	20,00	99,85	100,45	99,90
2. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
4. . .	"	"	"	"	88,95	89,55	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
5. . .	"	"	1816	1821	"	"	"	"	"	"	51,90	52,40	"	"	"	"	99,80	100,40	99,85	100,45
6. . .	"	"	"	"	88,90	89,50	"	"	"	"	51,95	52,45	"	"	"	"	"	"	99,80	100,40
7. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11. . .	"	"	"	"	88,85	89,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
12. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	19,55	19,95	"	"	99,80	100,40
13. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,65	72,25	"	"	99,80	100,40	99,75	100,35
14. . .	"	"	"	"	88,90	89,50	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
15. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,70	72,30	"	"	99,85	100,45	99,80	100,40
16. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,00	52,50	"	"	19,60	20,00	99,80	100,40	99,80	100,40
18. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	51,95	52,45	"	"	19,55	19,95	99,85	100,45	99,75	100,35
19. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,75	72,35	"	"	"	"	"	"
20. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,70	72,30	"	"	"	"	"	"
21. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. . .	372,25	373,25	"	"	89,95	89,55	"	"	"	"	52,00	52,50	71,75	72,35	"	"	"	"	"	"
23. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,80	72,40	19,60	20,00	"	"	99,70	100,30
26. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,90	100,50	99,80	100,40
27. . .	"	"	"	"	89,00	89,60	"	"	"	"	"	"	"	"	19,55	19,95	99,80	100,40	99,70	100,30
28. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,85	100,45	99,75	100,35
29. . .	372,50	373,50	"	"	89,05	89,65	"	"	"	"	"	"	"	"	19,60	20,00	99,90	100,50	99,80	100,40
30. . .	372,25	373,25	"	"	88,95	89,55	"	"	"	"	"	"	71,75	72,35	"	"	"	"	99,80	100,40
Keskmine Juuni 1928	372,09	373,09	1816	1821	88,84	89,54	9,35	9,40	14,65	14,90	51,96	52,46	71,72	72,32	19,58	19,98	99,85	100,45	99,79	100,39
Mai 1928	372,03	373,03	1816	1821	89,03	89,59	9,36	9,40	14,65	14,90	51,93	52,43	71,71	72,31	19,60	20,00	99,82	100,42	99,82	100,42
1/1-30/IV-28	372,12	373,12	1815	1820	88,89	89,48	9,36	9,40	14,65	14,90	51,91	52,41	71,68	72,28	19,64	20,04	99,88	100,48	99,73	100,33
Juuni 1927	372,00	373,00	1807	1822	88,40	89,40	9,37	9,47	14,45	15,20	51,50	53,00	71,75	72,75	20,69	21,44	99,89	100,74	99,50	100,50

Jours de place	Oslo 100 Norrskr. Cour. norvè- gienne		Praha 100 C.-slov. kr.—Cour. teh.-slov.		Amsterdam 100 Hol. kuldenni Florin		Riga 100 Latti Lat		Meskva 100 Cerv. r.) Tehervon. rouble		Wien 100 Aus. s. Shilling autrichien		Budapest 100 Ungari pengò P.hongrois		Warszawa 100 siotti Zloty		Kannas 100 l. Lit		Danzig 100 kuldenni		E.V.võl- dulane Emp.r. de l'Etat	
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.
	1. . .	99,80	100,30	11,05	11,25	150,20	151,00	71,95	72,45	191,25	192,75	52,35	52,95	65,00	65,70	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,60
2. . .	99,55	100,25	"	"	150,25	151,05	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
4. . .	99,60	100,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
5. . .	99,55	100,25	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	64,95	65,65	"	"	"	"	"	"	"	"
6. . .	"	"	"	"	150,15	150,95	71,90	72,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
7. . .	"	"	"	"	"	"	71,95	72,45	191,50	193,00	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
8. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
9. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
11. . .	"	"	"	"	150,10	150,90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
12. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
13. . .	99,50	100,20	"	"	"	"	71,90	72,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
14. . .	99,55	100,25	"	"	150,05	150,85	"	"	"	"	52,30	52,90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
15. . .	"	"	"	"	150,10	150,90	"	"	"	"	52,35	52,95	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
16. . .	"	"	"	"	"	"	71,95	72,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
18. . .	"	"	"	"	"	"	71,90	72,40	"	"	"	"	64,90	65,60	"	"	"	"	"	"	"	"
19. . .	99,50	100,20	"	"	150,05	150,85	"	"	191,25	192,75	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
20. . .	99,55	100,25	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
21. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	191,50	193,00	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
22. . .	"	"	"	"	150,15	150,95	71,95	72,45	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
23. . .	"	"	"	"	150,05	150,85	71,90	72,40	"	"	52,40	53,00	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,45	53,05	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
26. . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,40	53,00	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
27. . .	"	"	"	"	150,00	150,80	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
28. . .	"	"	"	"	149,95	150,75	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
29. . .	99,60	100,30	"	"	150,10	150,90	71,95	72,45	"	"	52,45	53,05	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"
30. . .	99,55	100,25	"	"	150,00	150,80	71,90	72,40	"	"	"	"	64,95	65,65	"	"	"	"	"	"	"	"
Moyenne Juini 1928	99,55	100,25	11,05	11,25	150,10	150,90	71,92	72,42	191,43	192,93	52,37	52,97	64,94	65,64	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,60	1,70
Mai 1928	99,61	100,36	11,04	11,24	150,12	150,92	71,92	72,43	191,31	192,81	52,35	52,95	64,96	65,66	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,59	1,69
1/1-30/IV-28	99,31	100,09	11,04	11,24	149,96	150,76	71,88	72,38	191,86	193,36	52,39	52,99	65,05	65,75	41,50	42,70	36,71	37,31	72,68	73,28	1,50	1,66
Juuni 1927	96,64	98,14	11,00	11,25	149,19	150,69	71,50	72,50	189,50	193,50	52,50	54,00	65,25	66,75	40,00	43,00	—	—	—	—	1,30	1,35

Peale selle noteeriti: Eesti hüpoteekpanga pantlhed, 8%, nominaal väärtus kr.1. — 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 ja 12 juunil — ostj. 0,81 ning 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29 ja 30 juunil — ostj. 0,84, müüjad 0,86. Ekr = couronne d'Estonie, egale 100/243 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs). *) Čekk.

Tab. 24. Suurmüügihinnad mais ja juunis 1298 a.
Prix de gros en mai et en juin 1928.

Hinnad kroonides — Prix en Ekr.	Juuni	Mai		Juuni	Mai
	1928 a.	1928 a.		1928 a.	1928 a.
<i>Ekr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)</i>	1	2		3	4
Toiduained ja loomatolt — Denrées alimentaires et fourrage					
1. Rukis, Ameerika—Seigle d'Amérique	3,80	3,98	77. Puuvillane riie, Bjas.—Cotonnade	0,47	0,47
2. Saksas — d'Allemagne	—	—	78. " Mitkal, —	0,35	0,35
3. Nisu, Eesti—Froment du pays	—	—	79. Paber, rotatsioon—Papier roulé	4,40	4,40
4. Vene— de Russie	—	—	80. Tallanahk, Eesti nahast—Cuir à semelles du pays	68	68
5. Oder, toidu—Orge	3,73	3,73	81. " Ameer. nahast I s.—Cuir d'Amér. I s.	74	74
6. Kaer, toidu Eesti—Avoine du pays	—	—	82. " " II s.— " " II s.	69	69
7. " väljamaa — étrangère	3,37	3,33	Ehitusmaterjalid—Matériel de construction		
8. " seemne, — Avoine (pour semence)	—	3,63	83. Tsement, Portland, Port-Kunda—Ciment d. Portland	8,75	8,75
9. Rukkijahu—Farine de seigle	4,10	4,20	34. " Aseri—	8,75	8,75
10. Rukkipiil— blutée	5,31	5,33	35. Kriit, toores—Craie brute	—	—
11. Nisuj, Ameerika, söre—Farine de from. amér. I s.	8,08	8,08	36. " pestud— lavée	1,20	1,23
12. Nisuj, Ameer. pehme, kõrg. s. II "	8	8	37. Asfalt—Asphalte	1,35	1,35
13. Kartulid, ekspord—Pommes de terre (d'export.)	1,14	1,31	38. Lubj—Chaux	0,47	0,47
14. " pilrituse— " pour alcool	—	—	39. Lubi—kivid — Plâtre en morceaux	0,25	0,25
15. Kartulihelbed—Flocons de pommes de terre	—	—	90. " jahvatatud — " moulu	0,40	0,40
16. Kartulitärklis — Supérieur—Fécule de pom. de terre	7,25	7,25	91. " krovvimise — " pour ouvrages en stuc.	0,65	0,65
17. Herved, roh., Eesti—Pois verts du pays	—	—	92. Telliskivid I s.—Briques I sorte	—	—
18. " Hollandi—Pois verts d'Hollande	—	—	Metallid—Métaux		
19. Odratanguid—Grain d'orge	—	—	93. Raud, sordi —Fer en espèces	2,28	2,28
20. Pim, pudeleis—Lait en bouteilles	—	—	94. " lat — lingots	—	—
21. Või, meierei, ekspord—Beurre de ferme (d'export.)	44	45	95. " viis — Ferraille	3,40	3,40
22. " siseturu —	—	—	96. " plekk—Tôle de fer	3,70	3,70
23. Margariin, väljamaa—Margarine étrangère	20,40	20,40	97. " tsingitud—Tôle de fer zingée	6	6,10
24. Juust "sveitsi", Eesti—Fromage "suisse" du pays	29	29	98. " talad (T)—Sommières en fer	2,38	2,38
25. " "hollandi" " " "hollandais" "	—	—	99. Teras, vedru—Acier à ressort	4,70	4,70
26. Kaseiin—Caséine	13,75	13,75	100. " tööriistade—Outils en acier	13	13
27. Munad, eksp. I s.—Oeufs (d'exp.) I s.	106	115	101. " talle—Aimant	—	—
28. " II s.—Oeufs d'exportation II s.	108	108	102. Malm—Fonte de fer	—	—
29. Suhkur, peen., Dantzig—Sucre en poud., de Dantzig	—	—	103. Inglitina—Étain	98	98
30. " Saksas — " d'Allem.	—	—	104. Seatina—Plomb	10,75	10,75
31. " Ameerika — " d'Amér.	—	—	105. Vaskplekk, punane—Tôle de cuivre, rouge	33,25	33,25
32. " Č. Slov. — " de T. Slovaq.	6,61	6,76	106. " valge — " blanche	32,25	32,25
33. " Belgia — " Belgique	6,55	6,66	107. Tsinkplekk — " de zinc	16	16
34. " Poola — " Pologne	6,40	6,40	Kütiteained, õlid ja nende saadused—Combustibles, huiles et leurs produits		
35. " Jaava — " Java	7,75	7,75	108. Segapuud—Bois mixtes	—	—
36. Siirup, kartuli, 42%—Strop de pom. de terre 42%	7,50	7,50	109. Kivisüsi auru, Yorkshire—Houille de Yorkshire	0,41	0,41
37. Glükooos—Glucose	—	—	110. " Newcastle—Houille de Newcastle	0,41	0,41
38. Tee, lahtine, Pekoe broken, Java—Thé	83	83	111. " sepa—Houille de forge	0,42	0,44
39. " "Orange Pekoe, " —	90	90	112. Koks, valu—Coke de fonte	—	—
40. " "Tseilon, " —	46	46	113. gaasi—Coke de gaz	0,65	0,65
41. " Moming Hiina—	47	47	114. Põlevkivi, I s. A.—Schiste combustible I sorte A.	0,10	0,10
42. Kohvi, Rio, Santos—Café de Rio, Santos	64	64	115. " II s.— " II "	0,08	0,08
43. Kesk-Ameerika sordid—Cité d'Amér. Centr.	24	24	116. " III s.— " III "	0,05	0,05
44. Kakao, Ingliise—Cacao d'Angleterre	20,50	20,50	117. Põlevkiviõli—Houille de schiste combustible	1,70	1,70
45. " Ameerika—Cacao d'Amérique	30	30	118. Natta, Vene—Naphte de Russie	2,33	2,33
46. " Hollandi — d'Hollande	5,92	6,11	119. " Ameerika—Naphte d'Amérique	2,06	2,10
47. Riis, Burma II — Riz de Burma II	0,51	0,53	120. Petrooleum, Vene—Pétrole de Russie	2,75	2,98
48. Sool, lahtine, Saksas—Sel d'Allemagne	—	—	121. " Ameerika—Pétrole d'Amérique	4,78	4,80
49. " Vene — de Russie	—	—	122. Bensin, Vene—Benzine de Russie	4,86	4,90
50. " Hispaania—Sel d'Espagne	—	—	123. " Ameerika—Benzine d'Amérique	4,55	4,55
51. Heeringad, Yarmouth, Maties — Harengs d. Yarm.	49	48	124. Masinaõli, Vene—Huile à grass. d. Rus.	5,05	5,05
52. " Matifuls—	53	52	125. " Ameerika — " d'Amérique	—	—
53. " Šoti, Maties—Harengs d'Écosse	44	44	Väetisained — Engrais		
54. " Matifuls—	52	52	126. Superfosfaat, 18—20%—Superphosphate 18—20%	5,60	5,60
55. " Norra — de Norvège	29	28	127. Toomasjahu, 16—17%—Scotté Thomas 16—17%	5,10	5,10
56. " Islandi — d'Islande	16,13	16,95	128. Kaalitsool, 30%—Sel de potasse 30%	—	—
57. Sealih I s. — Viande de porc I sorte	10	10,35	129. " 40% — " 40%	9,90	9,90
58. Pekk — Lard I sorte	—	—	130. Kainiit, 12%—Cainite 12%	4,90	4,80
59. Loomaliha I s.—Viande de boeuf I sorte	—	—	131. Eesti fosforiit, 25—27%—Phosphor. du pays 25—27%	5	5
60. Ristikhein—Trèfle	—	—	132. Salpeeter, Norra—Salpêtre de Norvège	19	19
61. Aasahain—Foin des prés	3,30	3,35	133. " Čilli — " de Chili	17	17
62. Olikoogid, linaseemne—Tourteaux de graines d. lin	3,15	3,26	Värvid ja muu keemiakaup — Matières tinctoriales et autres produits chimiques		
63. " päevalille — de tournesol	—	—	134. Nigrosiin, veeuslav, väljam.—Nigrosine fondante	88	96
64. " puuvilla — de coton	—	—	135. Tsinkvalge, väljamaa—Blanc de zinc, étranger	13,30	13,75
65. " sooja — de soya	—	—	136. Thnavalge, " — plomb	13,85	13,62
66. " palmi — de palme	2,50	2,53	137. Ooker, " — Ocre étrangère	3,72	4,05
67. Nisukliid—Sons de froment	—	—	138. Pesusooda—Soude	1,65	1,76
68. Rukkikliid—Sons de seigle	—	—	139. Seebikivi, Ingliise—Pierre de savon d'Angleterre	4,95	4,90
Linaseeme, lina, riie, paber ja nahk—Graines de lin, lin, tissus, papier et cuirs					
69. Linaseeme, 511 90%—Graines de lin, 90%	—	—	140. Tuletikud—Alumettes	118	123
70. " külvil — Graines de lin p. semence	—	—	Hinnad on antud puuda kohta peale märgitute — Les prix sont indiqués par poud etc. les cas marqués et après: 1) liiter—litre,		
71. Lina, Liivi, R—Lin de Livonie, R	24,25	25,75	2) kast 1440 tk.—boite à 1440. 3) tünn — baril, 4) arssin—archine, 5) 10 puuda 10 naela — 10 pouds 10 livres, 6) tubat—mille, 7) 100 kg,		
72. " Petseri, R — de Pétseri, R	26,75	28,08	8) 75 kg. 9) 500 pakki—500 paquets.		
73. " Võru, R — de Võru, R	25,25	27,12			
74. " Tartu, R — de Tartu, R	24,25	25,75			
75. Takud, Codilla I —Étoupe de Codilla I	—	—			
76. " II — " II	—	—			

Hinnad on antud puuda kohta peale märgitute — Les prix sont indiqués par poud etc. les cas marqués et après: 1) liiter—litre, 2) kast 1440 tk.—boite à 1440. 3) tünn — baril, 4) arssin—archine, 5) 10 puuda 10 naela — 10 pouds 10 livres, 6) tubat—mille, 7) 100 kg, 8) 75 kg. 9) 500 pakki—500 paquets.

Tab. 27—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜÜGINDEKSID 1913—28 (geom. keskm.)
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros en valeurs or 1913—28 (moyenne géom.)

Keskmiseil aast. Moyenne annuel			1928 a.			Juuni 1927
1925	1926	1927	April	Mai	Juuni	

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID
N-indices du coût de la vie
A. (1913 = 100)

1. Toitus—Alimentation	118	118	112	121	121	120	115
2. Korter—Logement	31	31	40	52	52	52	31
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	83	76	80	81	81	81	81
Puud—Bois	91	81	83	81	81	81	84
Elekter—Electricité	43	43	43	43	43	43	43
Petrooleum—Pétrole	78	74	89	89	83	83	89
Tuletikud—Allumettes	71	55	53	87	122	122	52
4. Riietus—Habillemeht	151	149	147	150	150	147	150
Riie—Etoffe	121	120	120	120	120	120	120
Õmblemine—Couture	150	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	170	159	148	153	155	155	148
Jalatsid—Chaussures	178	181	181	187	187	187	181
5. Puhastus—Hygiène et nettoyage	100	99	95	100	100	94	100
Seep—Savon	152	146	123	109	109	109	117
Saun—Bain	52	52	52	73	73	52	52
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105	105
Juukseõlõikus—Coupe de cheveux	121	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	75	77	78	78	78	78	78
Tall-Nõmme pil. hind—Chem. de fer	72	75	79	79	79	79	79
Tramm—Tramway	70	70	70	70	70	70	70
Postitarifi—Tarif postal	82	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94	94
8. Lõbusus—Divertissements	138	142	142	143	143	143	142
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46	46
Tubak—Tabac	169	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	140	142	142	153	153	153	142
9. Muud kulud—Autres dépenses	91	90	92	97	97	97	90
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	107	106	105	113	113	112	104

B. (1922 = 100)

Toitus—Alimentation	123	122	117	126	126	125	120
Korter—Logement	136	136	175	227	227	227	136
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	93	84	89	90	90	90	90
Riietus—Habillemeht	107	106	105	107	107	107	105
Puhastus—Hygiène d. corps et nettoyage	107	106	102	107	107	107	101
Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	134	136	140	140	140	140	140
Haridus—Instruction	141	141	141	141	141	141	141
Lõbusus—Divertissements	128	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	120	119	122	129	129	129	119
Üldindeks—N.-ind. général	120	118	117	126	126	126	116

Tab. 28. SUURMÜÜGINDEKSID (kaalumata keskm.)

Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).
A. (1913 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'importation							
Toiduained—Denrées aliment.	112	108	110	113	113	111	114
Sellest koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	84	83	84	82	82	81	86
Sõdaained—Denrées fourragères	180	154	156	193	194	194	162
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	103	99	94	87	88	87	94
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total	115	109	108	108	109	108	110

Väljaveetavad ained—Articles d'exportation							
Toiduained—Denrées aliment.	126	114	108	130	127	122	102
Tööstussaadused—Matières premières et produits industriels	129	121	127	137	142	141	125
Lina—Lin	220	143	184	249	243	229	180
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total	135	120	122	142	143	139	119
Üldindeks—Nombre-indice général	124	114	114	123	123	121	114
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	118	110	109	120	119	116	109
Tööstussaadused—Dont matières prem. et prod. industr.	114	108	107	108	110	110	108

B. (1922 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	106	100	99	100	100	99	101
Väljaveetavad ained—Articles d'export.	114	101	103	120	121	117	100
Üldindeks—N.-ind. général	109	101	101	109	109	107	101

Hinnamuutused 1928 a. juunis eelmise kuuga võrreldes:

Elumaksumusindeksid		Kallinenud:		Odavnenud:	
		mai juuni		mai juuni	
Rukkijahu	450 480	ent. pd.	Kartulid	180	163
Porrandid	5 6	ni.	Pilm	18	16
Kaalikad	5 8	"	Võl, meierei	118	115
Sibulad	18 25	"	Lambaliha	48	46
Loomaliha	44 45	"	Räimed, värsked	12	11
Sealiha	51 53	"			
Vaskaliha	26 28	"			
Kilud, värsked	10 12	"			
Haugid	21 25	"			

Suurmüügindeksid

Kallinenud:		Odavnenud:	
mai juuni		mai juuni	
Heeringad		Loomaliha	10,35 10 kr. pd.
Jarm.	44,75 49 kr. tünn	Riis	6,11 5,92
Kaer	3,33 3,27 pd.	Suhkur	6,76 6,61
Pesuosoda	1,76 1,85	Sool	0,53 0,51
Seebikivi	4,90 4,95	Õlikoogid	3,35 3,30
		Kivistül, sepa	0,44 0,42
		Runkid	3,98 3,80 kr. pd.
		Rukkijahu	4,20 4,10
		Kartulid	1,31 1,14
		Võl	44,80 44
		Pilm	0,18 0,17
		Munad	115,20 106
		Sealiha	16,55 16,13

Indeksite koostamisviisi ja arvud eelmise aja kohta v. „E. St.“ Nr. 77(4).

Méthodes de calcul des nombres-indices

Les nombres-indices recalculés à l'occasion de l'introduction de la couronne-or sont établis d'après les mêmes principes que dans les calculs antérieurs, avec les changements peu importants.

En vertu de la décision de la conférence esto-lettonne des statisticiens les calculs ont été faits d'après les deux bases distinctes: année 1913 et année 1922. D'ailleurs, comme désormais toutes les moyennes sont géométriques, le renversement de la base peut s'effectuer sans aucune difficulté.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvrieris à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 48(3)).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3820 calories.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	5,8%
Habillemeht	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'instruction (journaliers)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 42 articles.

Liste des marchandises groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77(4) pp 266—267.

Tab. 29. Töböörside ja eravahetalituskontorite tegevus mais 1928 a.
 Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en mai 1928.

	O mavalitsuste töböörside — Bourses du travail des administrations publiques										Eravahetalituskontorid Agences d'affaires privées												
	Tööajalaste arv Nombre de chômeurs					Tööajalaste arv Nombre de chômeurs					Tööajalaste arv Nombre de chômeurs					Tööajalaste arv Nombre de chômeurs							
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.
1. Põllu- ja aianduslikud — Ouvriers agricoles et horticult.	94	129	75	97	5	5	7	7	7	8	7	8	7	7	7	8	7	7	7	7	7	7	7
2. Metsanduslikud — Forestiers	19	48	115	137	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3. Ja 4. Kaev. ja murr. ning nende saad. töölised	84	6	39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Metallitöölised — Ouvriers en métaux	15	57	69	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6. Tekstiilitöölised — Ouvriers dans l'industrie textile	105	19	69	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
7. Riidetöölised — Ouvriers de la confection de vêtements	13	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8. Puittöölised — Ouvriers dans la construction	12	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9. Puittöölised — Ouvriers dans l'industrie du bois	4	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10. Transport- ja sidetöölised (ka kelnerid)	37	47	16	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11. Kauplus- ja kontoriametnikud — Empl. de bureau	437	817	221	373	126	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
12. Mehaanikud — Service domestique	58	36	34	10	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
13. Muud töölised — Autres ouvriers
14. Põllumajandus ja aiandus — Agricult. et horticult.
15. Metsandus — Exploitation des forêts
16. Ja 17. Murrud ja kaevand. ja nende saaduste töölised
18. Metallitööstus — Industrie des métaux
19. Tekstiilitööstus — Industrie textile
20. Puittööstus — Industrie du bois
21. Paberitööstus — Industrie du papier
22. Kehakaitsetööstus — Confection de vêtements
23. Ehitustööstus — Construction
24. Kaubandusliku iseloomuga ettevõtted — Commerces
25. Transport ja side — Transport et communication
26. Isikuteenistus — Service domestique
27. Muud — Autres industries
1. Tallinna linna	256	128	172	218	89	31	198	47	50	5	107	42	165	39	231	280	14
2. Tartu linna ja maa	450	675	355	462	71	139	482	418	80	79	989	436	379	382	166	530	41
3. Valga linna	2	16	6	11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4. Pärnu linna	68	145	1	1	18	54	6	8	4	2	2	2	2	2	2	2	2
5. Viljandi linna	56	33	2	1	7	12	2	4	4	14	7	2	6	2	12	14	20
6. Narva linna	7	24	8	18	1	8	13	6	18	1	2	1	1	2	15	5	7
7. Rakvere linna	16	5	16	7	8	8	13	6	18	1	1	1	1	1	15	5	7
8. Harjuma
9. Saaremaa	2	127	6	7	1	100	94
10. Võru linna ja maa	30
11. Põltsamaa	33	36	4	4
12. Auhela	60	18	13	15	17	58	24	58	17	62	24	58	7	75	85	85
13. Nõmme	853	1209	532	748	195	293	890	616	313	186	643	581	572	454	527	943	83
14. Põltsamaa
15. Haapsalu
Kokku	2162	1830	1300	1506	478	899	469	1224	1026	1026	1026	1026	1026	1026	1026	1026	1026
2197	2240	5279	4893	867	1062	4893	539	927	560	227	545	881	908	1401	1589	773	397
1484	1650	628	785	138	224	589	643	87	127	506	643	463	518	953	1208	78	46
1786	1234	900	1376	75	121	410	527	79	64	374	688	351	469	913	1224	39	32

1) 1. jaanuariks 1928 a. 2) Tähen. kuude 1. kuupäevaks jätkud töötute ja vabakõlde keskmise arv. 3) Vähen. näidatid tõi eland. 4) Seilest maha arvatud töötajate hulgest välja langevate arv. 5) Ouvriers des industries extractives des produits d'extraction et ouvriers verriers. 6) Ouvriers des transports et des communications. 7) Employés de magasins (aussi garçons d'hôtel). 8) Industries extractives et transformation de leurs produits.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja nende töäjõud 1-ks juuniks 1928 a.
Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 juin 1928.

Ettevõtte arv — Nombre des entreprises	Tööstajate üldarv — Nombre général des travailleurs		Tööstajate arv — Nombre des entreprises		Tööstajate arv — Nombre des entreprises		Tööstajate arv — Nombre des entreprises		Tööstajate arv — Nombre des entreprises		Tööstajate arv — Nombre des entreprises	Tööstajate arv — Nombre des entreprises	Tööstajate arv — Nombre des entreprises
	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928			
I. Murrud ja kaevandused	15	2 280	1 563	56 211	991	144 441	2 028	1 529	562	2 995	967	147 711	105
II. Mineraalide lammutamine	16	1 450	5 645	167 320	3 221	991 144 441	2 028	1 529	562	2 995	967	147 711	145
III. Metallitööstus	39	3 037	1 771	1 037	3 221	991 144 441	2 028	1 529	562	2 995	967	147 711	148
IV. Keemiatööstus	13	794	1 771	1 037	3 221	991 144 441	2 028	1 529	562	2 995	967	147 711	14
V. Nahatööstus	11	481	10	481	95	13 907 0	665	145	56	3 455	6	113 4	3
VI. Tekstiilitööstus	25	9 674	4 551	4 181	9 718	39 100 0	8 905	448	404	8 937	42	100 5	303
VII. Puit- ja pabertööstus	57	2 849	1 472	2 405	5 531	117 712	4 152	1 418	619	4 946	794	119 1	63
VIII. Pabertööstus	18	945	67	980	95	108 7	721	133	78	2 406	55	102 7	39
IX. Polügraafiatööstus	40	3 303	99	130	88 4	38 87	1 831	55	31	1 795	36	104 7	57
X. Toit- ja maitseainete- ja jookide tööstus	7	833	29	131	781	102 88 4	798	121	121	795	36	98 0	29
XI. Keraamika- ja puutööstus	10	623	266	286	625	400 0	526	261	286	625	3	87 1	11
XII. Ehitustööstus	7	595	20	53	562	33 94 5	413	19	52	360	33	92 0	15
XIII. Elektri- ja gaasitööstus	4	170	2	172	2	401 2	165	2	—	167	2	101 2	7
XIV. Puhastustööstus	274	31 185	4 982	2 733	33 434	107 2	27 483	4 825	2 672	28 556	2 153	107 9	937
Kokku suurtööstus—Total	422	26 211	3 481	2 115	27 577	136 2	23 147	3 364	2 079	24 452	1 305	105 6	699
Sellest { ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entreprises, ayant plus de 50 travailleurs	152	162	1 501	618	5 857	833 117 8	4 256	1 441	598	5 104	846	119 9	238
Dont: { ettevõtted 20–49 töötajaga — les entreprises, ayant 20–49 travailleurs	272	30 716	2 517	2 048	31 185	469 101 5	28 928	2 440	1 974	27 408	475	101 8	864
1928 a. mai arvud — Chiffres de mai 1928.													
Kokku suurtööstus—Total	15	146	77	4	219	73 150 0	136	77	4	209	73	152 7	11
I. Industries extractives	16	728	65	56	737	9 101 2	691	62	55	698	7	101 0	90
II. Industries métallurgiques	39	2 771	1 313	1 277	3 221	991 144 441	2 028	1 529	562	2 995	967	147 711	145
III. " chimie	13	794	1 771	1 037	3 221	991 144 441	2 028	1 529	562	2 995	967	147 711	148
IV. " cuir et peaux	11	481	10	481	95	13 907 0	665	145	56	3 455	6	113 4	14
V. " textile	25	9 674	4 551	4 181	9 718	39 100 0	8 905	448	404	8 937	42	100 5	303
VI. " bois	57	2 849	1 472	2 405	5 531	117 712	4 152	1 418	619	4 946	794	119 1	63
VII. " papier	18	945	67	980	95	108 7	721	133	78	2 406	55	102 7	39
VIII. " polygraphique	40	3 303	99	130	88 4	38 87	1 831	55	31	1 795	36	104 7	57
IX. " de l'alimentation et des boissons etc.	7	833	29	131	781	102 88 4	798	121	121	795	36	98 0	29
X. " de vêtements et fab. de mercerie	10	623	266	286	625	400 0	526	261	286	625	3	87 1	11
XI. Constructions	7	595	20	53	562	33 94 5	413	19	52	360	33	92 0	15
XII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	4	170	2	172	2	401 2	165	2	—	167	2	101 2	7
XIII. Industrie du nettoyage	5	88	57	47	98	10 111 4	84	57	47	94	10	111 9	—
XIV. Industrie du nettoyage	7	62	4	3	63	10 101 6	49	4	4	49	—	100 0	1
Kokku kesk- ja väiketööstus—Total	477	5 135	678	521	5 292	157 103 1	4 597	656	514	4 799	142	103 1	268
1928 a. mai arvud — Chiffres de mai 1928.	751	36 320	5 690	3 254	33 726	24 066 106 6	35 000	5 481	3 186	34 265	2 295	107 2	1 205
Kokku kesk- ja väiketööstus—Total	477	5 040	714	619	5 135	95 101 9	4 508	672	533	4 597	89	102 0	248
Kokku kesk- ja väiketööstus—Total	749	35 756	3 281	2 667	36 320	584 101 6	31 436	3 121	2 557	32 000	564	101 8	1 107

Arvestatud juba enim tegevust alustanud, kuid andmete puudumisel aprilli kokkuvõtetest väljajäänud ettevõtted.

Tab. 31. TÖÖNNETUSED TÖUSTUSETTEVÕTTEIS MAIS 1928 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en mai 1928.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtteid) <i>Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)</i>	Sellest—Dont		Keskööstus (5–19 töötaja- ga ettevõtteid) <i>Entreprises moyennes (de 5–19 travail- leurs)</i>	Kokku <i>Total</i>	Aprill <i>Avril</i> 1928
		üle 50 töötaja- ga ettevõtteid <i>Entr. ayant plus de 50 travail- leurs</i>	20–49 töötaja- ga ettevõtteid <i>Entr. ayant 20–49 tra- vailleurs</i>			
I. Murrud ja kaevandused	80	76	4	—	80	61
II. Määratõõstamine	25	21	4	—	25	22
III. Metallitööstus	57	47	10	3	60	57
IV. Keemiatööstus	16	6	10	—	16	12
V. Nahatööstus	4	3	1	—	4	2
VI. Tekstiilitööstus	89	88	1	—	89	98
VII. Puutööstus	68	55	13	18	86	80
VIII. Paberitööstus	25	21	4	—	25	19
IX. Polügraafiatööstus	1	1	—	1	2	—
X. Töõd-, maitseain. ja jookide tööst.	14	11	3	—	14	17
XI. Kellakatte- ja pudukaupade tööstus	—	—	—	1	1	—
XII. Ehitustööstus	10	6	4	—	10	15
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevar.	2	1	1	—	2	2
XIV. Puhastustööstus	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	391	336	55	23	414	395
Kokku—Total 1. I. — 31. V 1928	2018	1823	195	100	2118	—

Tab. 32. TÖÖSTUSTÖÖLISTE ARVU LIIKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).
Nombres-indices du mouvement du nombre de main d'oeuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuv baasil (eelmise kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)										B. Indeksid baasil 1. I. 1927 = 100. B. Base 1. I. 1927 = 100			
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾					Töölisid—Ouvriers					Töötajad ¹⁾		Töölisid	
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	50 ja üle töötajaga	20–49 tööt.	Keskööstus (5–19 tööt.)	Entrepriises grandes et mo- yennes	Grandes entreprises	50 et plus de travail.	20–49 travail.	Entrepriises moyennes (5–19 ouvr.)	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Entrepriises grandes et moyennes	Grandes entreprises
1927 Jaanuar	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Veebruar	100,8	100,4	100	102,5	103,2	100,9	100,5	100,2	102,7	103,1	100,8	100,4	100,9	
Märts	103,7	103,5	103,3	104,8	105,1	104,2	104,0	103,8	105,5	105,6	104,5	103,9	105,1	
Aprill	103,0	102,8	101,9	109,0	104,3	103,4	103,2	102,1	110,5	104,8	107,6	106,8	108,7	
Mai	99,5	100,6	100,5	101,2	92,9	99,5	100,6	100,5	101,3	93,1	107,1	107,4	108,2	
Juuni	105,3	106,6	106,4	107,4	101,0	106,6	107,4	107,2	108,4	101,0	113,3	114,5	115,3	
1928 Jaanuar	99,3	98,8	99,2	96,5	102,0	99,1	98,6	99,1	95,9	101,9	102,0	101,9	102,6	
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	106,7	103,3	102,7	102,0	107,9	107,0	105,1	104,4	106,0	
Märts	103,8	103,6	102,5	103,8	103,9	104,0	103,9	102,8	104,7	108,9	108,1	110,2	109,3	
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,3	110,6	109,4	111,5	
Mai	101,6	101,5	101,3	102,7	101,9	101,8	101,6	102,7	102,0	111,7	111,0	113,5	112,7	
Juuni	106,6	107,2	105,2	117,3	108,1	107,2	107,9	105,6	119,9	103,1	119,1	121,7	121,5	

Tab. 33. NAKKUSHAIGUSED MAIS 1928 a. -- Maladies contagieuses en mai 1928.

	Typus ab- dominalis	Paratyphus	Typus ex- anthematic.	Febris recurrens	Malaria	Varola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepra	Excephalit. letargica	Meningitis cerebr-epid.	Trachoma	Tubercu- losis	Kokku <i>Total</i>
Linnad—Villes	25	9	—	—	—	—	11	83	4	—	—	—	1	7	66	206
Tallinn	15	—	—	—	—	—	5	32	1	—	—	—	—	1	44	105
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	1	5
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	1	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	9	18
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4	6
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Petseri	—	—	—	—	—	—	4	12	—	—	—	—	—	—	—	16
Pärnu	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	4	8
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Rakvere	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	4
Tapa	1	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	7
Tartu	2	1	—	—	—	—	—	8	1	—	—	—	—	—	1	15
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Valga	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	6
Viljandi	2	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	3	—	12
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maad—Arrond.	9	9	—	—	4	—	70	166	22	—	—	—	2	27	124	433
Viru	2	—	—	—	—	—	4	67	4	—	—	—	—	1	7	85
Järva	1	—	—	—	—	—	2	19	1	—	—	—	—	—	7	30
Harju	1	4	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	3	11	28
Lääne	—	—	—	—	—	—	—	28	3	—	—	—	—	1	9	41
Saare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	9
Pärnu	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	38	61
Viljandi	—	—	—	—	—	—	1	20	4	—	—	—	—	1	9	16
Tartu	2	5	—	—	—	—	15	16	4	—	—	—	—	3	21	66
Valga	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	4
Võru	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	2	19	25
Petseri	1	—	—	—	4	—	47	2	6	—	—	—	2	4	4	70
Kokku—Total	34	18	—	—	4	—	81	249	26	—	—	—	3	34	190	639

1) Töölisid, tehniline personaal, ametnikud ja teenijad. -- Ouvriers, personnel technique, employés et service.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“ 1922—26.

METODOLOOGIA.

Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel	Nr. 76(3),	lhk. 101—170
Statistika tegevuse ajal	76(2),	65—72
Rahva suhtumine statistikale Eestis	76(2),	78—81
I Eesti-Läti statistika konverentsi resolutsioonid	66(5),	233—238
Sama II Eesti-Läti statistika konverentsi	71(10),	547—554
Eesti tõostatikate korralduse põhijooned	50(5),	6—12
Igakultiste statistiliste kokkuvõtete saavutamisi	75(2),	143—144
Pitripunktidest illesõitnute statistikast	30,	50—51
Tööbõrside tegevuse statistikast	30,	48
Väliskaubanduse arvestamise põhimõtted	27(6),	1—24
Põllumajanduse statistika ülesandad ja teostamine	22(1),	1—20
Statistika ühistegevistes asutistes	14(3),	75—100
Üldrahalvagine	6—8,	1—48
Rahvusvahelised statistika asutused	3—4,	5—8
Riiklikust statistika korraldusest	1—2,	9—20

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Välja ja siseserand ilmas 1920—24 a.	Nr. 57(12),	lhk. 5—10
Võrdlusandmeid Balti riikidest 1920—26 a.	72(11),	629—638
Palgaolud välisriikides 1914—25 a.	55(10),	1—4

RAHVASTIK.

Sündivus, surevus, abielluvus ja lahutus 1926 a.	Nr. 74(1),	lhk. 1—18
Sama 1925 a.	64(3),	97—101
Sama 1924 a.	47(2),	105—125
Tähtsamad jonnid demograafiaal 1918—23a.	75(2),	1—691
Abielluvus 1922 a.	21(10),	135—137
Surevus 1922 a.	20(9),	61—69
Sündivus, surevus ja abielluvus 1921—22 a.	18(7),	61—76
Surmapõhjustad 1925 a.	64(3),	51—80
Rinnalaste surevus 1925 a.	65(4),	20—104
Rahvaaru kasv Eestis 1921—25a.	55(10),	128—133
Linnade ja alevite rahvastik 1927 a.	78(5),	209—219
Rahvaaru linnades 1921 a. I poolel	1—2,	5—8
Rahvaliklemine üle piiri 1927 a.	78(5),	285—287
Rahvaliklemine üle piiri ja sisemaal 1925—26 a.	69(7),	288—291
Väljarand 1927 a.	77(4),	334—339
Väljarand 1926 a.	66(5),	233—235
Väljarand Eestist 1924—25 a.	57(12),	290—291
Opteerimiselikumine ja optandid 1922a. Üldrahalvagine üldarv	5,	1—5
Enesetapped (v. kuritegevused)	24(3),	5—22
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8),	1—14

HARDUS.

Õpetajate seminarid 1923—27 a.	Nr. 78(5),	lhk. 298—302
Õppeasutused 1922—27 a.	78(3),	200—210
Merikoolid 1923—27	74(1),	30—34
Alg- ja keskkoolid 1926/27 õ/a.	79(6),	341—361
Sama 1925/26 õ/a.	72(11),	611—628
Sama 1924/25 õ/a.	60(15),	1—20
Sama 1923/24 õ/a.	48(10),	1—541
Üldandmed algkoolide kohta 1921/22 õ/a.	13(2),	47—65
Koolikoolid. Üldarvestus ja õpil. 1920/21 õ/a.	3—4,	17—38
Riigi kuld harduastustite peale 1918—21a.	3—4,	39—42
Eesti harduastustite üldarv I. I. 1922 a.	1—2,	198—199
Ülikooli õppefond, ülikoolikond ja majandus 1922—26 a.	66(5),	281—288
Sama tehnikumi kohta	66(5),	289—290
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandus 1924—26 a.	68(7),	393—401

TÖÖ JA PALGAD.

Tööolud 1922—27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 138—140
Suur- ja kesktööstuse ettevõtete töötajad I. VII. 1922 a.	71(10),	608—610
Tööliste arv tööstuses 1923—1924 a.	39(6),	1—14
Suurtööstusettevõtte isiklik koosseis 1923 a.	24,	43—45
Töövõimalused Eesti tööstuses 1922—20 a.	49(4),	15—18
Tööbõrside tegevus ja töötaolu 1924—26 a.	70(9),	524—528
Töötaolu Tallinnas 8. IV. 1928 a.	62(1),	9—20
Sama Tartus 16. II. 1927 a.	69(8),	404—466
Sama üldiselt 1922—24 a.	39(6),	15—301
Töökaitse 1921—26 a.	73(12),	696—704
Kollektiivlepingud I. VII. 1927 a.	71(10),	539—590
Streigid tööstuses 1927 a.	78(5),	294—295
Sama 1926 a.	67(8),	354—356
Sama 1921—25 a.	54(9),	7—13
Sama 1922 a.	15(4),	51—58
Tööstingimused suurtööstuses 1925 a. I poolel	41(8),	42—46
Hädaabiõnne 1924—26 a.	69(8),	455—463
Tööstusettevõtte 1924—25 a.	70(9),	487—494
Tööstustööliste palgad Tallinnas 1926—27a.	71(10),	578—580
Tööstustööliste palgad Tallinnas 1926—27a.	67(6),	349—350
Põllutööliste palgad 1927 a.	71(10),	576—577
Sama palgad 1926 a.	61(16),	22—23
Tööstustööliste palgaolud 1914—26 a.	59(14),	3—12
Tööliste majanduslik seisukord Tallinnas ja Narvas (Büdzetiline uuring)	48(8),	1—108

Palgaolud suurtööstuses 1924 a.	37(4),	lhk. 1—211
Põllutööliste palgaolud ja töötingimused 1923—24a.	32(11),	1—24
Üks põllutöölise tulude-kulude aruanne	64(3),	151—152

TERVISHOOL.

Rahva tervislik seisukord 1919—27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 141—142
Surmapõhjustad 1926 a.	77(4),	236—247
Surmapõhjustad 1925 a.	64(3),	102—104
Rinnalaste surevus 1925 a.	65(4),	128—132
Nakkushaigused 1925—26 a.	67(6),	209—219
Vähktõbi 1919—25 a.	73(12),	351—353
Tuberkuuloos 1925—26 a.	70(9),	684—690
Tervishooldik seisukord 1924—26 a.	58(13),	518—523
Narva karantiin 1922 a.	15,	3—5
		54—55

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1927 a.	Nr. 76(3),	lhk. 194—199
Süüdimõistetute koosseis 1924—26 a.	74(1),	19—28
Vangide arv 1922—26 a.	74(1),	29
Enesetapped 1925—26 a.	65(4),	206—208
Sama 1922 a.	19(8),	57—80
Kurt- ja süüteoed ning seaduste ja määruste rikkumised 1924—26 a.	71(10),	555—573
Kuritegevus 1919—1924 a.	53(8),	1—7
Tulekahjud 1924—26 a.	70(9),	512—517

TÖÖSTUS.

Töötajad ja toodang suurtööstuses 1926 a.	Nr. 75(2),	lhk. 110—125
Sama tööstuses 1925 a.	68(2),	37—56
Kütteainete tarvitus tööstuses 1925 a.	67(6),	347—349
Jõumasinad ja mehaaniline jõud tööstuses 1925 a.	69(8),	446—453
Eesti tööstussaaduste turud 1923—26 a.	70(9),	498—502
Eesti suurtööstus 1921—22 a.	12,	41—71
Tööstusettevõtete arv 1922 a.	6—8,	98—99
Tekstiil- ja paberitööstus 1913(14) ja 1921 a.	6—8,	83—87
Jõõpre turbaraba (uurimise andmed)	3—4,	59—68

VALISKAUBANDUS.

Väliskaubandus 1919—27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 101—109
Väliskaubandus 1927 a. I poolel	69(8),	453—454
Väliskaubandus ja tollimaksud tollitariifi 55 järele 1926 a.	70(9),	503—511
Eesti tööstussaaduste turud 1923—26 a.	70(9),	498—502
Väliskaubandus 1926 a. I poolel	55(13),	5—7
Sama 1923 a. (aastakokkuvõte)	26(5),	1—7
Eesti Väliskaubandus 1919—21 a.	5,	35—68
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus	67(6),	322—330
Sama	49(4),	3—8
Eesti maksuhilans 1924—26 a.	66(5),	239—256

HINNAD.

Loomade hinnad laataladel 1927 a.	Nr. 78(5),	295—297
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—28	77(4),	lhk. 261—269
Suurmüügihinnad 1922—26 a. ja Eesti suurmüügiindeks	65(2),	57—65
Toiduainete võrdlev maksumus 1922—27 a.	68(7),	359—392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4),	219—220
Elumaksumus (elukallidus)	36(3),	1—91
Suurmüügihinnad Tallinnas 1922—24 a.	35(2),	30—33

TRANSPORT JA SIDE.

Tähtsamate kaupade vedu laiaroopaalsetel raudteel 1926 a.	Nr. 76(3),	lhk. 176—196
Raudtee tegevus 1926/27 a.	73(12),	705—724
Sama 1925 a.	65(4),	132—139
Sama 1921—23 a.	17(6),	67—96
Merisõit ja kauba ning reisijate vedu 1926 a.	67(6),	331—346
Kaubalaevastik I. I. 1927 a.	68(7),	404—406
Laevastik, veod siseveeteedel 1926 a.	68(7),	409—411
Laevastik ja kaubavedu veeleel 1925 a.	56(11),	1—13
Post, telegraaf, telefon, raadio 1926 ja 1927 a. I veerandil.	72(11),	637—656
Lairoopaalsed raudteed 1919—21 a.	1—2,	138—192
Mootorsõidukite arv 1922—26 a.	68(7),	402—403
Maanteede pikkus	69(8),	467
Era lennusaadus 1924—26 a.	65(4),	200—203
Post-telegraaf-telefon 1919—25 a.	68(2),	67—75
Post-telegraaf ja telefon 1919—21 a.	3—4,	108—118
Üldjooned Eesti transiidist 1920—1921 ja transiidi perspektiivist, 1920—21 a.	1—2,	118—167

KINDLUSTUS.

Kindlustusseltside tegevus 1926 a.	Nr. 74(1),	lhk. 35—48
Sama 1924—25 a.	64(3),	134—143
Sama 1923 a.	42(9),	1—161
Sama 1920—22 a.	29(3),	1—15
Rahguskindlustus 1919—25 a.	68(7),	375—383

KREDIIT JA KAPITAL.

Pankade tulud ja kulud 1921—26 a.	Nr. 71(10),	lhk. 590—595
Maapanga tegevus 1920—27 a.	71(10),	586—587
Maapanga äriksel (stand. tab. 9).	71(10),	587—588
Pandimajade tegevus 1922—26 a.	73(12),	690—696
Eesti rahaasutuste arenemine, 1920—21a.	1—2,	203—205

RAHANDUS.

Riigi tulud ja kulud 1918—27	Nr. 79(6),	lhk. 362—366
Maavalitsuste tulud ja kulud 1923—26 a.	79(6),	367—373
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a.	78(5),	311—322
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1925 a.	66(5),	257—269
Sama 1924 a.	52(7),	
Sama 1923 a.	40(7),	

Omaavalitsuste kultud tervishoiu ja hoolendamise peale 1925 a.	Nr. 65(4)	lhk. 203—205
Maksubilanss 1927 a.	78(5)	303—310
Eesti maksubilanss 1924—26	60(5)	239—256
Tulumaks 1927 a.	77(4)	249—269
Riigi sissetulekud 1922 a.	15,	56—59
Lühikele olev paberraha ja selle kate 1924—25 a.	44(11)	26—27

ÜHISTEGEVUS.

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a., Nr. 73(12)	lhk. 725—727
Tarvitajateühisused I. I. 1924	33(12), " 1—31

VARIA.

Alkoholi tootang ja tarvitamine 1920—27 a., Nr. 78(5)	291—293
Riigiteenijate arv ja selle vähenemise probleem	Nr. 76(3), lhk. 211—218
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandusturg 1924—26 a.	68(7), " 393—401
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8), " 431—445
Ühinguud ja selsid Eestis 1921—26 a.	61(10), " 19—21
Esimene rahvahäädletus Eestis 17.—19. veebruaril 1923 a.	14(3), " 58—74
Eesti Vabadriigi piirijooned pikkus	3—4, " 9—16
Tallinna korteriolud 1921 a.	1—2, " 21—41

PÖLUSAAGIH JA KASVUPIND.

Viljade kasvupind ja saak 1927 a.	Nr. 76(3)	lhk. 187—193
Viljade kasvupind 1927 a.	70(9)	495—497
1927 a. viljasaagi eelteated	72(11)	634—636
Viljade kasvupind ja saak 1926 a.	62(13)	1—8
Viljade kasvupinnad ja saagid 1925 a.	49(4)	9—14
Tallviija külvit tingimused ning oraste seisukord 1. novembriks 1924	32,	60—60
Põllukultuuride külvipinnad 1922 a.	6—8,	69—73
Viljakasvatuse valdkonnad Eestis	66(5)	270—280
Maaviljakuse valdkonnad Eestis	65(4)	165—179
Võrdleavad andmed külvipinna kohta Põhja-Eestis 1895—1920	1—2,	66—85
Põllupinna suurus ja tema kasutamine 1920	1—2,	56—65

KARJAPIDAMINE.

Loomade arv 1927 a.	Nr. 71(10)	lhk. 574—575
Lambapidamine 1926 a.	64(3)	149—150
Sulgloomapidamine 1926 a.	85(4)	180—181
Loomade arv 1926 a.	58(13)	1—2
Loomade arv ja koosseis 1920—25	51(6)	1—11
Kontrollkirjade saatootodang 1925 a.	54(9)	5—7
Sulgloomapidamine 1925 a.	51(6)	12—16
Loomade tootmisolud 1923/24 a. talvel	26	8 l.

AIANDUS JA MESINDUS.

Mesilastepidamine ja meetodang 1926 a. Nr. 61(16)	lhk. 24—26
Sama 1925-26 a.	61(16) " 26—28
Sama 1924 a.	35(2) " 1—17 l.
Aiandus 1925 a.	54(9) " 1—5

TAPAMAJAD.

Tapamajade tootang I. I-30. IX. 1926 a. Nr. 61(16)	lhk. 30—31
Sama 1926 a. I poolel.	58(13), " 10—11

LOOMATERVISHOID.

Loomataudid 1924 a.	Nr. 35,	55—56
Koduloomade tervistlik seisukord 1924 a. esimesel veerandil	26,	54—55

PÖLLUMAJANDUSE TASUVUS.

Talumajanduse tasuvus 1926-27 a.	Nr. 73(12)	lhk. 679—683
Sama 1925-26 a. (eelkokkuvõte)	61(16)	1—5

MAAREFORM.

Maareformi teostamine 1919—26 a.	76(3)	171—175
Maareformi teostamine	6—8,	49—68
Talundite arv ja koosseis 1925 a.	50(5)	1—5
Rend. talumaa peal asuv. postkohad 1919 a., 1—2,	"	98—117

MUUD PÖLLUMAJANDUSE ALAD.

Põllumajandustoodangu väärtus 1922—26 a. Nr. 67(6)	319—321
Põllumajandus- ja tööstusainete välis-kaubandus 1923—26	67(6), " 322—330
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4), " 219—220
Põllutööriistade ja masinate arv ning väärtus talundis 1925 a.	61(16), " 6—10

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED

LIIG A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I	Lhk. 288—286, 1924.	Kr. 6.—
" II. Haridus Eestis (üh. väljananne)	800, 1924.	" 3.50
" III. Sündivus, surevus, abielluv. ja rahva liikum. 1921—1923 a.	52—54, 1925.	" 3.—
" III. Tervishoid Eestis	132—80, 1925.	" 5.—

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Väliskaubandus 1923 a.	Lhk. 20—72, 1924.	Kr. 2.—
" II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevasõit	102, 1925.	" 2.50
" III. Raudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	" 2.—
" IV. Väliskaubandus 1924 a.	22—92, 1925.	" 3.—
" V. Tööstus Eestis	80, 1926.	" 2.50
" VI. Riigiraudteed 1924 a.	38, 1926.	" 2.—
" VII. Väliskaubandus 1925 a.	109, 1926.	" 3.25
" VIII. Väliskaubandus 1926 a.	IV—106, 1927.	" 3.25
" IX. Aktsiaseltside, osafilialuste ja ühisteg. asut. äriseisund I. I. 1926 (kulubilanssid)	32—34, 1927.	" 2.—
" X. Väliskaubandus 1927 a.	Ilumumisel.	"

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk I. Eesti põllumajandus I.	Lhk. 290, 1923.	Kr. 5.—
" II. Eesti põllumajandus II.	132, 1924.	" 2.25
" III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	17—105, 1925.	" 1.50
" IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	3—201, 1926.	" 3.—
" V. Eesti Põllumajandus 1926 a.	VIII—254, 1927.	" 3.—

LIK B. 1. Üldrahvalugemise eelkokkuvõtted	78, 1923.	Kr. 2.—
2. Sugemad vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	" 3.75
3. II. Riigikogu valimised	78, 1923.	" 3.—
4. Eesti väliskaubandus 1921—1922	60—38, 1923.	" 2.50

5. 1922 a. Üldrahvalugemise andmed

Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korteriolud Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2.—
" II. Üleriikline kokkuvõte (tab.)	8—188, 1924.	" 4.—
" III. Rahva töötaja ja ühiskondline kihitus	88—84, 1925.	" 3.—
" IV. Viru maakond	24—52, 1924.	" 2.—
" V. Järva maakond	52—60, 1923.	" 3.—
" VI. Harju maakond ja Tallinn	40—56, 1924.	" 3.—
" VII. a) Lääne maakond	20—56, 1924.	" 2.—
" b) Saare maakond	20—56, 1924.	" 2.—
" VIII. Pärnu maakond	40—84, 1924.	" 3.50
" IX. Viljandi maakond	36—84, 1924.	" 3.50
" X. Tartu ja Valga maakonnad	40—92, 1924.	" 3.—
" XI. Võru ja Põlva maakonnad	30—46, 1927.	" 3.—
6. 1922 a. Üldrahvalug. andmete läbitöötam. plaan ja tabelitesis	45, 1923.	" 1.—
7. Asunaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46—60, 1924.	" 3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4—219, 1926.	" 3.75
9. Statistiline album, v. I. Maaj. ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	1925.	" 6.—
" " II. Majandus. (24)	1926.	" 6.—
" " III. Põllumajandus.	112 lhk. (loomised, fotod ja tekst) 1928.	" 7.50
10. III. Riigikogu valimised	48, 1927.	" 1.75
11. Karjajamajandus ja karjusaaduste turg välismaal ja Eestis	72, 1928.	"
Riikline aadressraamat I. (1924) („Rita“ kirjastus)	Lhk. XII—204—128, 1924 (Ladu otsas).	"
Riikline aadressraamat II. (1925) (Riigi trükkikoja kirjastus)	XXXII—728—149, 1925	Kr. 6.—
Riikline aadressraamat III. (1926—1927) (Riigi trükkikoja kirjastus)	IXX—144—100,	" 6.50

LIIG F. EESTI STATISTIKA KUUKIRI

1922 a. Nr. Nr. 1—11 hind kokku	Kr. 10.—	1928 Nr. 74(1)	15 jaan. 64	Kr. 1.50
1923 " " 12—21 " " " "	15.—	" " 75(2)	15 veebr. 96	" 1.50
1924 " " 22—33 " " " "	15.—	" " 76(3)	15 märts 72	" 1.50
1925 " " 34—45 " " " "	15.—	" " 77(4)	15 apr 52	" 1.50
1926 " " 46—61 " " " "	15.—	" " 78(5)	15 mai 56	" 1.50
1927 Nr. 62(1)	Lhk. 36 Kr. 1.—	" " 79(6)	15 juuni 56	" 1.50
" " 63(2)	15 veeb. 60	" " 80(7)	15 juuli 56	" 1.50
" " 64(3)	15 märts 68	" " " "	" " " "	" 1.50